

Aastaaruanne
2010 – 2011

Loome uue energia!

Eesti Energia

Sisukord

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE	3		
TEGEVUSARUANNE			
Lühidalt	6		
Strateegia	10		
Tegevuskeskkond	12		
Majandustulemused	20		
Finantseerimine ja investeringud	29		
2012. aasta väljavaade	34		
Vastutustundlikkus	36		
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED			
Konsolideeritud kasumiaruanded	66		
Konsolideeritud koondkasumiaruanded	67		
Konsolideeritud finantsseisundi aruanded	68		
Konsolideeritud rahavoogude aruanded	69		
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded	70		
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete lisad	71		
1 Üldine informatsioon			
2 Kokkuvõte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest			
3 Finantsriskide juhtimine	89		
4 Olulised raamatupidamishinnangud	95		
5 Segmendiaruandlus	96		
6 Materiaalne põhivara	102		
7 Kasutusrent	104		
8 Immateriaalne vara	105		
9 Investeringud sidusettevõtjatesse	107		
10 Varud	108		
11 Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi		108	
12 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		110	
13 Tuletisinstrumendid		111	
14 Finantsvarade krediitkvaliteet		113	
15 Müügiotel finantsvarad		114	
16 Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande			
17 Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades			
18 Raha ja raha ekvivalendid		115	
19 Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum			
20 Dividend aktsia kohta			
21 Riskimaandamise reserv		116	
22 Võlakohustused			
23 Võlad hankijatele ja muud võlad		117	
24 Tulevaste perioodide tulud			
25 Eraldised		118	
26 Müügitulu		119	
27 Muud äritulud			
28 Kaubad, toore, materjal ja teenused			
29 Tööjõukulud		120	
30 Muud tegevuskulud			
31 Neto finantstulud (-kulud)			
32 Tulumaksukulu		121	
33 Äritegevusest saadud raha			
34 Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused		122	
35 Müügiks hoitavad varad ja müügiks hoitavate varadega seotud kohustused		123	
36 Lõpetatud tegevusvaldkond		124	
37 Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted			
38 Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta		126	
39 Tehingud seotud osapooltega			
40 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused			
41 Konsolideeritud rahavoogude aruande esitusviisi muudatuse mõju		127	
42 Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta			
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE		132	
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK		133	

Lugupeetud omanik, investorid, kliendid, partnerid

2011. majandusaasta oli Eesti Energia jaoks tuleviku kindlustamise aasta. Täna käsil olevate projektide ja algatuste elluviimisest sõltub Eesti Energia edu, tugevus ja konkurentsivõime tulevikus.

Eesti Energia äritulud kasvasid 2011. majandusaastal 8%, jõudes 858 miljoni euroni, ning ärikasum suurenes 13%, 168 miljoni euroni. Ärikasumi kasvu suurimad mõjutajad on õlimüügi kasumlikkuse kasv ja võrguteenuste müügi marginaali paranemine.

Üle poole Eesti Energia äritulude kasvust tuli konkurentsile avatud turgudelt.

Müügitulude kasvule avaldas möödunud aastal suurimat mõju elektrienergia müük avatud turul ja edukas energiakaubandus Põhja- ja Baltimaade elektribörsidel. Üle poole elektri müügitulust teenisime tihedas konkurentsivõitluses. Reguleerimata hinnaga elektrimüügi tulu ulatus rekordilise 273 miljoni euroni.

Elektrienergia müük reguleeritud turul aga langes 9% ning moodustas 168 miljonit eurot. Võrguteenuste müük kasvas 7%, ulatudes 189 miljoni euroni.

Majandustulemust toetas ka vedelkütuste müügitulu suurenemine tänu nafta hinna toel kasvanud müügihinnale. Saavutasime ligi viien-diku võrra parema müügitulemuse, teenides põlevkivist toodetud vedelkütuste müügist 61 miljonit eurot.

Eesti Energia muu müügitulu näitas jõudsat kasvu. Märkimisväärne oli näiteks Tehnoloogiatööstuse müügi suurenemine ning edukad olid möödunud aastal turule toodud käidu-,

mõõtmis- ja tehnilise kontrolli teenused. Kokku suurenes muu müügitulu rohkem kui poole võrra 97 miljoni euroni.

Positiivset majanduslikku lisandväärtust (EVA) lõime möödunud aastal 34 miljonit eurot. Maksime Eesti riigile 56 miljonit eurot dividende.

2011. aastal investeerisime Eesti elektrivõrku ja energiatootmisesse pool miljardit eurot.

Eesti Energia investeeringute maht ületas 2011. aastal üle kahe korra äritegevusest teenitud raha.

Möödunud aasta tähtsaim investeerimisotsus oli otsus ehitada Auverre uus elektrijaam. Uus

jaam põhineb senisest keskkonnasäästlikumal tehnoloogial ja võimaldab koos põlevkiviga kasutada kuni 50% ulatuses biokütuseid. See lubab oluliselt vähendada CO₂ emissiooni ja põlevkivist elektritootmise keskkonnamõju järgides Euroopa Liidu kliimapoliitika põhimõtteid. Uus elektrijaam tõstab Eesti energiavarustuskindlust. Investeeringu elluviimiseks taotleb Eesti riik Euroopa Komisjonilt luba tasuta CO₂-kvootide eraldamiseks perioodiks 2013–2020.

Elektrikliente Eestis mõjutab enim võrguinvesteeringute programm, mille kohaselt investeerime järgmisel kolmel aastal elektrivõrku 300 miljonit eurot.

Teised olulised investeerimisprojektid on uue Enefit-280 õlithase ehitus Auveres, Iru jäätmeenergiaploki ja Narva tuhavälja tuulepargi rajamine ning väävlipuudmisseadmete paigaldamine Narva elektrijaamades.

Eesti Energia investeerimisvõime tugevdamiseks on riigil kavas suurendada Eesti Energia omakapitali 150 miljoni euro võrra. Omakapitali suurendamine väljendab riigi toetust meie tegevusele.

Eesti Energia likviidsuspositsiooni parandamiseks oleme sõlminud laenulepinguid 500 miljoni euro ulatuses. Lisaks mahtus 2011. aastasse uue laenulepingu sõlmimine Euroopa Investeeringuspangaga 95 miljoni euro ulatuses. Selle laenuga on plaanis rahastada tuuleparkide ja Iru elektrijaama jäätmeenergiaploki ehitust.

2012. aastal keskendume endiselt täiendava pikaajalise laenukapitali kaasamisele investeerimiskava elluviimiseks.

Eesti Energia on Baltimaade juhtiv elektritootja.

Möödunud aastal tootsime kokku 10,4 TWh elektrit, millest jaguks umbes 7,5 miljonile inimesele. Meie eesmärk on tootmisvõimekuse pikaajaline säilitamine, liikudes samas üha mitmekesisema ja keskkonnasõbralikuma elektritootmise poole.

Oleme jõudnud lõpusirgele tänapäevaste väävlipuhastusseadmete paigaldamisega neljale Eesti elektrijaama energiaplokile. See üle 100 miljoni eurone investeering aitab Eesti Energia Narva Elektrijaamadel täita kolm korda karmimat väävliheitmete piirangut, mis hakkas kehtima 2012. aasta 1. jaanuarist. Säilitame Narva elektrijaamade tootmisvõimekuse tasemel 9 TWh aastas.

Balti elektrijaamas laiendasime biokütuste kasutamist, asendades sellega osaliselt põlevkivi, et vähendada meie elektritootmise keskkonnamõju. Ehitame kaht uut tuuleparki ning investeerime kohalikku elektri ja soojuse koostootmisesse.

Oleme edukad Eesti, Läti ja Leedu avatud elektriturgudel.

Eesti suurtarbijate avatud elektriturul püsib Eesti Energia turuosa ligikaudu 72% juures. Enefiti nime all Lätis ja Leedus tegutsevate

Eesti Energia tütarettevõtete turuosa ja klientide arv jätkasid jõudsat kasvu. Lätis on Enefiti turuosa 15% ja Leedus 7% ning klientide arv kasvas aastaga vastavalt 148% ja 39%.

Teeme viimaseid jõupingutusi Eesti elektrituru täielikuks avanemiseks 2013. aastal. Mõistame, et eesolevad muudatused elektriturul tekitavad meie klientide hulgas tavapärasest palju rohkem küsimusi. Senise 80 töötaja asemel hakkab meie kõnekeskustes töötama pea 180 inimest. Samuti on plaanis tõsta klienditeenindajate arvu büroodes üle Eesti.

Vabaturu nõuete täitmiseks tuli meil konkurentsiaari, elektrimüük, eraldada loomulikust monopolist, võrguteenusest. Selleks läksime kevadel üle uuele kliendiinfosüsteemile.

Soovime pakkuda klientidele asjatundlikku ja kiiret teenindust. Rõõmu teeb Eesti Energia klienditeeninduse jätkuvalt väga kõrge kvaliteet. Seda kinnitab 2011. aastal sõltumatus Eesti Teeninduse Indeksi uuringus saavutatud kõrge neljas koht.

2011. aastal kinnitatud uued võrgutasud võimaldavad tõsta võrgu töökindlust ja elektrivarustuse kvaliteeti.

Elektrivõrgu töökindluse ja kvaliteedi jätkuv parandamine on Eesti Energia Jaotusvõrgu prioriteet. Meie eesmärk on vähendada järgmise kolme aastaga elektrikatkestusi majapidamise kohta ligi 20%. Möödunud majandusaastal ehitasime kokku 716 uut alajaama ja 1267

kilomeetrit elektriliine, millest 984 kilomeetrit moodustab maakaabel. Järgnevatel aastatel kasvab võrgu uuendamise tempo veelgi. Selleks, et ehitusmahtude kasv võrgus ei tooks kaasa plaaniliste elektrikatkestuste suurenemist, oleme muutnud tööprotsesse ja teeme rohkem töid pinge all. Selle tulemusena lüheneb plaaniliste elektrikatkestuste aeg.

Aasta lõpus Eestit räsitud tormid põhjustasid elektrikatkestusi kokku ligi 200 000 majapidamises. Rikete likvideerimisse kaasasime kõik võimalikud jõud ning tippajal oli väljas 168 brigadi. See oli raske aeg klientidele, rikkebrigadidele, töödejuhatajatele ja klienditeenindajatele. Rikete likvideerimiseks kulus kümme pikka päeva, kuid võrreldes 2005. aasta jaanuaritormiga likvideerisime rikkeid kaks korda kiiremini, mis on kahtlemata märkimisväärne saavutus.

Kodumaise ressursi – põlevkivi – maksimaalseks väärtustamiseks laiendame oma vedelkütuste tööstust.

2011. aastal müüsimise 1,2 miljonit barrelit põlevkivist toodetud põlevkiviõli. Eesti Energia esimene uue põlvkonna õlitehas Enefit-280 valmib juba käesoleval aastal ning kahekordistab Eesti Energia õlitootmise võimekuse. Meie ambitsioon on rajada 2016. aastaks Eestisse vedelkütuse tööstus ning hakata valmistama põlevkiviõlist kvaliteetseid mootorikütuseid.

Kindlustasime vajaliku põlevkiviresursi olemasolu tööstuse arendamiseks ja saime Uus-Kiviõli kaevandamisloa. See annab meile õigu-

se ligikaudu 150 miljoni tonni kaubapõlevkivi tootmiseks.

Eesti Energiale kuuluvad suurimad põlevkiviresursi varud asuvad aga Jordaania ja Ameerika Ühendriikides. Ameerika Ühendriikides omandasime möödunud majandusaastal põlevkiviarendusega tegeleva ettevõtte Oil Shale Exploration Company. Eesti Energiale kuuluvate põlevkivivarude hinnanguline suurus on 3,8 miljardit tonni ning selles sisalduva põlevkiviõli kogus ulatub 2,6 miljardi barrelini. Jordaania arendame osa suurimast seni teadaolevast põlevkivimaardlast. Meie uuringuplokk sisaldab hinnanguliselt 2,3 miljardit tonni põlevkivi ja 1,1 miljardit barrelit õli.

Naftavarude vähenemine ja naftahinna kallinemine on reaalsus. Suureneva nõudluse taustal kasvab vajadus alternatiivsete kütuseallikate järele. Teeme tööd, et meie omandatud põlevkiviresurss osutuks tulevikus väga väärtuslikuks.

Eesti suurima ettevõtte ja töandjana tunneme sotsiaalset vastutust kohalike kogukondade, keskkonna ja ühiskonna ees.

Toetasime keskkonnahoidu ning energeetika-valdkonna ja ühiskonna arengut. Vastutustundliku ettevõtluse indeksi koondtulemuste põhjal omistati Eesti Energiale kvaliteedimärgis „Vastutustundlik ettevõtte 2011”.

Eesti Energia algatatud noorte ettevõtlikuse programm Entrum andis oma panuse Ida-Virumaa ettevõtlike noorte põlvkonna

kasvatamise. Programmi vilistlased viisid oma kodupiirkonna heaks ellu 98 projekti. Entrum valiti „Rootsi äriauhind 2011” konkursil parimaks ettevõtte sotsiaalselt vastutustundlikuks algatuseks. Samuti pälvis Entrum Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi korraldatud konkursil „Tunnusta ettevõtluse edendajat” parima ettevõtluse edendaja tiitli. 2011. aastal osaleb programmis ligikaudu 200 Jõgevamaa, Põlvamaa, Tartumaa, Valgamaa ja Võrumaa noort.

Eesti Energia edu põhineb põlevkivienergeetikaga seotud teenustel ja tehnoloogiatel. Arengule orienteeritud ettevõtte panustame pidevalt meie kolme põhitoote arendamisse. Meie tegevuste fookus püsib elektrienergia ja vedelkütuste tootmisel ning Eestis paikneva jaotusvõrgu arendamisel. Kuna meie strateegia on olla jätkuvalt Balti riikide elektritootmise liider ning Balti- ja Põhjamaade ühineva energiaturu oluline turuosaline, mitmekesistame elektritootmist efektiivsete ja keskkonnasõbralike tootmisviisidega ning vähendame oma tegevuse keskkonnamõju. Uute võrgutasude kehtestamisel andsime Eesti elektriklientidele lubaduse, et suurendame jaotusvõrgu töökindlust ning tõstame Eesti elanike ja ettevõtete elektrivarustuse kvaliteeti. Lubaduste täitmine on meie jaoks au ja usalduse küsimus, kus järeleandmisi ei tehta. Rahvusvahelise tugevuse ja konkurentsivõime annab meile ainulaadne kogemus ja oskusteave põlevkivist vedelkütuste tootmisel. Selles vallas soovime kasutada oma võimalusi maksimaalselt ning saavutada globaalse liidri positsioon.

Lühidalt

Kiired faktid

- juhtiv Baltikumi elektritootja, asutatud 1939
- omanik on Eesti Vabariik
- tegutseb Eestis, Lätis, Leedus, USAs ja Jordaanias
- rahvusvahelistel turgudel kasutusel kaubamärk Enefit
- Eesti suurim töandja, üle 7500 töötaja
- ligi pool miljonit klienti
- üle 60 000 km jaotusvõrku
- Eesti Energiale kuuluvates põlevkivivarudes Eestis, Jordaanias ja USAs sisaldub kokku 4,07 mld barrelit põlevkiviõli
- stabiilse väljavaatega krediitireitingud – S&P tasemel BBB+ ja Moody's tasemel Baa1
- võlakirjad on noteeritud Londoni börsil
- üks suurema väärtusega Eesti ettevõtteid (Gild Bankers, II koht 2011)

Ühtselt juhitud äri teeb Eesti Energiast kliendile asjatundliku ja kindla partneri kõigis energia-küsimustes. Eesti Energia on ainus Eesti energiaettevõtte, kes tegeleb nii põlevkivi kaevandamise, elektri ja soojuste tootmise, ainulaadse õlitööstuse kui ka kliendile teenuste ja toodete pakkumise-ga. Väljaspool Eestit tegutseme Enefiti kaubamärgi all. Müüme elektrit Läti ja Leedu klientide-le ning tutvustame maailmale ainulaadset, keskkonnasõbralikku ja tõhusat põlevkivi töötlemise terviklahendust.

Väärtused

Lühiülevaade 2011. majandusaastast

Majandustulemus:

- Äritulud 857,5 mln eurot, + 7,7%
- Kulumieelne ärikasum (EBITDA) 265,1 mln eurot, +9,4%
- Ärikasum 168,0 mln eurot, +12,8%
- Puhaskasum 149,2 mln eurot, +27,6%
- Investeeringud 507,8 mln eurot, +132,4%

Tegevusnäitajad:

- Elektri müük – 10,7 TWh, -0,1%
- Võrguteenuste müük – 6,2 TWh, -2,2%
- Võrgukaod – 5,8%, -0,8 protsendipunkti
- Vedelkütuste müük – 164 tuhat tonni, -9,5%

Olulisemad sündmused

- Märts 2011 – põlevkivivaru omandamine Utah's, USAs, milles sisalduva õli hulk on hinnanguliselt 2,6 mld barrelit
- Aprill 2011 – Jordaania arendusprojekti osaluse müügi lõpuleviimine juhtivale Malaysia energiaettevõttele YTLPI
- Aprill 2011 – võtame kasutusele uue kliendiinfosüsteemi, millega teenindame iga päev ligi poolt miljonit klienti
- Juuni 2011 – Uue keevkihttehnoloogial (CFB) põhineva 300 MW elektrijaama ehituse heakskiitmine
- August 2011 – algab uus võrgutasude kolmeaastane regulatsiooniperiood, mille jooksul vähendame elektrikatkestusi majapidamise kohta viiendiku võrra
- September 2011 – 500 mln eurose likviidsuslaenu lepingute sõlmimine viie pangaga (Swedbank, SEB, Nordea, Pohjola Bank, Danske Bank).
- Oktoober 2011 – 25-aastane kaevandamis luba Uus-Kiviõli uuringuväljale 4,2 miljoni tonni kaevandamiseks aastas
- Detsember 2011 – 95 mln eurose uue finantseerimislaenu lepingu sõlmimine Euroopa Investeerimispannangaga
- Detsember 2011 – Eesti Energia e-teenindusel on kuu jooksul veerand miljonit unikaalset külalistajat (aasta alguses sama näitaja ligi 70 000)

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõte, kes tegutseb Balti- ja Põhjamaade elektriturul. Maailmas on hinnas meie põlevkivi töötlemise unikaalsed teadmised, oskused ja tehnoloogia.

2011

Äritulud 857,5 mln eurot

Kulumieelne ärikasum (EBITDA) 265,1 mln eurot

Ärikasum 168,0 mln eurot

Puhaskasum 149,2 mln eurot

Investeeringud 507,8 mln eurot

Tähtsamad kontserni müügi- ja finantsnäitajad*

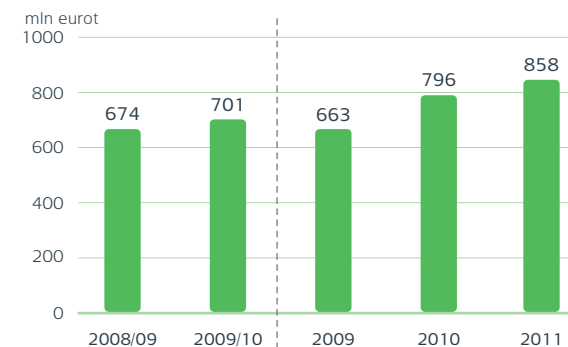
		2011	2010	2009	2009/10	2008/09
Elektrienergia müük	GWh	10 704	10 714	9 541	9 760	10 025
Soojusenergia müük	GWh	1 073	1 428	1 381	1 412	1 689
Põlevkivi müük	tuh t	2 120	1 966	1 662	1 689	1 730
Põlevkiviõli müük	tuh t	164	181	154	171	139
Jaotusvõrgu kaod	%	5,8	6,6	7,8	7,4	6,7
Puhaskasum	mln eurot	149,2	117,0	88,9	115,0	69,0
Rahavood äritegevusest	mln eurot	161,8	198,1	174,5	217,0	122,0
Investeeringud	mln eurot	507,8	218,5	208,4	199,0	189,0
Varad aasta lõpus	mln eurot	2 036,5	1 844,1	1 760,6	1 834,0	1 802,0
Võlakohustused aasta lõpus	mln eurot	436,2	358,7	362,4	363,0	329,0
Omakapital aasta lõpus	mln eurot	1 236,6	1 107,1	1 103,4	1 190,0	1 160,0
Omakapital / varad aasta lõpus	%	60,7	60,0	62,7	64,9	64,4
Investeeringud kapitali tootlus**	%	11,8	12,6	7,5	11,8	7,6
Netovõlg / ärikasum enne kulumit		1,5	0,6	1,6	-0,3	1,3
Intressi kattekordaja***		12,5	13,7	11,7	13,4	9,4
Töötajate keskmine arv		7 585	7 423	7 812	7 613	8 221

* andmed jätkuvate tegevusvaldkondade kohta

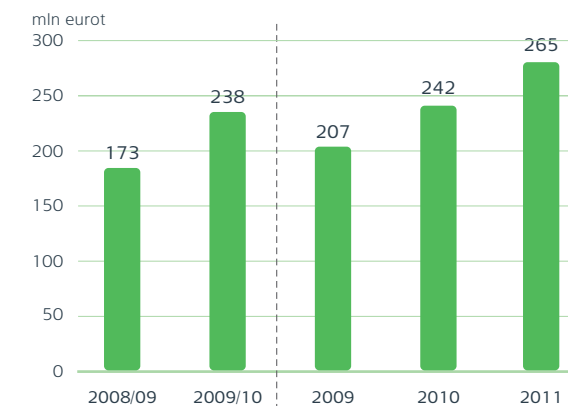
** investeeringud kapitali tootlus = ärikasum / majandusaasta keskmine investeeringud kapital
 investeeringud kapital = omakapital + võlakohustused + eraldised + tuletisinstrumendid (pika- ja lühiajalised) - finantsinvesteeringud - tuletisinstrumendid (põhi- ja käibevara) - raha ja selle ekvivalendid - üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades

*** intressi kattekordaja = ärikasum enne kulumit / ((intressikulud võlakohustustelt + intressikulud eraldistelt)

ÄRITULU

KULUMIEELNE ÄRIKASUM (EBITDA)

Strateegia

- ❖ **Eesti Energia tegutseb** Balti- ja Põhjamaade ühineval energiaturul. Kogu maailmas hinnatakse meie teadmisi, oskusi ja tehnoloogiat põlevkivi töötlemisel.
- ❖ **Meie edu põhineb** Eestis paikneva elektrivõrgu, regionaalse elektrituru ja globaalse vedelkütuste äri kaalutletud omavahelisel sidumisel. Arendame elektrienergia ja vedelkütuste tootmist ning põlevkivienergeetikaga seotud tehnoloogiaid ja teenuseid.
- ❖ Selline erinevate riskidega äritegevuste ühtne juhtimine **võimaldab meil kiiremini kasvada** ja luua omanikule rohkem väärtust.
- ❖ **Meie meeskonnas oodatakse**, hoitakse ja arendatakse töötajaid, spetsialiste ja juhte, keda iseloomustavad järgmised väärtused: koostegemine, asjatundlikkus, ettevõtlikkus ja vastutustunne.
- ❖ **Tegutseme vastutustundlikult ja avatult.** Peame esmatähtsaks keskkonna- ja ohutusnõuete täitmist. Arvestame oma tegevusest mõjutatud kogukondade huvidega ning tunneme vastutust kohaliku energeetika arendamise eest.

Elektrivõrk

Eesti Energia jaotusvõrgu teenuste kvaliteet Eestis peab muutuma koos klientide ja regulaatori ootustega. Strateegia keskmes on tasakaalu tagamine üha kiiremini areneva tehnoloogia ja klientide kasvavate ootuste, võrguettevõtte varade pika eluea ning suure kapitalivajaduse vahel.

Jaotusvõrguettevõtte tagab pidevalt kõigile turuosalistele võrdse ligipääsu võrguteenusele ning regulaatori kehtestatud kvaliteedinõuete täitmise.

Elektri ja soojusturg

Eesti Energia tootmisvõimsused regionaalsel elektriturul katavad vähemalt Eesti elektritarbimise, aidates seeläbi tagada Eesti energiajulgeolekut.

Toetame vaba regionaalse elektrituru arengut. Oleme andnud oma osaluse Eesti ja Soome vahelises elektrikaablis elektribörsi Nord Pool Spot kasutusse. Tegutseme aktiivselt ja vastutustundlikult elektribörsidel.

Muudame oma tootmisportfelli vastavalt Euroopa Liidu energia-, kliima- ja keskkonnapoliitika

arengule ning konkurentsiolekorradele regionaalsetel elektriturul.

Esiteks kasutame maksimaalselt olemasolevate tootmisvõimsuste potentsiaali. Teiseks suurendame oluliselt CO₂-neutraalse elektritootmise võimekust Balti riikides. Kolmandaks arendame hajutatud elektri ja soojuse tootmist (koostootmisjaamad ja tuulepargid). Konkreetseid

investeeringuotsuseid langetame järk-järgult, arvestades seaduste ja elektrituru arenguga.

Oleme klienditeenindusettevõtte, mis pakub energiat, energiasäästuteenuseid ja sujuvat klienditeenindust. Elektri müümisel lõpptarbijatele Eestis, Lätis ja Leedus hoiame pikajärgulisele oma elektritootmise varadega sarnast turuosa.

Põlevkivist vedelkütuste tootmine

Eesti Energia strateegia põhineb põlevkivivarude väärtustamisel ja selleks vajaliku tehnoloogia arendamisel.

Uurime põlevkivimaardlaid kogu maailmas, omandame kaeveõigusi, arendame põlevkivi kasutamise projekte, müüme oma tehnoloogia kasutamise õigusi ja valmistame tehnoloogiakriitilisi komponente. Peamine väärtuse kasvatamise potentsiaal peitub põlevkivimaardlate kasutusõiguste muutmises toimivateks tootmisprojektideks.

Meil on maailma juhtiv põlevkivist vedelkütuste tootmise Enefit-tehnoloogia, mis võimaldab

tööstuslikus tootmises kasutada tõhusalt kogu kaevandatud põlevkivi, sealhulgas peenpõlevkivi. Eestis töötav põlevkivitööstuse kompleks tõestab rahvusvahelisel turul Enefit-põlevkiviõli tootmise seadmete efektiivsust ja keskkonnaohutust. Seeläbi kasvatame oma põlevkivimaardlate väärtust ja laiendame Enefit-tehnoloogia turgu.

Omame kaeveõigusi Eestis, Jordaania ja USA-s. Eestis asuva põlevkiviressursiga tagame riigi elektri ja vedelkütuse tootmise energiapoolset olekut. Väljaspool Eestit arendame põlevkivist vedelkütuste ja elektrienergia tootmise käivitamise projekte, kaasates vajadusel teisi investoreid ja partnereid.

Eesti Energia strateegia põhineb põlevkivivarude väärtustamisel ja selleks vajaliku tehnoloogia arendamisel.

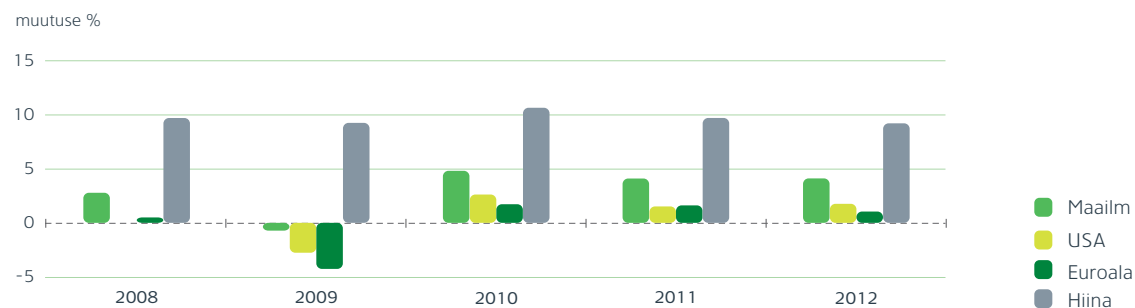

Tegevuskeskkond

Majandus

Majandusolukorda maailmas 2011. aastal iseloomustas tagasihoidlik majanduskasv arenenud tööstusriikides ning jõudsam majanduskasv arenevates riikides. Aasta teises pooles oli kapitaliturgude peamises fookuses Euroopa võlakriis, mille tekitatud ebakindluse mõju majandussentimentidele kestab tõenäoliselt ka 2012. aastal. Eesti majanduskasv oli 2011. aastal 7,5%, toetudes peamiselt ekspordi kasvule. Kiire majanduskasvuga kaasnes ka hindade tõus ning aasta keskmine inflatsioon oli 5%.

SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKTI MUUTUS MAAILMAS JA SUUREMATES PIIRKONDADES

Allikas: IMF

Vedelkütuste turg

Majandusolukorra parenemisele viitas nafta kasvav maailmaturuhind. 2011. aasta keskmiseks Brenti toornafta hinnaks maailmaturul kujunes 80,5 €/barrel (112,2 \$/barrel), mis on 33,7 % (40,5%) kõrgem võrreldes 2010. aastaga. Hinna liikumine 2011. aastal oli

volatiilne, jäädes vahemikku 69,2–88,3 €/barrel (94,5–127,7\$/barrel). Positiivselt mõjutasid hinda aasta alguse head majandusuudised nii USAst kui ka Euroopast. Samas kergitasid hinda jaanuaris alguse saanud rahutused Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas, mille puhul kardeti

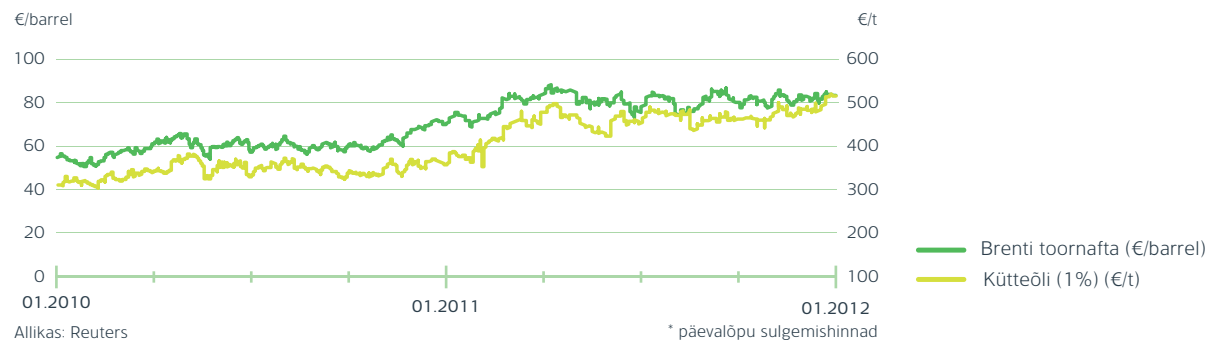
rahutuste levimist ja võimalikke häireid nafta tarnetel. Regiooni eri riikides kestsid rahutused läbi aasta, lisades nafta hinnale volatiilsust. Negatiivset mõju nafta hinnale avaldasid aasta teises pooles enim makromajanduslikud uudised USAst ning Euroopa võlakriisi süvenemine.

Turgudel hakkas maad võtma hirm uue majanduslanguse ees. Toornafta lõpetas detsembris kauplemise tasemel 84,3 €/barrel (109,2 \$/barrel).

Raske kütteõli keskmiseks hinnaks maailmaturul kujunes 456,3 €/t (635,5\$/t), mis on 32,4% (39,2%) kõrgem võrreldes 2010. aastaga. Raske kütteõli lõpetas detsembris kauplemise tasemel 518,7€/t (671,5\$/t).

VEDELKÜTUSTE HINNAD*

Heitmekaubandus

2011 oli CO₂ saastekvootide turul väga volatiilne aasta. 2011. aasta detsembri CO₂ saastekvootide tulevikutehingute keskmiseks hinnaks kujunes 13,4 €/t ja hind liikus 6,5-17,4 €/t vahel.

Aasta esimesel poolel olid saastekvootide hinnad tugevalt tõusuteel, jõudes mai alguseks 17,4 €/t tasemeni. Tõusule aitas kaasa Euroopa majanduse elavnemine ja Saksamaa otsus oma vanad tuumajaamad pärast Jaapani maavärina tekitatud tuumajaamakriisi sulgeda. Aasta teises pooles olid hinnad seevastu tugevas languses. Languse peamisteks põhjusteks

olid ebakindlus Euroopa majanduse suhtes ja Euroopa Komisjoni otsus jagada Euroopa Investeerimisringile 300 miljonit tonni kvooti roheline energia projektide läbiviimiseks. Lisaks avalikustas Euroopa Komisjon energiatõhususe direktiivi eelnõu, mille kohaselt pööratakse tulevikus suuremat rõhku energia tõhususele, mis vähendab nõudlust kvootide järele.

Aasta teisel poolel hakkas süvenema mure Euroopa majanduse ja Kreeka võlakriisi pärast. Kuust kuusse läks makromajanduslik kliima halvemaks ja Euroopa Liidu liikmed ei suutnud leida ühist lahendust võlakriisile. Lisaks hakkas

Kreeka oma saastekvootidereserve maha müüma, mis suurendasid turul pakkumist veelgi. Saastekvootide hind lõpetas 2011. aastal kauplemise tasemel 7 €/t (-51% võrreldes 2010. aastaga).

2012. aasta detsembri CO₂ saastekvootide hind liikus 2011. aastal 6,9 ja 18,3 €/t vahel ning sulgemishind detsembri lõpus oli 7,3 €/t. 2011. aasta alguses oli 2012. aasta CO₂ saastekvootide hind 14,6 €/t, mistõttu aasta muutuseks kujunes -7,3 €/t (-50%).

Elektrienergia hulgiturg

Elektrienergia reguleeritud tootjahind Eestis on 29,4 €/MWh, mis kooskõlastati Konkurentsiametiga 2009. aasta 28. juulil. Nord Pooli Eesti hinnapiirkonnas liikus 2011. aasta päeva keskmine hind vahemikus 20,5–65,9 €/MWh, aasta keskmiseks hinnaks kujunes 43,3 €/MWh (-6,5% võrreldes eelmise aastaga). Nord Pooli Soome hinnapiirkonnas kujunes 2011. aasta keskmiseks hinnaks 49,3 €/MWh (-13,0%) ja päeva keskmine hind liikus vahemikus 16,2–90,4 €/MWh. Keskmiseks hinnaks Leedu elektribörsil Balt Pool kujunes 2011. aastal 45,2 €/MWh (-2,5%) ning päeva hind liikus 24,5 ja 61,6 €/MWh vahel.

Aasta algust iseloomustas Põhjamaade hüdroreservuaaride madal seis, mis tõstis hinnad nii

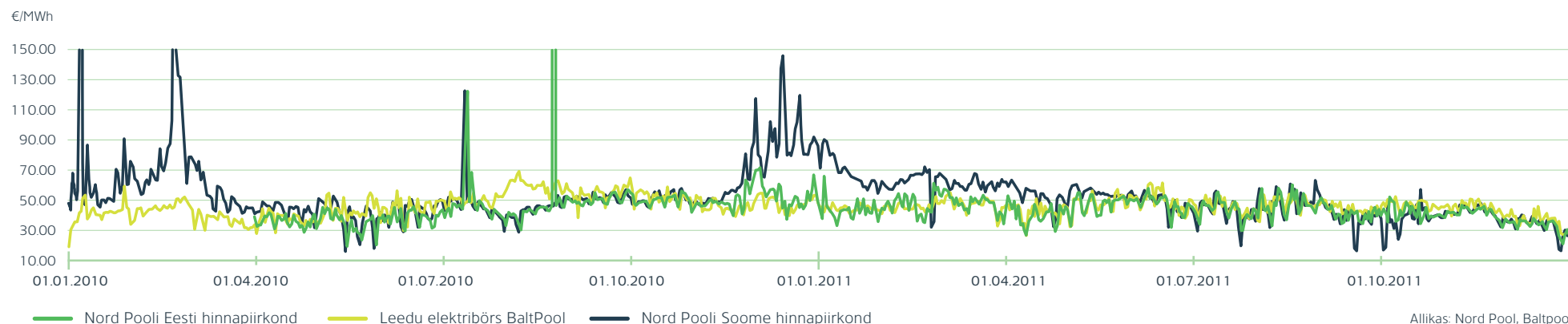
Soomes kui ka Balti turgudel kõrgetele tasemetele. Suvi ja sügis kujunesid aga soojaks ja vihmaseks, mistõttu hüdroreservuaarid täitusid väga kiiresti ja sügis-talvised hinnad olid oluliselt madalamatel tasemetel.

Märtsis toimunud tugev maavärin Jaapanis mõjutas elektrihindu ka Euroopa turgudel. Seoses Jaapani tuumaelektrijaama kriisiga otsustas Saksamaa kõik oma vanad tuumajaamad kolmeks kuuks ohutuse kontrolliks sulgeda. Kuna Saksamaa ja Põhjamaade elektribörs Nord Pool on omavahel seotud, mõjutas see otsus ka Nord Pooli impordihindu Saksamaalt. Lisaks viis Saksamaa otsus CO₂ hinna 2€/t ülespoole, mis mõjutab otseselt CO₂ emiteerivate jaamade pakkumist (sh Eestit).

Kuigi augustis viisid Soome-Vene ja Soome-Rootsi ülekandeliinide remonditööd elektrihinnad nii Soome kui ka Baltikumi börsidel lühiajaliselt tõusule, jätkas elektrihind langust. Peamine põhjus hindade jätkuvaks languseks oli Põhjamaade hüdroreservuaaride kiire täitumus tänu rohketele sademetele.

2011. aasta viimases kvartalis langesid elektrihinnad nii Soome kui ka Baltikumi börsidel. Põhjamaade hüdroreservuaaride tase jätkas paranemist ja tõusis üle ajaloolise mediaantase. Lisaks toetas madal saastekvootide hind fossiilsetest kütustest tootvate elektrijaamade tootmiskulude vähenemist, mis omakorda aitas kaasa elektrihindade alanemisele.

ELEKTRIENERGIA PÄEVA KESKMINE HIND

Seadusandlik keskkond

Euroopa Liidu eeskirjad

Eesti Energia tegevust mõjutavad Euroopa Liidu energiapoliitikast tulenevad määrused ja direktiivid. Euroopa Liidu energiapoliitika rakendamiseks välja töötatud meetmete pakett ehk n-ö kliimapakett seab muu hulgas soovitud eesmärgid energia kasutamise tõhususele, taastuvenergiaallikate ja biokütuste kasutamisele, kasvuhoonegaaside heitele jms.

Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine peab toimuma heitkoguste kauplemissüsteemi rakendamise kaudu. Heitkogustega kauplemise süsteemis on kesksel kohal oksjonite korraldamine, mis eeldatavasti tõstab saastekvoodi hinda ning motiveerib ettevõtjaid rakendada puhtamaid tehnoloogiaid. Elektritootmise sektoris, mis paiskab atmosfääri suurema osa kasvuhoonegaaside heitmetest, minnakse oksjonile üle alates 2013. aastast. Erandkorras antakse liikmesriikidele ettenähtud tingimustel võimalus eraldada perioodil 2013–2020 tasuta üleminekukvoote. Seda võimalust saab elektrienergia toomise moderniseerimise eesmärgil kasutada ka Eesti, kes muu hulgas võib eraldada kvooti Narva elektrijaamadele.

Kolmas elektri ja maagaasi siseturu pakett reguleerib energiakaubandust Euroopa Liidu siseturul. Eesti jaoks on oluline, kuidas on

reguleeritud kolmandatest riikidest pärineva elektrienergia import. Praegu on kolmandate riikide tootjatele loodud võrreldes Euroopa Liidu tootjatega konkurentsieelised, sest Euroopa Liidu tootjatele kehtivad karmimad keskkonnan- ja ohutusnõuded. Kuna Baltimaadel on tugevad ühendused Venemaa elektrisüsteemiga, siis tehnilisi piiranguid elektri impordiks ei ole. Seega peavad regulatiivsed piirangud tagama tootjate võrdse kohtlemise elektriturul.

Energiasektori regulatsioon Eestis

Elektrienergia kulu Eesti lõpptarbijale koosneb suures osas komponentidest, mille hinnad on riigi tasandil reguleeritud. Elektrienergia tarbimisel tuleb tasuda tarbitud elektrienergia ja võrguteenuse eest, millele lisanduvad riiklikud maksud (taastuvenergiatasu, aktsiis ja käibemaks). Reguleeritud hinnad kooskõlastab Konkurentsiamet.

Elektrienergia hind lõpptarbijale kujuneb mitme kooskõlastuse kaudu. Konkurentsiamet kooskõlastab põlevkivi müügihinna, millega müüakse põlevkivi elektrijaamadele. Konkurentsiamet kooskõlastab ka elektri hulgihinna, millega elektrijaamad müüvad toodetud elektrienergia edasimüüjatele. Samuti tuleb Konkurentsiametiga kooskõlastada võrguteenuse

hinnad ja müügi marginaal elektrienergia edasimüügil, millega kaetakse otsese müügitegevusega seotud kulud.

Konkurentsiamet kooskõlastab lubatud müügitulud võttes arvesse eeldatavat müügimahtu, põhjendatud kulusid ja lubatud tulukust. Lubatud tulukus sõltub ettevõtte põhivarade mahust ja kaalutud keskmisest kapitali hinnast (WACC). Hindade kooskõlastamise meetodikad on avaldatud Konkurentsiameti kodulehel.

Elektrienergia jaemüük

Elektrienergia jaeturud Baltikumis jagunevad kaheks – elektri müük reguleeritud hinnaga (suletud turg) ja müük turutingimustes kujunenud hinnaga (avatud turg).

Eestis hakkas elektrienergia avatud turg reaalset toimima alates 2010. aasta 1. aprillist, kui ühe liitumispunkti kaudu üle 2 GWh tarbivatel klientidel kadus võimalus osta elektrit reguleeritud hinnaga ning tekkis kohustus osta elektrit avatud turult. Suletud turu elektrihindade regulatsioon kaotab kehtivuse 2013. aasta 1. jaanuaril, kui kõikidel tarbijatel tekib kohustus osta elektrit avatud turult.

Lätis algas elektriturul osaline avanemine 2008.

aasta mais. Reguleeritud hinnaga on Lätis õigus osta elektrit kõigil kodutarbijatel ja nendel ettevõtetel, kellel on vähem kui 50 töötajat ning aastakäive väiksem kui 10 mln eurot. Kõik ülejäänud tarbijad ostavad elektrit avatud turult. Selline regulatsioon pidi tagama elektrituru avanemise kuni 35% ulatuses. Alates 2012. aasta 1. aprillist kehtima hakkava regulatsiooni järgi jääb õigus osta elektrit reguleeritud hinnaga neile, kellel on võrguühendus väiksem kui 100 A. Uue regulatsiooni kehtestamise järel kujuneb Läti avatud turu mahuks hinnanguliselt kuni 60% kogu turust.

Leedus avati elektriturg 2010. aasta jaanuaris. Avatud turult pidid hakkama ostma elektrit kõik ettevõtted võrguühendusega üle 400 kW. Nende tarbimine moodustab hinnanguliselt kokku 35% kogu elektrienergia tarbimisest. Leedus on 2012. aasta 1. jaanuarist avatud turul kõik ettevõtted võrguühendusega üle 30 kW. Uue regulatsiooni kehtestamisega kujuneb Leedu avatud turu mahuks hinnanguliselt kuni 65% kogu turust. Alates 2013. aastast on avatud turul kõik ettevõtted.

Eestis nõuab seadus suletud turu elektrimüügil elektrienergia kaalutud keskmise hinna piirmäära kooskõlastamist. Elektrienergia kaalutud keskmise jaehinna piirmäär muutus viimati 2010. aasta 1. juunil, kui uueks piirmääraks kinnitati 30,7 €/MWh. Elektrienergia piirmäära muutus oli seotud vabaturu tarbimismahude eraldamisega suletud turu piirmäära arvutustest. Suletud turu piirmäära korrigeeriti vastavalt

suletud turule jäävatele tarbimismahudele ja kuludele.

Suletud turu elektrienergia hinnast kooskõlastab Konkurentsiamet. Konkurentsiamet arvestab kooskõlastamisel kuludega, mis on vajalikud, et ettevõtte saaks täita õigusaktidest ja tegevusloa tingimustest tulenevaid kohustusi nii, et tagatud oleks ettevõtte investeeritud kapitali põhjendatud tootlus. Põhjendatud tootluse määraks on ettevõtte kaalutud keskmine kapitali hind.

Elektrienergia kaalutud keskmise hinna hoidmiseks korrigeeritakse vastavalt vajadusele elektrienergia hindu erinevates tariifipakettides. Viimased elektrienergia tariifipakettide hindade

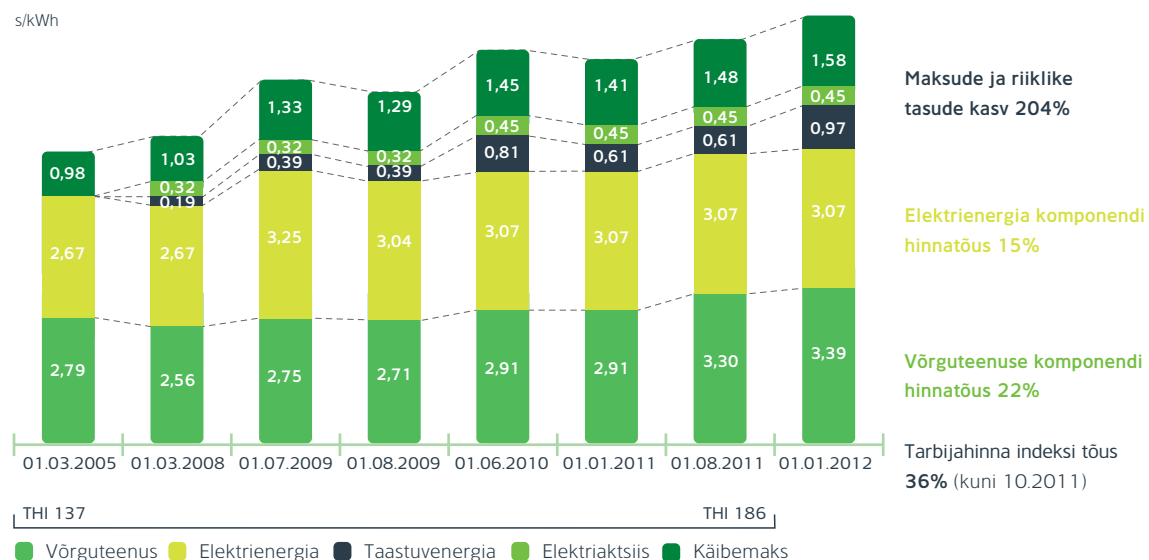
korrigeerimised toimusid alates 1. juunist 2011 ning 1. jaanuarist 2012.

Võrguteenuse müük

Jaotusvõrkude äritegevus on Eestis reguleeritud. Eesti Energia kooskõlastab Konkurentsiametiga lubatud müügitulu, mille alusel leitakse võrgutasude arvutamise ühtse meetoodika järgi võrgutasude kaalutud keskmine hind.

Konkurentsiamet kooskõlastab võrgutasud kolmeaastaseks regulatsiooniperioodiks. Viimane kooskõlastus hakkas kehtima 2011. aasta 1. augustist. Võrgutasude arvutamise meetoodika näeb ette võrgutasude korrigeerimise

ELEKTRIAARVE KOMPONENTIDE KESKMISED HINNAMUUTUSED SULETUD TURUL

üks kord aastas pärast ühe aasta möödumist regulatsiooniperioodi algusest, vastavalt Konkurentsiametiga kooskõlastatud võrgutasude korrigeerimise valemile.

Võrgutasud võivad muutuda sagedamini kui üks kord aastas, kui muutuvad jaotusvõrgu mittekontrollitavad kulud. Mittekontrollitavateks kuludeks on teistele võrguettevõtjatele maks-
tav võrgutasu hind ja elektrikadude kompen-
seerimiseks ostetava elektrienergia hind.

2011. aastal muutusid võrgutasud 1. augustil seoses uue regulatsiooniperioodi algusega. Alates 1. jaanuarist 2012 muutus keskmine võrguteenuse hind 2,9%, sest suurenenud on Eleringi võrgutasu.

Soojusenergia tootmine ja müük

Eestis müüdava soojusenergia hind on reguleeritud ja selle kooskõlastab Konkurentsiamet. Eesti Energia kooskõlastab Konkurentsiametiga lubatud tulukuse, investeeringute mahu ja kulud, mis on vajalikud tegevus- ja arenduskohustuse ning keskkonna-, kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmiseks. Eesti Energia toodab soojust Narvas elektritootmise kõrvaltootena, Iru soojuselektrijaamas ja teistes väikekoostootmisjaamades. Narva Elektrijaamade puhul oli Konkurentsiametiga kooskõlastatud soojuse tootmise piirhind 2011. aastal 21,03 €/MWh. Iru Elektrijaama tootmise piirhind koosneb

muutuv- ja püsitasust, mis 2011. aastal olid vastavalt 44,97 €/MWh ja 7 913 €/MW aastas.

Soojusenergia tootmisel koostootmisjaamades on tootjal kohustus pidada eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta. Koostootmise käigus ei tohi toimuda toodete ristsubsideerimist.

Iru elektrijaamas on soojusenergia tootmisel peamine omahinda mõjutav komponent maagaasi kulu, mis moodustab tootmise omahinnast üle 85%. Maagaasi hinna arvutamisel kasutatakse vastavalt Konkurentsiametiga kooskõlastatud metoodikale kütteõlide viimase kuue kuu maailmaturuhindu, mistõttu muutub maagaasi hind iga kuu, tuues kaasa müüdava soojusenergia müügihinna muutumise.

Elektrienergia tootmine ja taastuvenergia toetused

Enamiku elektrienergiast toodab Eesti Energia Narva Elektrijaamades. Narva Elektrijaamade poolt suletud turule müüdava elektrienergia hinna piirmäärad kooskõlastab elektrituru seaduse järgi Konkurentsiamet. Konkurentsiamet kooskõlastab piirmäärad, võttes arvesse eeldatava müügi mahu, põhjendatud kulud ja lubatud tulukuse. Lubatud tulukus sõltub põhivarade mahust ja kaalutud keskmisest kapitali hinnast. Viimane kooskõlastus hakkas kehtima 2009.

aasta oktoobris, kui uueks piirmääraks kinnitati 29,4 €/MWh.

Lisaks Narva Elektrijaamadele toodab Eesti Energia elektrit tuuleenergiast, hüdroelektrija ja koostootmisjaamades.

Lisaks Narva Elektrijaamadele toodab Eesti Energia elektrit tuuleenergiast, hüdroelektrija ja koostootmisjaamades.

Euroopa Liidus on seatud eesmärgiks suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia osatähtsust, mis tähendab omakorda taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia mahtude kasvu. Selle eesmärgi täitmiseks rakendatakse taastuvenergia tootmisele toetusmehhanisme. Eestis jagatakse taastuvate energiaallikate kasutuselevõtuks toetusi lähtuvalt elektrituruseadusest. Toetusi makstakse elektrienergia eest, mis on toodetud taastuvatest energiaallikatest, koostootmisrežiimil biomassist või tõhusa koostootmise režiimil.

Eestis kasutatakse taastuvenergia tootmisel turuhinnale lisanduvat fikseeritud toetust. Taastuvenergia tasu maksjad on elektrienergia lõpptarbijad vastavalt nende tarbitud võrgu-

teenuse mahule. Elering koostab ja avaldab iga aasta 1. detsembriks hinnangu järgmise kalendriaasta toetuste rahastamiseks kuluva summa ja tarbijatele osutatavate võrguteenuste mahu kohta, millele tuginedes arvutatakse järgmise aasta taastuenergia tasu lõpptarbijale. 2011. aastal oli taastuenergia tasu 6,1 €/MWh. Kehtestatud taastuenergia tasu 2012. aastaks on 9,7 €/MWh. Toetused maksab taastuenergia tootjatele välja Elering.¹

Põlevkivi kaevandamine ja müük

Põlevkivi müügihind on reguleeritud elektrituruseadusega ja selle koostab Konkurentsiamet. Elektrituruseaduse kohaselt peab Eestis põlevkivi kaevandav ettevõtja müüma elektritootjale, kes valdab Eestis asuvaid vähemalt 500 MW netovõimsusega elektritootmiseadmeid, põlevkivi hinnaga, mis ei ületa Konkurentsiametiga koostööstatud piirmäära. Sellele kriteeriumile vastasid 2011. aastal ainult Eesti Energia Narva Elektriijaamad, mis toodavad põlevkivist elektri- ja soojusenergiat ning on suurimad põlevkivitarbijad Eestis.

Eesti Energia Õlitööstusele ja kontsernivälisetele klientidele müüdava põlevkivi hind vastab reguleeritud hinnale; hind võib erineda sõltuvalt põlevkivi kütteväärtusest. Alates 2011. aastast võetakse kõrgema kütteväärtusega põlevkivi müügihinna kujundamisel arvesse täiendavaid põlevkivi tootmisega seotud kulusid, mis viivad toote hinna rohkem vastavusse tegelike tootmiskuludega. 2011. majandusaastal põlevkivi reguleeritud hind ei muutunud, vaid püsis tasemel 10,5 €/t.

Lähitulevikus üks olulisemaid põlevkivi kaevandamismahte puudutavaid küsimusi on riiklikult lubatud kaevandamismahu piirmäära ülevaatamine. Vastavalt maapõueseadusele on Eestis aastaseks põlevkivi kaevandamise mahuks lubatud 20 mln tonni, sealhulgas Eesti Energiale ligikaudu 15 mln tonni. Eesti põlevkivi kasutamise riiklikus arengukavas aastateks 2008–2015 on seatud eesmärk leida võimalusi põlevkivi kaevandamismahtude vähendamiseks 15 mln tonnile aastas hiljemalt aastaks 2015. Energiamaajanduse riiklikus

arengukavas aastani 2020 on seatud eesmärgiks 15 mln tonni ülempiiri rakendamine hiljemalt 2020. aastal.

Vastavalt maapõueseadusele on Eestis aastaseks põlevkivi kaevandamise mahuks lubatud 20 mln tonni, sealhulgas Eesti Energiale ligikaudu 15 mln tonni.

Eesti Energia kaivelubadega kaetud kaubapõlevkivivaru on 2011. aasta lõpu seisuga 465 mln tonni. Selleks et tagada põlevkiviga varustatus tulevikus ja kompenseerida lõppevad põlevkivivarusid Aidu karjääris ja Viru allmaakaevanduses, väljastati Eesti Energiale 2011. aastal Uus-Kiviõli kaevevälja kaeveluba, mille varust potentsiaalne kaubapõlevkivi toodang on kokku ligikaudu 150 mln tonni.

¹ <http://elering.ee/taastuenergia-toetus-2/>

Suletud turu elektrihindade regulatsioon kaotab kehtivuse Eesti jaeturul 2013. aasta 1. jaanuaril, kui kõikidel klientidel tekib võimalus osta elektrit avatud turult.

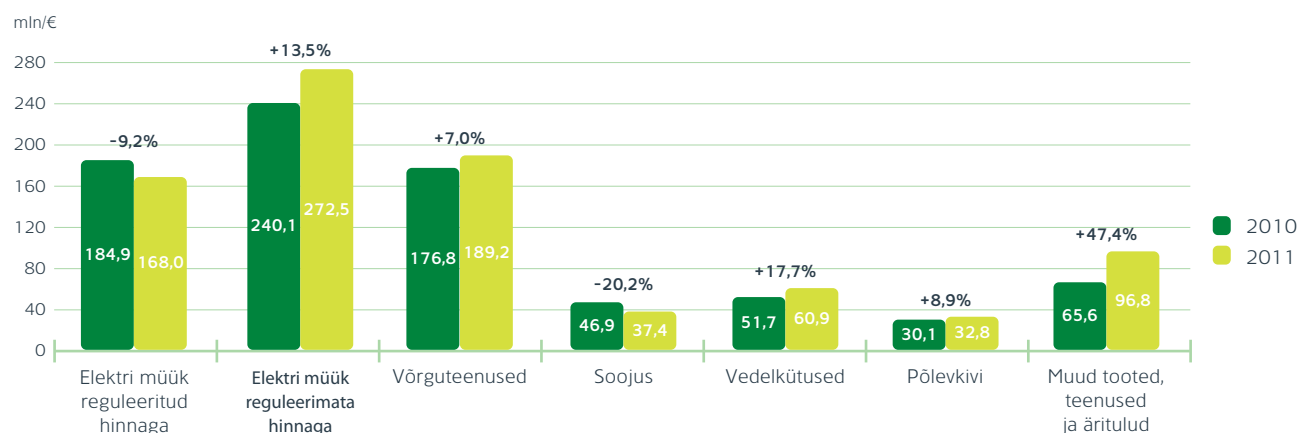
Majandustulemused

Äritulud

Kontserni 2011. majandusaasta äritulud kasvasid võrreldes eelneva majandusaastaga 7,7% ja ulatusid 857,5 mln euroni. Suurima osatähtsuse müügituludes moodustasid elektrienergia müük reguleerimata hinnaga summas 272,5 mln eurot (+13,5%, +32,3 mln eurot), elektrienergia müük reguleeritud hinnaga 168,0 mln eurot (-9,2%, -16,9 mln eurot), võrguteenuste müük 189,2 mln eurot (+7,0%, +12,4 mln eurot) ning vedelkütuste müük 60,9 mln eurot (+17,7%, +9,1 mln eurot). Elektrienergia müügitulud reguleerimata turgudel moodustasid 2011. majandusaastal 62% elektri müügituludest (eelmisel majandusaastal 56%). Osatähtsuse suurenemine on tingitud peamiselt sellest, et osaline elektrituru avanemine Eestis toimus 2010. aasta aprillis, mistõttu oli võrdlusperioodil reguleerimata turgudele müüdnud kogus väiksem.

Eesti Energia kontserni 2011. majandusaasta äritulud olid **857,5** mln eurot (**+7,7%** võrreldes eelneva majandusaastaga, **+61,2** mln eurot), kulumieelne ärikasum (EBITDA) **265,1** mln eurot (**+9,4%**, **+22,9** mln eurot), ärikasum **168,0** mln eurot (**+12,8%**, **+19,1** mln eurot) ja puhaskasum **149,2** mln eurot (**+27,6%**, **+32,3** mln eurot²).

KONTSERNI ÄRITULUDE MUUTUS

² Võrdluses 2010. aasta jätkuvate tegevusvaldkondade puhaskasumiga (ilma lõpetatud tegevusvaldkonna mõjuta).

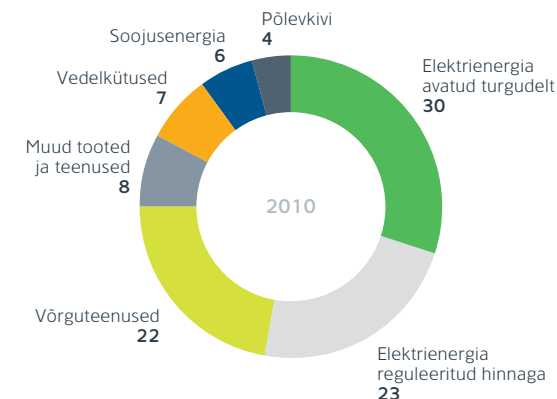
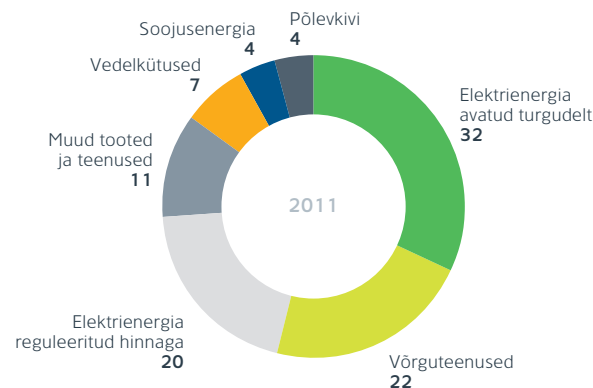
Kontsernivälised müügi mahud

	Ühik	2011	2010	Muutus %
Elektrienergia müük, sh	GWh	10 704	10 714	-0,1
reguleeritud hinnaga	GWh	5 473	6 079	-10,0
reguleerimata hinnaga	GWh	5 231	4 635	12,9
Võrguteenuste müük	GWh	6 170	6 311	-2,2
Soojusenergia müük	GWh	1 073	1 428	-24,9
Põlevkivi müük	mln tonni	2,1	2,0	7,8
Vedelkütuste müük	tuh tonni	164	181	-9,5

Jaeäri valdkonna tulused mõjutanud olulisemad tegurid olid edukas tegutsemine Eesti elektrienergia avatud turul, jätkuv kliendibaasi ja müügi mahude kasv Läti ja Leedu jaeturul ning kõrgema keskmise võrgutasu (33,0 €/MWh) jõustumine 1. augustil 2011. Valdkonna äritulud ulatusid 480,0 mln euronit (+0,9%), jäädes eelneva majandusaastaga samale tasemele. Elektrienergia müügitulu moodustas sellest 263,3 mln eurot (-1,5%, -4,0 mln eurot), millest omakorda 157,5 mln eurot (-10,6%, -18,7 mln eurot) teeniti reguleeritud turult ning 105,8 mln eurot reguleerimata turult (+16,2%, +14,7 mln eurot). Võrguteenuste müügitulu ulatus 192,2 mln euronit (+7,1%, +12,8 mln eurot) ning muude Jaeäri teenuste müügitulu 21,4 mln euronit (-17,0% -4,4 mln eurot).

2011. majandusaastal müüs Jaeäri kokku 7,4 TWh elektrienergiat (-4,8%, -0,4 TWh). Kuni eelmise majandusaasta I kvartali lõpuni müüdi elektrienergiat Eestis 100% ulatuses reguleeritud hinnaga, kuid alates 2010. aasta

KONTSERNI ÄRITULUDE JAOTUS (%)

1. aprillist on elektriturud realselt avatud ühe liitumispunkti kaudu üle 2 GWh tarbivatele klientidele. See muudatus on kaasa toonud reguleeritud hinnaga müügi osatähtsuse vähenemise. Lisaks aitab reguleeritud hinnaga müügi vähenemisele kaasa võrreldes eelmise aastaga kõrgem välistemperatuur, kahandades elektritarbimist riigis. Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi andmetel oli keskmine välistemperatuur 2011. aastal 7,1 kraadi, mis on 2,0 kraadi soojem võrreldes eelmise aastaga ning 1,2 kraadi kõrgem ajaloolisest keskmisest. Positiivset mõju müügile avaldas majandusaktiivsuse suurenemine ning riigi üldise majanduskeskkonna paranemine. Jaeäri turuosa Eesti elektrienergia avatud turul oli 2011. aastal ligikaudu 72%, mis on 15 protsendipunkti vähem kui eelneval aastal. Turuosa vähenemise peamiseks põhjuseks on konkurentsi tihenemine avatud turul. Eraldi väärib märkimist taastuenergia populaarsuse

kasv. Eesti Energia poolt pakutavat Rohelise Energia toodet, mis tagab klientidele ainult taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat, tarbis 2011. majandusaasta lõpuks 5811 klienti, mis on 2070 kliendi võrra rohkem kui eelmisel aastal. Kokku tarbisid Rohelise Energia kliendid majandusaastal 38,8 GWh elektrienergiat (+13,2%, +4,5 GWh).

Reguleeritud hinnaga müüdud elektrienergia keskmine müügihind Eestis oli 2011. aastal 30,8 €/MWh. Elektrienergia kaalutud keskmise jaehinna kehtiv piirmäär on alates 2010. aasta 1. juulist 30,7 €/MWh.

Läti elektrienergia avatud turul müüs Jaeäri lõpptarbijale 422 GWh elektrienergiat, mis on 23,8% (+81 GWh) enam kui eelneval majandusaastal, klientide arv kasvas 273ni (+163 klienti). Enefiti kaubamärgi tuntus suurenes oluliselt – Lätis saavutati kahekordne tuntuseindeksi kasv 35%ni. 2011. aasta keskmine turuosa Läti reguleerimata turul oli ligi 15%.

Leedu avatud turul kasvas müügimaht ja klientide arv 2011. majandusaastal samuti märgatavalt. Müügimahuks lõpptarbijale kujunes 350 GWh³ (+57,0%, +127 GWh) ning keskmine turuosa reguleerimata turul oli üle 7%. Samaselt Lätile suurenes ka Leedus Enefiti kaubamärgi tunnus, mida kinnitab tuntuseindeksi kolmekordne kasv 17%ni. Klientide arvuks oli 2011. majandusaasta lõpu seisuga 115, mis on 32 kliendi võrra enam kui eelneval majandusaastal.

Seoses vabaturu laienemisega Lätis ja Leedus ootame ka 2012. majandusaastal sealsetele turgudele müüdava koguse suurenemist. Lätis toimub 1. aprillist vabaturu laienimine, summaarselt suureneb avatud turu maht hinnanguliselt 3 TWh pealt 4 TWh-ni aastas. Leedus toimus täiendav turu avamine juba 2012. aasta alguses ning avatud turu maht suurenes hinnanguliselt 4,7 TWh pealt 5,7 TWh-ni aastas.

Jaotusvõrgu teenuseid müüsimise 2011. majandusaastal kokku 6,4 TWh, mis on võrreldes eelmise aastaga 0,1 TWh vähem (-2%). Eraklientidele müüdnud võrguteenuste maht kahanes 5%, müük äriklientidele ja võrguettevõtjatele kahanes 1%. Peamised jaotusvõrgu müügimahtu mõjutanud tegurid olid ühelt poolt kõrgem välistemperatuur võrreldes eelneva aastaga, mis vähendas tarbimismahte, teiselt poolt toetas tarbimist kasvanud majandusaktiivsus ja sellest tingitud suurem energiavajadus. Keskmisest soojema välistemperatuuri mõju kompenseeris lisaks majandusaktiivsuse kasvule ka kao vähendamine.

Jaeäri valdkonna elektrienergia müük

GWh	2011	2010	Muutus	
			GWh	%
Elektri müük reguleeritud hinnaga, sh	5 009	5 663	-654	-11,5
kontserniväline müük	4 994	5 589	-595	-10,6
Elektri müük reguleerimata hinnaga, sh	2 359	2 073	285	13,8
kontserniväline müük	2 206	1 802	404	22,4
Eesti avatud turul, sh	1 208	1 247	-39	-3,1
kontserniväline müük	1 055	976	80	8,2
Läti avatud turul, sh	430	341	90	26,3
müük lõpptarbijale	422	341	81	23,8
Leedu avatud turul, sh	720	485	235	48,3
müük lõpptarbijale	350	223	127	57,0
Elektri müük kokku	7 368	7 737	-369	-4,8

Eesti Energia Jaotusvõrgu võrguteenuste müük

GWh	2011	2010	Muutus	
			GWh	%
Võrguteenuse müügimaht sh	6 420	6 552	-132	-2,0
kontserniväline müügimaht	6 170	6 311	-141	-2,2

Madalpingel edastatud võrguteenuse maht oli 2011. majandusaastal 4274 GWh, müügimahu languseks võrreldes eelneva aastaga kujunes 3% (-115 GWh). Keskpingel edastatud võrguteenuse maht oli 2146 GWh, võrdluses eelneva aastaga langus 1% (-17 GWh). Jaotusvõrgu kaod olid 2011. majandusaastal 399 GWh ehk 5,8%, vähenedes võrreldes eelneva aastaga 65 GWh (-0,8 protsendipunkti). Kadusid on mõjutanud uuele ärisüsteemile üleminek, mis on toonud kaasa muutusi mõõteandmete kogumise ja arveldamise protsessis ning taganud

varasemalt arveldamata koguste arvelevõtmise. Lisaks oleme jätkanud edukaks osutunud bilansiselgituse meetodi⁴ rakendamist ning vahetanud välja seoses taatluskohustuse täitmisega suures mahus arvasteid parandades seeläbi mõõtmiste täpsust. Välistest teguritest mõjutas kadude vähenemist 2012. aasta alguses toimunud võrguteenuse ja taastuenergia tasu muutus ning sellest tingitud näitade etteteatamine, mille tulemuseks osaliselt kao koguse nihkumine 2011. aastast 2012. aasta algusesse.

³ Tulenevalt Leedu seadustest müüakse avatud turule imporditud elektrienergia kõigepealt Leedu elektribörsile, ostetakse sealt tagasi ning müüakse seejärel lõppkliendile.

⁴ Bilansiselgituse meetodi dip uuhulmõ ödetakseäraalaj aamamadala ingesv äjjuvadk oormusedj av ördeldaksemü üdudk ogustegaliit umispunktides. V ahedeilmn emiselst eostavadk aob rigaadidv astava piirkonna kontrolli, et tuvastada kust vahe tuleb.

Jaotusvõrgu võrguteenuse keskmiseks hinnaks kujunes 2011. majandusaastal 30,0 €/MWh, mis on 9% rohkem kui eelneval aastal. 2011. aasta 1. augustist algas uus regulatsiooniperiood ning jõustus keskmine võrgutasu 33,0 €/MWh.

Lisaks uue regulatsiooniperioodi algusega seotud võrgutasu tõstmisele mõjutasid keskmise hinna kasvu ka eelmisel regulatsiooniperioodil, 2010. aasta 1. märtsil toimunud hinnakorrektsioon (keskmiseks hinnaks kujunes 27,5 €/MWh) ning sama aasta juunis ettevõtte jaoks mittekontrollitavate kulude muutusest (Eleringi ülekandeteenuse hinnamuutus) tingitud hinnakorrektsioon, mille tulemusena tõusis võrguteenuse keskmine hind 29,1 €/MWh-ni.

Jaeäri poolt pakutavate energiasäästuteenuste osas saavutasime 2011. majandusaastal kolmandat aastat järjest turuliidri positsiooni energiamärgiste väljastamises, omades 42% turuosa, mis on kahe protsendipunkti võrra rohkem eelnevast aastast. Esmakordselt oli 2011. aastal aktiivmüügis käiduteenus, mis pakub klientidele mugavat hoonete elektrisüsteemide haldamist ning mõõtmist ja tehnilist kontrolli. Sõlmiti 164 uut käidulepingut ning müüdi 239 mõõtmise- ja tehnilise kontrolli teenust. Energiaauditi ja termoulevaatuse müügitulud jäid 2011. aastal väheoluliseks.

Jaeäri sideteenuste müügitulu oli 12,4 mln eurot, kahanedes võrreldes eelmise majandusaastaga 4,2% (-0,5 mln eurot). 2011. aasta

lõpuks oli Kõu mobiilsel internetiteenusel ligikaudu 21 000 klienti, mis on umbes 4000 klienti vähem kui eelneval majandusaastal. 16. jaanuaril 2012 sõlmisid Eesti Energia ja Tele2 Eesti Aktsiaselts lepingu Televõrgu ASi 100% aktsiate müügiks. Tehingu väärtus on 25 miljonit eurot ning tehing jõustus 17. veebruaril 2012.

Elektri ja soojuse tootmise valdkonna 2011. majandusaasta äritulu oli kokku 506,4 mln eurot (+0,5%, +2,7 mln eurot). Elektrienergia müügist teeniti tulu 452,5 mln eurot (+3,1%, +13,7 mln eurot) ja soojusenergia müügist 39,0 mln eurot (-19,9%, -9,7 mln eurot).

Valdkonna elektrienergia müük oli 2011. majandusaastal 11,1 TWh, mis on 1,6% vähem võrreldes eelneva majandusaastaga. Reguleerimata hinnaga müük kasvas 0,6 TWh (+11,9%) ja reguleeritud hinnaga müük vähenes 0,7 TWh (-11,3%). Keskmine müügihind oli 2011. majandusaastal 40,6 €/MWh, mis on 4,8% kõrgem võrreldes eelneva majandusaastaga. Hinna kasv

tulenes peamiselt reguleerimata hinnaga müügi osatähtsuse suurenemisest. Keskmine elektrienergia reguleerimata turu müügihind (ilma taastuvenergia toetuseta) oli 2011. aastal 49,0 €/MWh.

Taastuvatest allikatest tootsime 2011. majandusaastal 408 GWh elektrienergia, mis on 34,4% rohkem kui eelmisel aastal. Toodangu mahu kasv tulenes peamiselt suuremast biokütuste kasutamisest Narva Elektriijaamades ning Aulepa tuuleelektriijaama tootmisvõimsuse suurenemisest tänu kolme uue tuuliku lisandumisele 2011. majandusaasta märtsis. Biomassi kasutusmahu suurenemist mõjutas taastuvenergia toetuse nõuetele vastava Balti Elektriijaama 11. plokki kapitaalremont 2010. aastal (perioodil juuli-september), mis vähendas võrdlusperioodi toodangut. Toetusi taastuvatest allikatest elektri tootmisele maksti kontsernile 21,2 mln eurot (+30,2%, +4,9 mln eurot).

Soojusenergia müügiimaht langes 2011. majandusaastal 1,2 TWh-ni (-23,8%, -0,4 TWh).

Elektri ja soojuste tootmise valdkonna elektrienergia müük

GWh	2011	2010	Muutus	
			GWh	%
Elektri müük reguleeritud hinnaga, sh kontserniväline müük	5 856	6 599	-744	-11,3
Elektri müük reguleerimata hinnaga, sh kontserniväline müük	4 79	491	-12	-2,4
Elektri müük reguleerimata hinnaga, sh kontserniväline müük	5 283	4 720	562	11,9
Elektri müük kokku	4 259	3 922	338	8,6
	11 138	11 320	-181	-1,6

Mahu vähenemise peamiseks põhjusteks olid Kohtla-Järve Soojuse müük märtsis 2011 (-144,6 GWh, -4,7 mln eurot) ning oluliselt kõrgem välistemperatuur kütteperioodidel – 2011. aasta I kvartali välistemperatuur oli -4,9 kraadi ning IV kvartalis +5,2 kraadi, mis on võrreldes eelneva majandusaastaga vastavalt 2,3 ja 5,5 kraadi rohkem. Lisaks vähendas soojuse müügimahtu ka auru müügi lõpetamine Kreenholmile (-38,9 GWh ning -1 mln eurot) ning Kesklinna-Lasnamäe ja Mustamäe-Haabersti võrkude ühendus, mis vähendas nõudlust Iru soojuselektrijaama toodangule. Langust vähendas pisut soojuse müük Lätis. Eesti Energia omandas 2011. aasta jaanuaris enamusosaluse Läti soojusettevõttes, mis rajab aastal 2012 Valka linna uue biokütusel koostootmisjaama. Enefit Heat & Power Valka toodab täna soojust kahes biokütust ja kütteõli kasutatavas katlamajas. Lisaks liideti majandusaasta IV kvartalis kontserniga Paide soojusettevõtte Pogi OÜ ning Werol Tehaste juures asuv Painküla koostootmisjaam, mis samuti toetasid soojuse müüki.

Keskmine soojusenergia kontserniväline müügihind kasvas peamiselt maagaasi kõrge- ma sisseostuhinna ning kallimate tootmissisendite osatähtsuse suurenemise tõttu ja ulatus 34,9 €/MWh-ni (+6,2%, +2,0 €/MWh).

Kütuste valdkonna tulused mõjutanud olulisemad tegurid olid nafta hinna toel kasvanud vedelkütuste müügihind ja Tehnoloogiatööstuse oluliselt suurem müük. Valdkonna 2011. majandusaasta äritulud ulatusid 343,5 mln

eurot (+24,1%, +66,7 mln eurot), millest põlevkivi müük moodustas 179,9 mln eurot (-0,1%, -0,2 mln eurot), vedelkütuste müük 67,2 mln eurot (+20,8%, +11,6 mln eurot),

remondi- ja ehitusteenuste müük 30,7 mln eurot (+590,9%, +26,2 mln eurot) ning energeetikaseadmete müük 24,4 mln eurot (+22,2%, +4,4 mln eurot).

Elektri ja soojuse valdkonna soojusenergia müük

GWh	2011	2010	Muutus (GWh)	Muutus (%)
Soojusenergia müük, sh	1 177	1 545	-368	-23,8
kontserniväline müük	1 073	1 428	-355	-24,9

Eesti Energia Kaevandused põlevkivi müük

mln t	2011	2010	Muutus (mln t)	Muutus (%)
Põlevkivi kontsernisisene müük (elektri tootmiseks)	14,3	14,2	0,1	0,4
Põlevkivi kontsernisisene müük (õli tootmiseks)	1,6	1,7	-0,1	-5,7
Põlevkivi kontserniväline müük	2,1	2,0	0,2	7,8
Põlevkivi müük kokku	18,0	17,9	0,1	0,6

Põlevkivi müügimaht oli 2010. aastaga samal tasemel, ulatudes 18,0 mln tonnini (+0,6%; +0,1 mln tonni), samale tasemele jäi ka keskmine müügihind 11,0 €/t (-1,3%, -0,1 €/t).

Kütuste valdkonna vedelkütuste müük

tuh t	2011	2010	Muutus (tuh t)	Muutus (%)
Vedelkütuste müük, sh	181	197	-16	-8,3
kontserniväline müük	164	181	-17	-9,5

Vedelkütuste grupiväline müügimaht oli 164,1 tuhat tonni (-9,5%, -17,2 tuhat tonni). Müügi-mahu languse peamiseks põhjusteks olid Õlitööstuse uue elektrifiltri paigaldus ja sellega seotud tootmiseseadmete seisakud, mis vähendasid õlitoodangut ning müügitarnete ajastusest tingitud mõjud koos laovarude

suurenemisega aasta lõpus. Õlitööstuse väiksema müügimahu kompenseeris vedelkütuste kõrgem hind ning kokkuvõttes vedelkütuste müügitulu võrreldes 2010. aastaga suurenes. Põlevkiviõli keskmine müügihind järgib raske kütteõli maailmaturu hindu ning kasvas koos sellega – 2011. majandusaastal oli raske

kütteõli hind eurodes keskmiselt 456,3 €/t, mis on 32,4% kõrgem kui eelneval majandusaastal. Keskmine vedelkütuste grupiväline müügihind oli 2011. majandusaastal 371,0 €/t (arvestamata tuletistehingute mõjuga 417,6 €/t). Hinnariski maandamiseks oli 2011. majandus-

aastaks sõlmitud tuletistehinguid 61 800 tonni, keskmise hinnaga 333,4 €/t.

Tehnoloogiatööstuse Kütuste valdkonna väline äritulu ulatus 57,5 mln euron. Võrreldes eelneva majandusaastaga oli kasv 31,3 mln eurot

(+119,7%). Kasv tulenes peamiselt allhanke korras Outotec'ile tehtavate uue õlitechase ehitamisega seotud tööde suuremast mahust (+19,8 mln eurot) ning Narva Elektri jaamade biokütuste etteande ehitamisest (+9,7 mln eurot).

Ärikulud ja ärikasum

Kontserni kulumieelseks ärikasumiks kujunes 2011. majandusaastal 265,1 mln eurot (+9,4%, +22,9 mln eurot) ja ärikasumiks 168,0 mln eurot (+12,8%, +19,1 mln eurot). Positiivset mõju kontserni ärikasumile avaldasid õlimüügi kasumlikkuse kasv (+15,9 mln eurot) ja võrguteenuste müügi marginaali paranemine (+6,9 mln eurot) ning Tehnologiatööstuse tulusamad projektid (+1,8 mln eurot). Vastupidist mõju tulemustele avaldasid elektrimüügi kasumlikkuse vähenemine (-7,9 mln eurot), püsikulude ja kulumise kasv (vastavalt -9,7 mln eurot ja -3,8 mln eurot) ning remondikulude suurenemine seoses suuremahuliste kapitaalremontidega (-8,6 mln eurot). Ühekordsete tegurite netomõju kontserni ärikasumile oli +25,9 mln eurot.

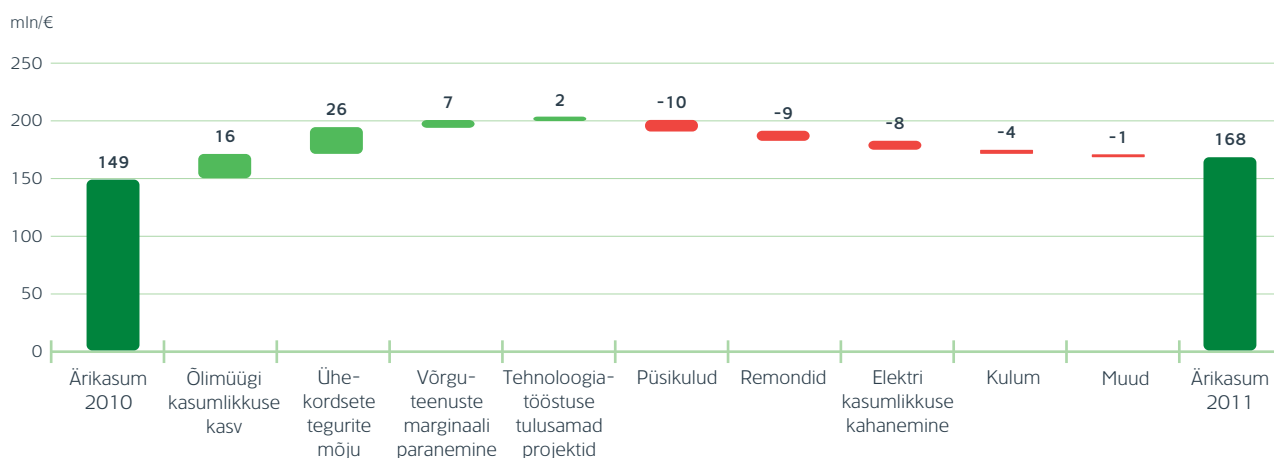
Jaeäri valdkonna ärikasum kahanes 22,5 mln euron (-43,0%, -17,0 mln eurot), seejuures oli Eesti Energia Jaotusvõrgu ärikasum 27,9 mln eurot (-12,4%, -3,9 mln eurot). Elektrimüügi kasumlikkuse kahanemine (-9,1 mln

eurot), püsikulude ja kulumise kasv (mõju vastavalt -6,9 mln eurot ja -3,4 mln eurot) ning Jaotusvõrgu liitumiste tulu pikem perioodiseerimine (-3,1 mln eurot) olid peamised Jaeäri ärikasumi vähenemise põhjused. Lisaks vähenes Jaeäri tulemust remondi- ja ehitusteenuste ning sideteenuste kasumlikkuse langus (vastavalt -1,0 mln eurot ja -0,7 mln eurot). Positiivset mõju tulemustele avaldas Jaotusvõrgu

kasumlikkuse kasv tänu võrguteenuste müügi marginaali paranemisele (+6,9 mln eurot) ning kadude vähenemisele (+1,7 mln eurot), jaotatud elektrienergia maht seejuures pisut langes (mõju -1,6 mln eurot).

Elektri ja soojuse tootmise valdkonna ärikasumiks kujunes 79,9 mln eurot (+3,5%, +2,7 mln eurot). Kasumlikkuse kasvu toetasid

KONTSERNI ÄRIKASUMI MUUTUS

elektrienergia müüginõu (+8,0 mln eurot), kulumi vähenemine (+3,9 mln eurot) ja vanametalli müük (+2,5 mln eurot). Ärikasumit vähendavat mõju avaldasid remondikulude kasv seoses suuremahuliste kapitaalremontidega (-9,4 mln eurot), soojuse müüginõude langus ja kasumlikkuse vähenemine (-3,0 mln eurot), elektrienergia müüginõu vähenemine (-3,7 mln eurot) ning püsikulude kasv (-2,3 mln eurot). Ühekordsete tulude ja kulude netomõju ärikasumile oli +7,1 mln eurot (sh olemasoleva CO₂ kvoodi allahindluse ja täiendavalt saadud 2008–2012 perioodi tasuta kvoodi netomõju +12,3 mln eurot).

Kütuste valdkonna ärikasum oli 70,9 mln eurot (+82,7%, +32,1 mln eurot), sh Eesti Energia Kaevanduste ärikasum 17,5 mln eurot (-10,0%, -1,9 mln eurot). Kõrgem vedelkütuste

Puhaskasum

Eesti Energia 2011. majandusaasta puhaskasum oli 149,2 mln eurot, mis on 27,6% (+32,3 mln eurot) rohkem kui eelneval aastal teenitud puhaskasum jätkuvatest tegevusvaldkondadest. Lisaks ärikasumi kasvule mõjutas puhaskasumi suurenemist peamiselt väiksem tulumaksukulu.

Kontserni finantstulud olid 2011. majandusaastal 4,1 mln eurot (-46,2%, -3,5 mln eurot), millest suurema osa moodustasid intressi-

Kontserni ärikasumi jaotus

mln eurot	2011	2010	Muutus (mln eurot)	Muutus (%)
Jaeäri, sh	22,5	39,5	-17,0	-43,0
Eesti Energia Jaotusvõrk	27,9	31,9	-3,9	-12,4
Elektri ja soojuse tootmine	79,9	77,2	2,7	3,5
Kütused, sh	70,9	38,8	32,1	82,7
Eesti Energia Kaevandused	17,5	19,4	-1,9	-10,0
Muud, sh elimineerimised	-5,3	-6,6	1,2	-18,6
Konsolideeritud ärikasum	168,0	148,9	19,1	12,8

müüginõu maailmaturul tõi kaasa põlevkiviõli müüginõu suurenemise (+19,7 mln eurot). Lisaks avaldasid Kütuste valdkonna tulemustele positiivset mõju Tehnoloogiatööstuse kasumlikumad projektid (+3,5 mln eurot), transporditeenuste müük (+2,1 mln eurot) ning kulude kapitaliseerimine (+0,9 mln eurot). Kasumi kasvu aeglustasid madalam põlevkiviõli

müüginõu (-4,5 mln eurot), kulumi suurenemine (-2,2 mln eurot), Kaevanduste kasumlikkuse vähenemine (-2,0 mln eurot) ning Kaevanduste ja Õlitööstuse püsikulude kasv (kokku -5,2 mln eurot). Ühekordset positiivset mõju ärikasumile avaldas osaluse müük Jordaania põlevkivi projektis ja allesjäänud osaluse ümberhindamine (+16,2 mln eurot).

tulud pangadeposiitidelt summas 2,9 mln eurot (-59,4%, -4,3 mln eurot). Kui eelneval majandusaastal suurendas deposiitide mahu ja nendelt teenitud intressitulust Eleringi müüginõu laekunud vahendid, siis 2011. majandusaastal toimus deposiitide vähenemine suuremahuliste investeeringute tõttu.

Finantskulud ulatusid 7,3 mln euron, vähenedes võrreldes eelneva majandusaastaga 5,5 mln eurot (-43,3%). Suurima osa finantskuludest

moodustasid kontserni emiteeritud võlakirjade intressimaksete tasumine summas 14,3 mln eurot (+0,2%, +0,0 mln eurot) ning intressikulud pikaajalistelt pangalaenudelt 4,8 mln eurot (+153,4%, +2,9 mln eurot). Finantskulud vähendavat mõju avaldas kapitaliseeritavate intressikulude mahu kasv. 2011. majandusaastal suurenes kapitaliseeritud intressi maht 8,7 mln euro võrra 13,8 mln euron tulenevalt suuremahulistest investeeringutest õlitehase rajamiseks, uue elektrijaama ehituse

alustamiseks Auveres, väävlipuhastusseadmete paigaldamiseks ning uute taastuvenergia tootmisvõimsuste ehitamiseks.

Tulumaksukulu oli 2011. majandusaastal 14,7 mln eurot, vähenedes väljamakstud dividendide väiksema mahu tõttu.

Puhaskasum

mln eurot	2011	2010	Muutus (mln eurot)	Muutus (%)
Ärikasum	168,0	148,9	19,1	12,8
Intressikulud võlakohustustelt	-19,2	-16,2	-2,9	18,2
Intressikulud eraldistelt ja muud finantskulud	-1,9	-1,6	-0,2	13,5
Kapitaliseeritud intressikulud	13,8	5,1	8,7	172,6
Muud netofinantstulud	4,1	7,5	-3,5	-46,3
Kasum/kahjum investeeringutelt sidusettevõtjatesse	-0,9	2,1	-3,0	-143,4
Tulumaks	-14,7	-28,8	14,1	-49,1
Puhaskasum	149,2	117,0	32,3	27,6
Puhaskasum lõpetavast tegevusvaldkonnast	0,0	27,4	-27,4	-100,0

Majanduslik lisandväärtus

Kontserni majanduslik lisandväärtus (EVA⁵) oli 2011. majandusaastal positiivne ja ulatus 34,1 mln euroni. Investeeringute suurenes investeringute suurenedes 20,9%, ärikasum kasvas 12,8%. Kontserni arvestuslik kaalutud keskmine kapitali hind oli 2011. majandusaastal 9,4%. Arvutamise aluseks olevad sisendid vaatame üldjuhul üle aastapõhiselt, oluliste muutuste korral kontserni kapitalistruktuuris või majanduskeskkonnas aga tihedamini.

Kütuste valdkonna majanduslikku lisandväärtust suurendas peamiselt vedelkütuste müügi-marginaali kasv. Elektri ja soojuse tootmise valdkonna majanduslikku lisandväärtust toetas elektrimüügi marginaali suurenemine ning

Majanduslik lisandväärtus

mln eurot	2011	2010	Muutus (mln eurot)	Muutus (%)
Jaeäri, sh	-23,1	-6,5	-16,6	-254,6
Eesti Energia Jaotusvõrk	-13,3	-9,2	-4,1	-45,2
Elektri ja soojuse tootmine	21,1	29,0	-7,9	-27,3
Kütused, sh	40,5	19,6	20,9	106,6
Eesti Energia Kaevandused	7,1	8,8	-1,7	-18,8
Muud, sh elimineerimised	-4,4	-10,1	5,7	56,4
Kontsern	34,1	32,0	2,1	6,6

kasumlikkuse kasv. Jaeäri valdkonna negatiivse lisandväärtuse peamised põhjused olid elektrienergia müügi-marginaalide kahanemine ning püsikulude ja kulumi kasv.

⁵ EVA = ärikasum - aasta keskmine investeeritud kapital * kapitali kaalutud keskmine hind

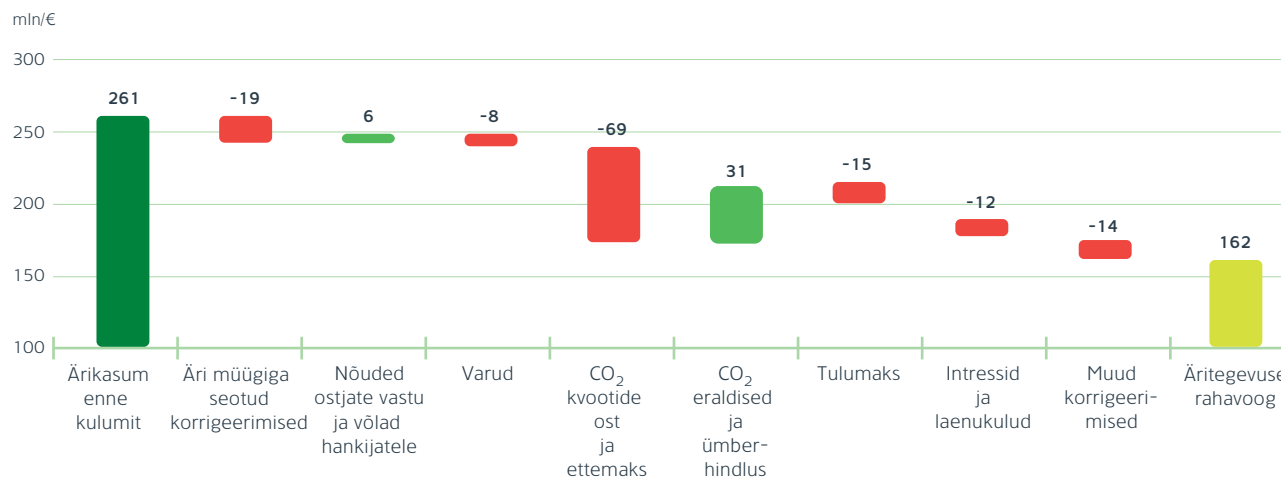
Rahavood

Eesti Energia kontserni äritegevuse rahavoog ulatus 2011. majandusaastal 161,8 mln euro ni. Võrreldes kontserni kulumieelse ärikasumi- ga (265,1 mln eurot) mõjutas äritegevuse rahavoogu peamiselt CO₂ kvoodiga seotud tehingute mõju (-37,5 mln eurot), äri müügi- tehingutega seotud rahavoo korrigeerimised (-18,7 mln eurot) ning makstud tulumaks (-14,6 mln eurot).

Äritegevuse rahavoog vähenes võrreldes eelneva aastaga 36,3 mln eurot (-18,3%). Vähendavat mõju avaldanud teguritest võib välja tuua CO₂ kvoodi ettemaksete suurene- mise (-16,7 mln eurot), äri müügiga seotud korrigeerimised (-18,7 mln eurot) ning varude mahu kasvu (mõju rahavoole -18,1 mln eurot). Positiivset mõju avaldas äritegevuse rahavoole tulumaksu vähenemine 14,2 mln euro võrra.

Lisaks mõjutas kontserni puhast rahavoogu oluliselt suurenenud investeringute maht. Põhivara soetamisel tasutud summad kasvasid 103,8% ja ulatusid 417,4 mln euroni, tütarette- võtete soetamisel tasuti 31,5 mln eurot. Inves- teeringuid finantseeriti olemasolevate rahaliste vahendite ja võetud EIB laenu abil. Omavahen- dite kasutamise tulemusena vähenes üle 3-kuu- liste deposiitide maht 181,4 mln eurot. Saadud laenude maht ulatus 138,1 mln euroni, sellest 136 mln välja võetud investeerimislaen EIB-lt.

RAHAVOOD

mln eur	2011	2010	Muutus (mln eur)	Muutus (%)
Äritegevuse rahavood kokku	161,8	198,1	-36,3	-18,3
Rahavood investeerimisest	-198,6	-75,5	-123,1	163,0
sh tasutud põhivara soetamisel	-417,3	-204,8	-212,5	103,8
sh üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus	181,4	-176,3	357,7	-202,9
sh piiratud kasutusega raha netomuutus	46,1	-43,9	90,0	-205,0
sh laekunud liitumis ja muud teenustasad	12,4	9,4	3,0	31,9
sh tasutud tütarettevõtjate soetamisel (miinus omandatud raha ja raha ekvivalendid)	-31,4	-	-31,4	-
sh laekunud lõpetatud äritegevuse müügist	6,3	166,0	-159,7	-96,2
sh lõpetatud tegevusvaldkonnale antud arvelduskrediidi muutus	0,0	187,6	-187,6	-100,0
Rahavood finantseerimisest	23,6	-103,6	127,2	122,8
sh dividendimaksud	-56,1	-109,2	53,1	-48,6
sh saadud (panga)laenud	138,1	2,3	135,8	53,9x
sh pangalaenude tagasimaksud	-59,1	-3,5	-55,6	16,9x
Puhas rahavoog	-13,2	18,9	-32,1	-169,8

Finantseerimine ja investeringud

Krediidireitingud

Eesti Energia krediidireitingud olid majandusaasta lõpu seisuga stabiilse väljavaatega Baa1 Moody'selt ning stabiilse väljavaatega BBB+ Standard & Poors'ilt. Moody's alandas 19. detsembril 2011 reitingut ühe taseme võrra, sest hindab, et vabaturule üleminek ning mahukas investeerimisprogramm survestavad ettevõtte finantsprofili. Standard & Poor's tõstis 28. aprillil 2011 reitingu väljavaate positiivseks seoses Eesti riigireitingu väljavaate tõusuga, kuid

langetas selle 10. augustil 2011 tagasi stabiilseks, sest prognoosib kontserni võlakooormuse kasvu suurte investeringute tõttu ning näeb nõrkusi CO₂-mahukas ning üha enam vabaturu riskidele avatud tootmisportfellis. Kokkuvõttes olid aasta lõpus Eesti Energia krediidireitingud endiselt tugeval investeerimisjärgu tasemel, mis võimaldab vajadusel kaasata laenu- ja kapitaliturgudelt võõrvahendeid.

Eesti Energia krediidireitingud olid majandusaasta lõpu seisuga stabiilse väljavaatega Baa1 Moody'selt ning stabiilse väljavaatega BBB+ Standard & Poors'ilt.

Finantseerimine

Eesti Energia omakapitali maht oli 31. detsembri 2011 seisuga 1236,7 mln eurot. Eesti Energia aktsiate 100%-line omanik on Eesti Vabariik. Eesti Vabariigi 2012. aasta riigieelarve sisaldab 150 mln eurot täiendavat omakapitali, mis aitab tugevdada kontserni kapitalibaasi.

Kaasatud võõrkapitali maht ulatus möödunud

majandusaasta lõpu seisuga 436 mln euroni, kasvades aastaga 77,5 mln euro võrra:

- Kontserni suurim pikaajaline võlakohustus on Londoni börsil noteeritud eurovõlakirjad mahus 300 mln eurot, fikseeritud intressimääraga 4,5% ja lunastamistähtpäevaga 2020. aastal.

- Ülejäänud osa võõrkapitalist summas 146 mln eurot moodustavad laenud Euroopa Investeerimispangalt. Sellest 136 mln eurot võeti uue laenuna välja 2011. aasta juulis. Uue laenu intress on esimeseks viieks aastaks fikseeritud, tagasimaksed algavad 2016. aastal ning laenu tähtaeg lõpeb 2026. aastal.

- Põhjamaade Investeerimispannga laenu maksti aruandeaastal täies ulatuses tagasi.

Väljavõtmata laenusid oli kontsernil 2011. aasta lõpu seisuga 595 mln euro ulatuses:

- 2011. aasta septembris allkirjastasime viie regionaalse pangaga 500 mln euro ulatuses kahepoolsed likviidsuslaenu lepinguid. Nime- tatud laenuliinide kaasamise eesmärk oli tagada piisava likviidsuspuhvri olemasolu ning paindlikkus pikaajalise finantseerimise kaasamise ajastuse osas. 2011. aasta lõpu seisuga olid laenuliinid kasutusse võtmata. Laenuliinide tähtaeg lõpeb septembris 2014.
- 2011. aasta detsembris allkirjastasime Euroopa Investeerimispannaga kaks laenu- lepingut mahus 95 mln eurot Iru prügiploki

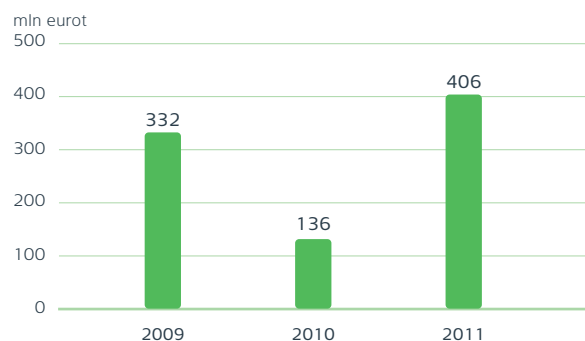
ning tuuleparkide finantseerimiseks. Majandusaasta lõpu seisuga ei ole neid laenusid veel kasutusse võetud.

Grupi võlakohustuste kaalutud keskmine intressimäär oli 2011. aasta lõpu seisuga 4,05%, kahanedes majandusaasta jooksul 0,1 protsendipunkti võrra. Seejuures oli fikseeritud intressimääraga võlakohustuste kaalutud keskmine intressimäär 4,10% ning ujuva intressimääraga võlakohustuste intressimäär 2,01% (sh baasintress). Fikseeritud intressimääraga võlakohustused moodustasid majandusaasta lõpu seisuga 98% kõigist võlakohustustest. Kõik võlakohustused on nomineeritud euros. Kontserni intressi kattekordaja oli aruandeaastal 12,5, kahanedes suurenenud võlakohustuste mahu tõttu 1,2 punkti eelnenud majandusaastaga võrreldes.

Kontserni netovõlg oli 2011. aasta lõpu seisuga 405,5 mln eurot, kasvades aastaga 270 mln euro võrra. Netovõla kasvu tingib kontserni mahukas investeerimisprogramm, mille väljaminekud ületavad oluliselt äritegevuse rahavoogu. Samuti kasvas kulumieelse ärikasumi ja netovõla suhe, mis oli 2011. aastal siiski konservatiivsel tasemel 1,5. Netovõla ja omakapitali suhe ulatus majandusaasta lõpus 32,8%-ni, kasvades aruandeperioodi jooksul 20,5 protsendipunkti võrra.

Eesti Energia on laenulepingutega võtnud kohustuse mitte ületada teatud finantsuhtarvude piirmääri. 2011. aasta lõpu seisuga olid kontserni finantsnäitajad nende piirmääradega kooskõlas.

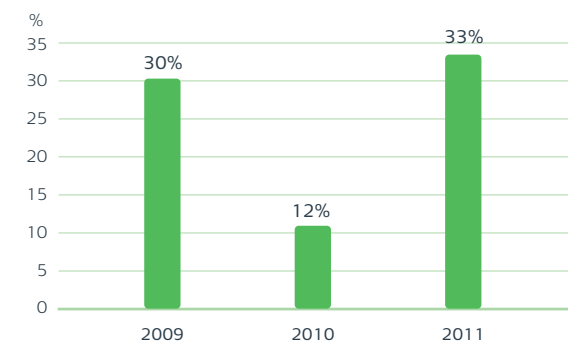
NETOVÕLG

NETOVÕLG / KULUMIEELNE ÄRIKASUM

NETOVÕLG / OMAKAPITAL

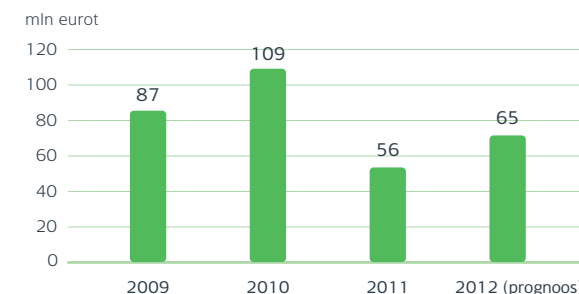

Dividendid

Kontsern maksis omanikule 2011. majandusaastal dividende 56 mln eurot. Dividendid maksti välja 2011. aasta teises kvartalis. 2012. aastaks on riigieelarvesse planeeritud Eesti

Energia dividendide laekumine netosummas 65 mln eurot. Dividendide maksmisel tuleb ettevõttel lisaks tasuda tulumaks, mille määr on 21/79 dividendide netosummast.

DIVIDENDID

Investeeringud

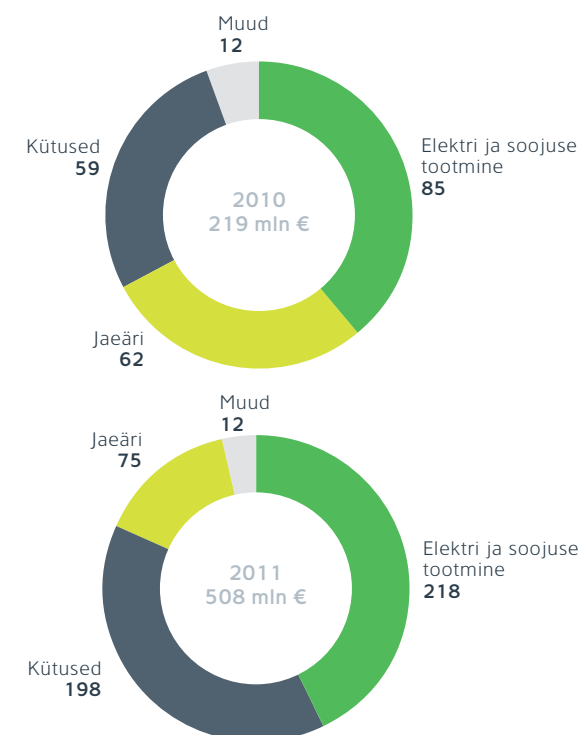
Kontsern investeeris 2011. majandusaastal 507,8 mln eurot, mis on 132,4% rohkem kui eelmisel aastal. Investeeringud suunasime peamiselt jaotusvõrgu uuendamiseks, uute elektritootmisvõimsuste rajamiseks ja olemasolevate keskkonnasõbralikumaks muutmiseks ning uue õlitehase ehitamiseks.

Jaotusvõrk investeeris 2011. majandusaastal kokku 73,3 mln eurot. Sellest 18 mln eurot kasutati võrguliitumiste väljaehitamiseks ning 46 mln eurot moodustasid investeeringud elektrivõrgu töökindluse ja kvaliteedi parandamiseks. Alates 2011. aasta augustist algas uus kolmeaastane regulatsiooniperiood; regulatoriga saavutatud kokkuleppe kohaselt investeeritakse võrku sellel perioodil ligikaudu 300 miljonit eurot.

Elektri ja soojuse tootmise valdkonnas investeeriti 69,1 mln eurot uue elektrijaama ehituse, 48,9 mln eurot Narva tuulepargi rajamiseks ja 30,0 mln eurot väävlipuhustusseadmete paigaldamiseks Narvas asuva Eesti elektrijaama energiablokkidele. Kütusena jäätmeid kasutava lru energiabloki rajamiseks investeeriti 24,9 mln eurot.

Kütuste valdkonna majandusaasta suurim investeering oli uue Enefit-tehnoloogial töötava õlitehase ehitus, millesse investeeriti 111,5 mln eurot. Põlevkivi kaevandamise seadmete ja rajatiste rekonstrueerimiseks ning uute ehitamiseks suunati 31,7 mln eurot.

INVESTEERINGUD ÄRIVALDKONDADE LÕIKES

Suuremate investeerimisprojektide seis oli 2011. majandusaasta lõpuks järgmine.

- **Uue keevkihttehnoloogial (CFB) põhineva elektrijaama ehitus.** 2011. aasta jaanuaris sõlmisime Alstomiga lepingu uue elektrijaama ehitamiseks olemasoleva Eesti elektrijaama kõrvale. Rajatavasse elektrijaama tuleb kuni kaks 300 MW keevkihttehnoloogial põhinevat energiaplokki, milles lisaks põlevkivi on võimalik kuni 50% ulatuses kasutada ka biokütuseid. Esimese 300 MW energiaploki ehitamise lõplik otsus tehti 2011. aasta juunikuus ja see peaks valmima 2016. aastal. Teise ploki rajamine otsustatakse 2012. aastal. Esimese 300 MW energiaploki maksumus on ligi 638 mln eurot. Elektrijaama ehituseks vajaminevad ehitusload on välja antud ja ehitustöödega plaanitakse alustada 2012. aasta alguses. 2012. aasta jooksul tegeldakse peamiselt projekteerimis- ja ehitustöödega ning seadmete ostudega. Seadmete paigaldamis- ja montaažitöödega alustatakse 2013. aastal. 2011. aastal investeeriti projekti kokku ligikaudu 69,1 mln eurot.
- **Vävlipuhastusseadmete paigaldamine Narva elektrijaamadesse.** Projektiga alustati 2009. aasta kevadel ja selle eesmärk oli 2012. aastaks varustada Eesti elektrijaama neli energiaplokki vävlipuhastusseadmetega. Kui 2011. aasta alguseks olid juba käivitatud 3. ploki puhastusseadmed, siis suvekuudel alustasid tööd ka 6. plokile paigaldatud

seadmed. 2011. aasta lõpus algasid 5. plokil puhastusseadmete katsetused ja 4. ploki kuumkäivitustega alustatakse 2012. aasta jaanuaris. Katsetuste ajal selgus, et lisaks seadmes reagentina kasutatavale põlevkivituhtale on teatud kütusesegude puhul vaja suitsugaaside nõutud puhastusastme saavutamiseks lisada vävlipuhastusprotsessi ka lupja. Selleks sõlmiti peatöövõtjaga Alstom 2011. aasta detsembris lisatööde kokkulepe, mille kohaselt paigaldatakse kõigi nelja ploki puhastusseadmetele lubja doseerimise süsteemid. Ehitustöödega alustatakse 2012. aasta kevadel ja lubjasüsteemide käivituste ja katsetustega novembris. Projekt valmib 2013. aasta esimeses kvartalis ja täiendavaks maksumuseks kujuneb 8 mln eurot. Täna-seks oleme vävlipuhastusseadmete projekti kokku investeerinud 91,7 mln eurot ja kogumaksumuseks kujuneb 117 mln eurot.

- **Uue Enefit-280 õlitehase ehitamine Auveres.** Kokku oleme 2011. majandusaasta lõpuks projekti investeerinud 159,7 mln eurot. 2011. aasta jooksul anti käiku uus valmistoodete autolaadimisestakaad. Ehitati valmis turbiini- ja alajaamahoone ning retordihoone saavutas oma lõpliku kõrguse. Paigaldati protsessi põhiseadmeid ja hetkel on käimas nende ühendamise ühtseks tervikuks (toru-, elektri- ja automaatikatööd). Planeerime projekti investeerida kokku 207,4 mln eurot ning tehase käivitamist alustada 2012. aasta kevadel.

- **Põlevkivitööstuse infrastruktuuri arendamine Auveres.** Investeeringuid tehti kütuse etteandesüsteemi, olemasoleva õlitehase ning uue ja tulevaste Enefit-280 keevkihtkatelde kütusega varustamiseks. Kokku oleme projekti investeerinud 5,7 mln eurot ning projekti maksumuseks oleme planeerinud 25,0 mln eurot. 2011. aasta kulus süsteemi projekteerimiseks ja põhiseadmete valmistamiseks. Aasta lõpuks olid valmis ka ehitiste vundamendid ning oli alustatud metallkonstruktsioonide komplekteerimist.
- **Iru jäätmeenergiaploki rajamine.** Kokku oleme projekti investeerinud 35,1 mln eurot ning projekti kogumaksumuseks oleme planeerinud 104,6 mln eurot. 2011. aastal lõpetati projekteerimine ja teostati valdav osa uue energiaploki hoone üldehitustöödest ning alustati suitsugaaside puhastusseadmete püstitamiseega. Samuti on Euroopa tehastes valminud ja platsile tarnitud põletuskolle ja katel, mille montaažiga alustatakse 2012. aasta alguses. 2011. aastal algas ka kõigi teiste põhiseadmete (turbiin, generaator, transformaatorid jne) tootmine, mis valmivad ja paigaldatakse 2012. aasta jooksul.
- **Narva tuhaväljale 39 MW võimsusega tuulepargi rajamine.** Kokku oleme projekti investeerinud 48,9 mln eurot ning projekti kogumaksumuseks oleme planeerinud 59,4 mln eurot. Tuulepargi ehitus lõpetati detsembris 2011. Jätkatakse seadmete pingestamise ja

käivitamisega. Tuulikud hakkavad plaanide järgi tuhaväljal tööle 2012. aasta II kvartali jooksul.

- **22,5 MW võimsusega Paldiski tuulepargi rajamine.** Tuulepargi rajamist alustati 2011. aasta juunis. Kokku oleme projekti investeerinud 6,8 mln eurot ning projekti kogumaksumuseks on planeeritud 33 mln eurot. Tuulepargi planeeritav valmimistähtaeg on juuni 2012. Tuulikute püstitamise alustatakse aprillis 2012, seni kestavad ehitus- ja ettevalmistustööd.
- **Jordaania õli- ja elektritootmise eelarendus.** Viisime lõpule tehingu, millega käigus Malaysia juhtiv energiaettevõtte YTL Power International Berhad (YTLPI) omandas 30% Jordaania õli- ja elektriprojektist. Eesti Energiale kuulub Jordaania arendusprojektist jätkuvalt enamusosalus – 65%. Attarati

põlevkivimaardlas viisime 2011. aastal läbi geoloogia ja hüdrogeoloogia detailuuringute programmi esimese etapi, mille raames analüüsimiseks võeti 81 puuraugust ning rajati ligi 10 km jagu puurauke. Elektriprojekti raames alustasime Jordaania valitsusega läbirääkimisi pikaajalise elektrimüügi lepingu tingimuste osas. Õliprojekti raames väljastas Jordaania ressursiamet meile arenduslitsentsi ning meie arenduskeskuses Frankfurdis viidi läbi detailsed Jordaania põlevkivi testid Enefit-katseseadmel. Eelarenduse kogu eelarve Jordaania elektri- ja õliprojektil on 30 mln eurot ning õliarenduse puhul jõuab see etapp lõpule eeldatavalt 2016. aastal (elektri puhul potentsiaalselt aastal 2013).

- **USA õlitootmise eelarendus.** 2011. aasta märtsis omandas Eesti Energia 100% osaluse Ameerika Ühendriikide põlevkiviarendusega tegelevas ettevõttes Oil Shale Exploration

Company (OSEC), tasudes selle eest 42 mln USA dollarit (soetusmaksumus tehingu hetkel kehtiva kursiga 29,6 mln eurot). Tehinguga omandasime Ameerika Ühendriikides Uintah' maakonnas Utah osariigis põlevkivivaru, mille hinnanguline suurus on 3,8 miljardit tonni ning selles sisalduva õli hulk 2,6 miljardit barrelit. Eesti Energia põlevkiviõli tootmise projekti Ameerika Ühendriikides arendame edasi nime all Enefit American Oil. Plaanime Utah's meile kuuluvate põlevkivivarude baasil luua võimalused põlevkivist vedelikütuseid tootva tööstuse tekkeks, mille planeeritav võimsus on 50 000 barrelit põlevkiviõli päevas. 2011. aastal on investeeritud eelarenduseks 1,8 mln eurot, sh geoloogiliste uurin- gute, kaevanduse planeeringu, keskkonna- ja turuuringute tarvis. Eelarenduse kogueel- arve on 70,3 mln eurot ning see etapp peaks eeldatavasti lõpule jõudma aastaks 2016.

2012. aasta väljavaade

Kontserni tulemuste peamised mõjutajad

Investeeringud

Eesti Energia investeerimiskava tulemusel alustab 2012. aastal tööd mitu uut tootmisüksust, millel on mõju kontserni ärituludele ja kasumlikkusele. Uus Enefit-280 õlitehas jõuab käivitusfaasi ja alates III kvartalist 2012 ootame sealt täiendust oma õlitoodangule. Samuti valmivad kaks tuuleparki Narvas ja Paldiskis, mis suurendavad Eesti Energia taastuvenergia tootmisvõimekust kokku 121 GWh võrra.

Investeering	Eeldatav esimene toodang	Eeldatav aastane tootmisvõimekus
Narva tuulepark	II kvartal 2012	90 GWh elektrienergiat
Paldiski tuulepark	III kvartal 2012	43 GWh elektrienergiat
Enefit-280	III kvartal 2012	290 000 tonni põlevkiviõli 307 000 MWh elektrienergiat 78 000 m ³ uttegaasi

	2011. aasta keskmine turuhind	Eesti Energia prognoos 2012. aastaks
NordPool Spot süsteemihind (€/MWh)	47,0	43,8
NordPool Spot Helsinki piirkond (€/MWh)	49,3	47,0
NordPool Spot Estonia piirkond (€/MWh)	43,3	45,7
CO ₂ 2012 saastekvoodi futuur (€/t)	13,8	11,8
1% väävlisaldusega kütteõli NWE ARA (€/t)	456,2	438

Turuhinnad

Eesti Energia äritulusid ja kasumlikkust mõjutavad otseselt hinnad NordPool Spot elektribörsil, CO₂ saastekvoodide hinnatase ning 1% väävlisaldusega kütteõli hind NWE ARA piirkonnas. Kõrvalolev tabel on aluseks Eesti Energia 2012. aasta eelarvele:

Hinnariskile lukus positsioon

Elektriturul kasutab Eesti Energia tootmisportfelli riskide katmiseks erinevaid hinnakindlust pakkuvaid instrumente, mille hulka 2012. aastal kuuluvad reguleeritud hinnaga elektrimüük Eesti jaeturul, jae- ja hulgimüük Balti avatud elektriturul ning tulevikutehingud finantsinstrumentidega, mille alusvaraks on NordPool

Spoti elektrihind ning CO₂ saastekvoodide hind. Põlevkiviõli toodangu hinnariski maandamiseks kasutame peamiselt finantsvastaspooltega sõlmitud hinda fikseerivaid finantstehinguid. Finantstehingute puhul kasutame lisaks futuuridele ka optioone. Elektrienergia osas oleme 2012. aastaks kaitsnud 87% oma tootmisvõimekusest hinnariski vastu keskmise hinnaga 35,4 €/MWh, millest olulise osa moodustab

eeldatav Eesti suletud jaeturu tarbimine. Põlevkiviõli toodangust on 2012. aastaks hinnariskile kaetud 96 900 tonni keskmise hinnaga 393 eurot tonni kohta. Kontserni CO₂ eeldatavast emissioonist 2012. aastal on 2011. aasta lõpu seisuga hinnariski vastu maandatud 12 488 120 tonni keskmise hinnaga 2,47 eurot tonni kohta, mis sisaldab tasuta CO₂ saastekvooti.

Äritulude, kulumieelse ärikasumi ja ärikasumi väljavaade 2012. aastal ja tundlikkusanalüüs

Kontserni tulemusi 2012. aastal mõjutavad lisaks ülaltoodud teguritele ka Eesti Energia elektritootmisportfellile rakenduvad väävlitehnikapiirangud, mis vähendavad meie elektrienergia tootmisvõimekust. Samuti on tulemustele oluline mõju uue õlitehase Enefit-280 käivitamise edukusel. Kokkuvõttes eeldame täna, et kontserni äritulud jäävad 2012. aastal 2011. aastaga võrreldavale tasemele tänu kõrgematele õli hindadele, suurenevale põlevkiviõli toodangule ja elektrienergia jaotamise kõrgemale keskmisele tariifile. Kontserni kulumieelse ärikasumi ja ärikasumi oodatava stabiilsuse taga on valmivad tootmisvarad, kasumlikum õli müük ning kõrgem jaotusvõrgu kasumlikkus.

Eesti Energia äritulemused on tundlikud ülaltoodud turuhindade liikumiste osas ja neid

	2012 hinnarisk suletud	2012 keskmine hind
Elektri toodang	9 036 GWh	35,4 €/MWh
CO ₂ emissioon	12 488 120 tonni	2,47 €/t
Põlevkiviõli toodang	96 900 tonni	393 €/t

	2011	2012 väljavaade
Äritulud	858 mln eurot	Stabiilne
Kulumieelne ärikasum	265 mln eurot	Väike kasv
Ärikasum	168 mln eurot	Stabiilne

mõjutab ka kontserni hinnariski vastu suletud positsioonide osatähtsus. 2011. aasta lõpu hinnariskile suletud positsioone arvestades suurendaks 1 euro võrra kõrgem realiseerunud elektri hind Nord Pooli Eesti hinnapiirkonnas kontserni 2012. aasta kulumieelset ärikasumit 1 mln euro võrra. 1 euro võrra väiksem aasta keskmine CO₂ saastekvoodi hind suurendaks kontserni 2012. aasta kulumieelset ärikasumit 2 mln euro võrra. 10 euro võrra kõrgem 1% väävlisisaldusega kütteõli hind suurendaks kontserni kulumieelset ärikasumit 2012. aastal 1 mln euro võrra.

Eeldatavad investeeringud 2012-2015

Jätkub Eesti Energia kontserni mahuka investeerimiskava elluviimine, mille teostamiseks plaanime investeerida 2012. aastal 560 mln eurot. Kõige suuremad investeeringud on eeldatud Auvere uude 300 MW elektrijaama, kuhu 2012. aastal plaanime investeerida

220 mln eurot. Ligi 40 mln eurot plaanime investeerida Enefit-280 õlitehase ehituse lõpuleviimiseks ning 90 mln eurot jaotusvõrgu uuendamiseks.

Aastatel 2013-2015 plaanib Eesti Energia täna baasinvesteeringute ning otsustatud projektide raames investeerida kokku 918 mln eurot. 2012. aasta vältel ja lõpus jõuavad eeldatavasti investeerimisotsustele lähedale ka täiendavad uued investeerimisprojektid, mille optimaalseks realiseerimiseks vajab Eesti Energia lisaks 2012. aastal plaanitud 150 mln eurole täiendavalt omakapitali.

Vastutustundlikkus

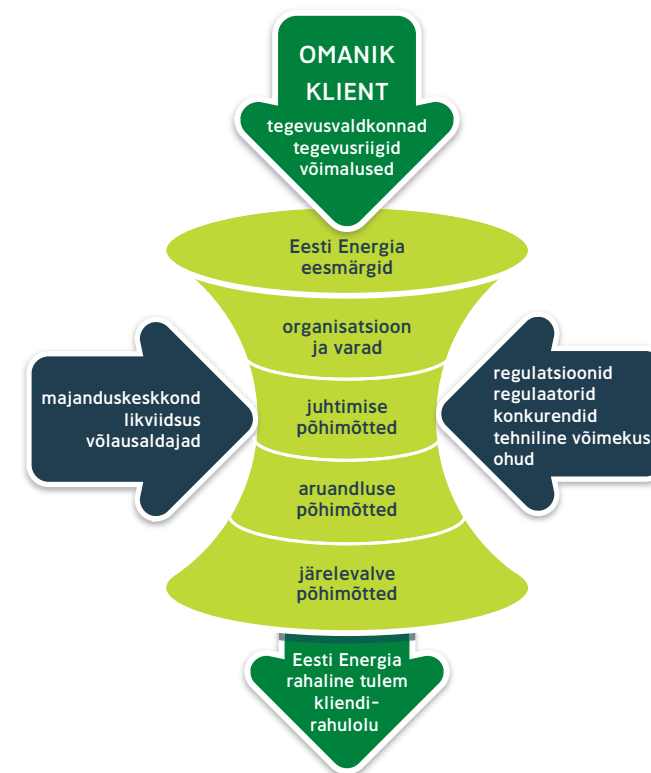
Ühingujuhtimine

Hea ühingujuhtimise põhimõtetest juhendumine kuulub Eesti Energia valitsemise juurde. Mitmendat aastat lähtume Ühendkuningriigi Finantsaruandluse Nõukogu (*Financial Reporting Council*) väljatöötatud põhimõtete kogumist *The Combined Code on Corporate Governance* (edaspidi „koondtava“), mis meie hinnangu kohaselt katab Finantsjärelevalve ja Tallinna Börsi poolt 2005. aastal väljatöötatud „Hea ühingujuhtimise tava“ põhimõtted.

Jätkuvalt hoiame fookuses ka Baltikumi Ühingujuhtimise Instituudi poolt väljatöötatud *Baltic Guidance on the Governance of Government-owned Enterprises* (edaspidi „Baltikumi tava“) põhimõtteid ulatuses, mis käsitleb ootusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele. Osad, mis käsitlevad soovitusi valitsusele ja nõukogule riigi omandis oleva äriühingu

valitsemise korraldamiseks, ei kuulunud meie hindamise ulatusse.

Eesti Energia valitsemise korraldamiseks, et tagada kooskõla koondtavaga, on välja töötatud mudel, mis tagab meie jaoks kriitilised ootused, mõjutajad ja väljundid ning seob nendes juhtimise fookuse.

Ootused – Eesti Energiale püstitatavad eesmärgid on sisendiks kõigi meie tegevuste planeerimisel. Omaniku ja nõukogu kui omaniku esindaja kinnitavad kontserni strateegia ja eelarve seob üheks tervikuks meile pandud ootused investeerimisvajadusele, arendustele, efektiivsusele ning kõikide regulatsioonide täitmisele. Ootuste seadmisel ja ettevalmistuste tegemisel 2013. aastal avaneva elektrituru tarvis on muutumas meie äriformaati elektrimüügil ning oluliselt vähenemas reguleeritud ärisegmendi maht. Seega on ootuste fikseerimisel aina rohkem kohane aluseks võtta kliendivajaduste vaade. Ootuste planeerimisel oma rahvusvahelises tegevuses arvestame eri jurisdiktsioonides vajalike tegevuspõhimõtetega.

Mõjutajad – Eesti Energiale seatud ootuste täitmist mõjutavad väga erinevad tegurid ja riskid, nagu üldine majanduskeskkond, kapitali kättesaadavus, tegevusvaldkondi mõjutavad regulatsioonid, järelevalveorganite nõuded, konkurentide tegevus, turu- ja hinnariskide juhtimise edukus, maailmaturu naftahind, meie tegevuspiirkondade elektri turuhind jne. Nende mõjutajate teadvustamine ja nendega pidev tegelemine aitavad meil ennetada soovimatuid tagajärgi ning suurema tõenäosusega saavutada meile seatud ootuseid.

Väljundid – Eesti Energia tegevuse väljundid on vahetult seotud meile seatavate ootustega. Nende mõõtmiseks ja operatiivseks teadvustamiseks oleme organisatsioonina rakendanud

väga erinevaid protsesse. Ühingujuhtimise aruandes käsitleme nendest olulisemaid, selgitame nende toimimise aluseid, toome esile 2011. majandusaasta peamised sündmused. Kinnitame, et kirjeldatud juhtimistasandite ja protsesside toimimise tulemusena leiame käesolevas aastaaruandes kajastatud majandusaasta tulemused olevat õiged ja õiglased.

Meie valitsemismudeli järgi on läbipaistva ning usaldusväärse valitsemise tagamiseks rakendatud järgmised üksteisega sidustatud komponendid:

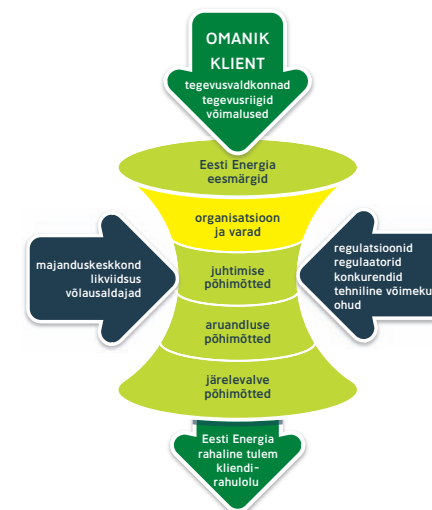
1. Ühene organisatsiooni struktuur ning arusaam meie volitustest
2. Kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted
3. Kokkulepitud aruandluspõhimõtted
4. Toimiv järelevalve

Ühene organisatsiooni struktuur ning meie volitused

Ühingujuhtimise põhimõtetele vastamise eelduseks on juhendumine kohustuslikest regulatsioonidest. Nii on Eesti Energia valitsemise kõrgeimal tasemel vajalik tagada tegevuse kooskõla riigivaraseadusega, äriseadustiku ja põhikirjaga.

Eesti Energia organisatsiooni struktuur on olnud stabiilne juba pikka aega. Meie hinnangul on oluline pidada see lihtsana ja juhtimisel lähtuda eelkõige kontserni eesmärkidest ning vajadustest. Selliselt on meie jaoks prioriteediks ühised konsolideeritud eesmärgid.

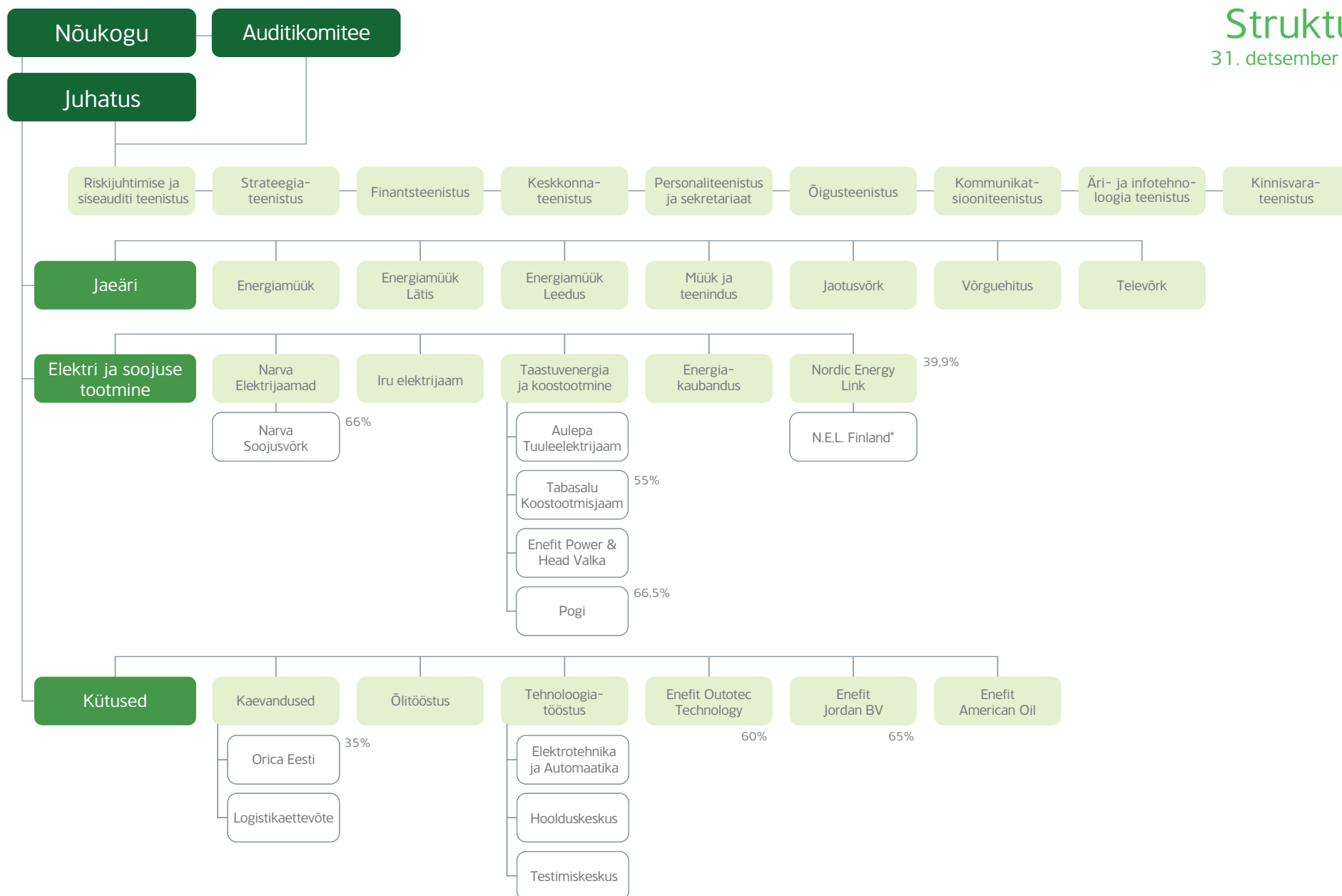
Nendega kooskõlas ja arvestades 2011. majandusaastal vastuvõetud otsuseid, näeb Eesti Energia organisatsiooni skeem välja järgmine (vt lk 38):

Struktuur

31. detsember 2011

Üldkoosolek

Eesti Energia kõik aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Seepärast on ainuaktsionäri õiguste teostaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister, kelle otsustega on heakskiidetud:

- Enefit Power & Heat Valka SIA omandamine;
- Pogi OÜ enamusosaluse omandamine;
- Enefit US LLC asutamine ja Oil Shale Exploration Company omandamine;
- Enefit Jordan B.V. asutamine ja tegevuse mõningane restruktureerimine;
- Eesti Energia Hoolduskeskus OÜ asutamine.

2011. majandusaastal viidi lõpule ainuaktsionäri varasemate otsustega algatatud:

- Eesti Energia Elektritööd OÜ reorganiseerimine Eesti Energia struktuuriüksuseks;

- Kohtla-Järve Soojus ASi 59,2%lise osaluse võõrandamine.

Muude otsustena on vastu võetud järgmised otsused:

- Eesti Energia 2010. majandusaasta tulemuste ja kasumi jaotamise ettepaneku kinnitamine;
- Eesti Energia nõukogu liikmete tagasikutsumine ja nimetamine;
- Narva Elektriijaamas 300 MW keevkihttehnoloogial põhineva energiaploki rajamise alustamine;
- audiitori valimine 2011., 2012. ja 2013. majandusaastaks.

Kokku toimus üheksa üldkoosolekut. Üldkoosoleku tegevus on olnud kooskõlas äriseadustiku, riigivaraseaduse ja Eesti Energia põhikirjaga.

Nõukogu

Eesti Energia nõukogu koosneb kaheksast liikmest, kellest pooled on määranud ametisse ainuaktsionäri otsusega majandus- ja kommunikatsiooniminister ning ülejäänud neli liiget rahandusminister.

Nõukogu peamised ülesanded on üldkoosolekul vastu võetud strateegia esindamine, kontserni olulisemate strateegiliste ja taktikaliste otsuste kinnitamine ning kontserni juhatuse tegevuse kontrollimine. Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu liikmetele seatavad nõuded ja ootused on sätestatud riigivaraseaduses.

2011. aastal lõppesid volitused kolmel nõukogu liikmel - Rein Kuusmikul, Aivar Reivikul ja Janek Parkmanil.

2011. majandusaastal muutus nõukogu koosseis, mis seisuga 31. detsember 2011 on järgmine:

JÜRI KÕO (46)
nõukogu esimees
30. mai 2007
25. mai 2013

MEELIS ATONEN (45)
nõukogu liige
16. mai 2005
19. mai 2014

REIN KILK (58)
nõukogu liige
30. mai 2007
25. mai 2013

MÄRT VOOGLAID (43)
nõukogu liige
21. september 2011
20. september 2014

KALLE PALLING (26)
nõukogu liige
26. november 2009
25. november 2012

ANDRES SAAME (52)
nõukogu liige
1. juuli 2011
30. juuni 2014

TOOMAS TAUTS (39)
nõukogu liige
1. juuli 2011
30. juuni 2014

TOOMAS LUMAN (52)
nõukogu liige
17. märts 1998
5. juuli 2012

Ametisse määramise aeg
Volituste kehtivuse tähtaeg

Nõukogu koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord kuus, v.a suvekuudel. 2011. majandusaastal pidas nõukogu 10 koosolekut. Nõukogu täitis kõik seadustest tulenevad kohustused ja tegi muu hulgas järgmised strateegilise tähtsusega otsused:

- Oil Shale Exploration Company (OSEC) aktsiate omandamise heakskiitmine;
- Enefit US LLC asutamine;
- 2011. majandusaasta eelarve kinnitamine;
- Paldiski tuulepargi rajamine;
- 2010. majandusaasta aruande heakskiitmine;
- uue 300 MW keevkihttehnoloogial põhineva energiaploki rajamise heakskiitmine;
- OÜ Pogi enamusosaluse omandamine ja sinna koostootmisjaama rajamiseks vajaliku investeringu heakskiitmine;
- Eesti Energia Tehnoloogiatööstuse AS uue tütarettevõtja asutamise heakskiitmine;
- ainuaktsionärile nõusoleku andmine omakapitali suurendamiseks 150 miljoni euro võrra;
- 500 miljoni euro suuruse likviidsuslaenulepingute sõlmimise heakskiitmine;
- 2012. majandusaasta eelarve kinnitamine;
- Televõrgu AS aktsiate võõrandamiseks nõusoleku andmine;
- laenulepingute sõlmimine 95 miljoni euro laenamiseks Euroopa Investeerimispanngalt.

Nõukogu tööd korraldab advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcous vandeadvokaat Sven Papp.

Nõukogu liikmete osalemine koosolekutel:

Nimi	Mandaat koosolekuteks	Osalemine koosolekutel	Osalemise %
Jüri Käo	10	10	100
Rein Kilik	10	9	90
Kalle Palling	10	10	100
Meelis Atonen	10	9	90
Toomas Luman	10	6	60
Andres Saame	4	4	100
Toomas Tauts	4	3	75
Märt Vooglaid	4	4	100
Rein Kuusmik	6	5	83
Aivar Reivik	6	6	100
Janek Parkman	6	4	67

Nõukogu on moodustanud enda tööorganina auditikomitee (vt. lk. 45) ja andnud talle volitused/kohustused vastavalt kinnitatud töökorrale. Tasustamiskomiteed ega ametisse määramise komiteed ei ole nõukogu pidanud vajalikuks moodustada osalt sellepärast, et see ei ole Eestis tavaks, ja osalt ka seoses riigivaraseadusest tulenevate õiguslike piirangutega.

Eesti Energia nõukogu liikmete tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus. Seaduse kohaselt otsustatakse makstava tasu suurus ja selle maksmise kord ainuaktsionäri või ainuosaniku otsusega. Rahandusministri määrusega on kindlaks määratud nõukogu liikmetele makstava tasu piirmäärad. Eesti Energia palgafondi arvestades on nendeks summadeks nõukogu esimehele 472,95 eurot ja nõukogu liikmele 354,71 eurot kuus. Lisanduda võib täiendav tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest. Lahkumishüvitist ja muid täiendavaid tasusid (v.a nimetatud tasu nõukogu organi

tegevuses osalemise eest) nõukogu liikmetele ei maksta.

2011. majandusaastal maksti nõukogu liikmetele tasusid järgmiselt:

Nimi	Tasud kokku (€)
Jüri Käo	5675,40
Rein Kilik	4256,52
Kalle Palling	4256,52
Meelis Atonen	3901,81
Toomas Luman	2482,97
Andres Saame	2128,26
Toomas Tauts	1773,55
Märt Vooglaid	1418,84
Rein Kuusmik	1773,55
Aivar Reivik	2128,26
Janek Parkman	2482,97

Tütarettevõtjate nõukogud

Eesti Energia tütarettevõtjate nõukogude volitused ja vastutus tulenevad nende põhikirjast. Nõukogud on üldjuhul moodustatud Eesti Energia juhatuse liikmetest. Erandiks on Eesti Energia Narva Elektri jaamad AS (täiendavad nõukogu liikmed Ants Pauls ja Meelis Atonen).

Tütarettevõtjate nõukogude koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, nende kokkukutsumisel juhindutakse kontserni sisereeglitest, tütarettevõtja põhikirjast ja õigusaktidest.

Eesti Energia nõukogu on 2011. aastal oma tegevuses juhindunud nõukogu töökorraldusest, põhikirjast, üldkoosoleku suunistest ning riigivaraseadusest.

Juhatus

Tegevjuhtimise eest vastutab Eesti Energia AS juhatus. Juhatusse kuulub viis liiget, kelle valib nõukogu, juhatuse esimees määratakse eraldi. Juhatuses esimehel on ka tegevjuhi funktsioon.

Juhatusel liikmete vastutusvaldkondades 2011. majandusaastal muudatusi ei tehtud.

SANDOR LIIVE (41)
juhatuse esimees
Ametisse määramise aeg
1. detsember 2009
(juhatuse liige alates
31. märts 1998)
Volituste kehtivuse tähtaeg
30. november 2014

Teenistuskäik: Sandor Liive on 17-aastane töökogemus mitme Eesti suurettevõtte juhi ja finantsjuhina. Sandor Liive oli aastatel 1998–2005 Eesti Energia finantsdirektor. Aastatel 1995–1998 töötas ta Tallinna Sadamas finantsdirektori ja finantsosakonna juhatajana.

Haridus: Sandor Liive on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna majandusarvestuse akadeemilise õppesuuna ning õpib praegu samas ülikoolis doktorantuuris.

MARGUS KAASIK (38)
juhatuse liige,
finantsdirektor
Ametisse määramise aeg
1. detsember 2009
Volituste kehtivuse tähtaeg
30. november 2014

Teenistuskäik: Margus Kaasikul on 18-aastane kogemus mitme Eesti suurettevõtte finantsjuhina. Margus Kaasik on töötanud Eesti Energias alates 1999. aastast. Aastatel 2000–2001 oli ta Jaotusvõrgu finantsjuht ning aastatel 2001–2005 kontserni juhtimisarvestuse osakonna juhataja. Aastatel 1994–1999 töötas ta FKSMi (varasem Kogeri & Sumbergi Grupp) finantsjuhina.

Haridus: Margus Kaasik on saanud ärikorralduse diplomi ja teadusmagistri kraadi Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonnas.

MARGUS RINK (39)
juhatuse liige,
jaeäri valdkonna juht
Ametisse määramise aeg
14. aprill 2008
Volituste kehtivuse tähtaeg
13. aprill 2016

Teenistuskäik: Margus Rinkil on 16-aastane töökogemus jaeäri valdkonnas. Aastatel 1996–2008 töötas ta eri ametikohtadel Hansapangas, sh personaal-panganduse ja jaepanganduse juhina.

Haridus: Margus Rink on lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna ning tal on ärijuhtimise magistrikraad.

RAINE PAJO (35)
juhatuse liige,
elektri ja soojuse tootmise
valdkonna juht
Ametisse määramise aeg
1. detsember 2009
Volituste kehtivuse tähtaeg
30. november 2014

Teenistuskäik: Raine Pajol on 14-aastane inseneri- ja juhtimiskogemus. Aastatel 2000–2006 töötas ta mitmel ametkohal Eleringis, täites ettevõtte juhatuse liikme, arendusosakonna juhataja ning arenduse ja käidu valdkonna juhi ülesandeid. Enne Eleringiga liitumist töötas ta Soome põhivõrguettevõttes Fingrid.

Haridus: Raine Pajo on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli energeetika teaduskonna elektroenergeetika insenerina ning tal on tehnikateaduste magistri- ja doktorikraad. Tal on ka ärijuhtimise magistrikraad Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonnast.

HARRI MIKK (38)
juhatuse liige,
kütuste valdkonna juht
Ametisse määramise aeg
1. detsember 2009
Volituste kehtivuse tähtaeg
30. november 2014

Teenistuskäik: Harri Mikk on õiguse valdkonnas töötanud üle 18 aasta. Aastatel 2001–2006 töötas ta Eesti Energia õigusteenistuse juhina. Aastatel 2000–2001 oli ta Vabariigi Presidendi kantselei sisepoliitiline nõunik ning aastatel 1994–2000 töötas eri ametikohtadel Justiitsministeeriumis.

Haridus: Harri Mikk on lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonna bakalaureuseõppe ning saanud *Magister legum'i* kraadi Hamburgi Ülikoolis.

Juhatuse koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas. Vajadusel korraldatakse ka elektroonilist hääletamist. 2011. majandusaastal toimus 49 koosolekut ja 11 elektroonilist koosolekut, millest juhatuse liikmed võtsid osa järgmiselt:

Nimi	Koosolekutel osalemine	Elektroonilistel hääletustel osalemine
Sandor Liive	46 (94%)	6 (55%)
Margus Kaasik	46 (94%)	8 (73%)
Margus Rink	47 (96%)	11 (100%)
Raine Pajo	49 (100%)	10 (91%)
Harri Mikk	36 (73%)	8 (73%)

Eesti Energia juhatuse tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus, mille kohaselt otsustab tasu nõukogu. Juhatuse liikme tasu makstakse juhatuse liikme kohustuste täitmise eest. Tasu on fikseeritud juhatuse liikmega sõlmitud lepingus ja seda saab muuta ainult poolte kokkuleppel. Lähtudes riigivaraseaduse piirangutest ja kontserni tulemustest makstakse juhatuse liikmele ka tulemustasu, mille suurus ei tohi kokku ületada juhatuse liikme neljakordset keskmist kuutasu eelmisel majandusaastal. Täiendava tasu määramine peab olema põhjendatud ja arvestama kontserni eesmärkide täitmist, loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Lahkumishüvitist võib maksta

üksnes juhul, kui nõukogu kutsub juhatuse liikme tagasi oma algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist, ning selle suurus ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

2011. majandusaastal olid juhatuse liikmete koondtasud:

Nimi	Tasu kokku (€)
Sandor Liive	135 826,09
Margus Kaasik	93 322,62
Margus Rink	93 459,15
Raine Pajo	93 353,72
Harri Mikk	92 604,13

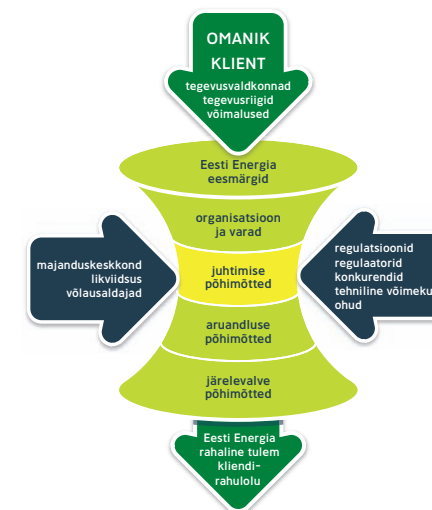
Tütarettevõtjate juhataja või juhatuse nimetab ametisse tütarettevõtja nõukogu.

Kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted

Juhtimispõhimõtteid käsitleme Eesti Energias kui omavahel põimitud ja mitmesuunalist infovahetust soodustavat tervikut. Meie jaoks on oluline nende üheselt mõistetavus ja lihtsus. Nende olemasolu, arendamise ja rakendamise eest vastutab kontserni juhatuse.

Tulemustele orienteeritud eesmärgistamine on rakendatud kogu kontsernis – see hõlmab kõiki protsesse ja juhtimistasandeid kuni iga töötajani. Ühtsete eelduste ja stsenaariumide haldamisega tegeleb kontserniülese juhtimisarvestuse osakond. Eesmärkide sõnastamise ja kinnitamise eest vastutab juhatuse.

Vastutus eesmärkide saavutamise eest on samuti viidud iga töötajani. Samas on juhtstruktuuris mitmeid vahelülisid, kes tagavad eesmärgistamise, tulemuste saavutamise ja aruandluse omavahelise kooskõla.

Ärivaldkonnad ehk ärisegmentid on ettevõtjaid koondavad grupid, mille tegevus on kas paralleelne või üksteist toetav. Iga ärivaldkonna tegevust korraldab juhtrühm, kuhu lisaks valdkonna juhile (Eesti Energia AS juhatuse liige) kuuluvad tütaretevõtjate ja ettevõtete juhatuse liikmed ning muud vajalikud eksperdid. Juhtrühma ülesanded on:

- koordineerida ja jälgida tähtsamate otsuste elluviimist,
- tagada koostöö valdkonna ettevõtete vahel,
- töötada välja valdkonna strateegiline tegevuskava,
- kiita heaks valdkonna strateegilised otsused,
- anda nõusolek tehinguteks, mille väärtus on üle 300 000 euro, v.a müügitehingud ning elektri ja soojuse tootmise valdkonna tehingud, mille puhul on rahaline piir 60 000 eurot,
- anda nõusolek üle 300 000 eurose investeerimisprojekti alustamiseks ja tegevuskavasse lisamiseks (sh eelanalüüsi ja uurin-gute alustamiseks) enne kontserni juhatuses või ettevõtja nõukogus arutelu,
- kehtestada valdkonnas siirdehinnad,
- jälgida valdkonna strateegilisi projekte,
- jälgida valdkonna ja valdkonna ettevõtjate tulemusi, uuendada prognoosi,

- anda tagasisidet valdkonna ettevõtjatele,
- korraldada infovahetust ja koostööd, lahendada valdkonna ettevõtjate vahelised erimeelsused.

Ärivaldkonna juhtrühma koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas.

2011. majandusaasta kestel ei toimunud ärivaldkondade juhtrühmade tegevuses olulisi muudatusi.

Toetavad funktsioonid on üldjuhul tsentraliseeritud, et võimaldada inim- ja ajaressursside paremat kasutamist ja ühesugust kvaliteeti. Kontserniüleselt on korraldatud järgmised ärieesmärkide saavutamist toetavad funktsioonid:

- strateegia kujundamine,
- personalijuhtimine ja koolitus,
- keskkonnaohutuse juhtimine,
- kinnisvara ning sõidukite haldamine,
- tuleohutuse, päästeteenistuse ning turvateenistuse pakkumine,
- rahastamise, raamatupidamise ja juhtimisaruandluse juhtimine,
- infotehnoloogia haldamine ja arendamine,
- õigusala teenindamine,

- kommunikatsiooni ja turunduse juhtimine,
- riskijuhtimine ja siseauditite korraldamine.

Juhtimisalase erisusena on elektrituruseadusest lähtuvalt Eesti Energia Jaotusvõrgul võrgu-ettevõtjana muu hulgas kohustus tagada turuosaliste võrdne kohtlemine ja võrguettevõtja informatsiooni kaitsmine. Oluline on tagada, et võrguettevõtjate ja elektrimüüjate juurdepääs kliendi- ja äriinfole oleks nii protsessina kui ka infotehnoloogiliselt eristatud.

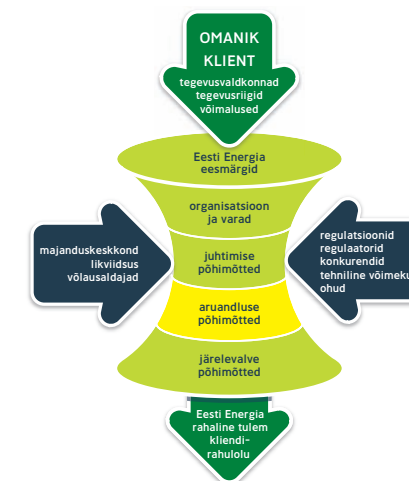
Eesti Energia on seda kohustust teadvustanud ja korraldanud juhtimisalased erisused, tagamaks igakülgse vastavuse õigusaktidele ja parimatele tavadele. Need sätted tagavad sõltumatuse investeerimisotsuste vastuvõtmisel, hangete teostamisel ja turuosalisi ning kliendilepinguid puudutava informatsiooni konfidentsiaalsuse hoidmisel.

2011. majandusaastal ei toimunud olulisi muutusi juhtimis põhimõtetes. Endiselt on tähelepanu efektiivsuse suurendamisel ning teenuste sisseostmisel, juhul kui see on turutingimusi arvestades mõistlik ning võimaldab kontserni ressursse paremini kasutada.

Kokkulepitud aruandluspõhimõtted

Adekvaatse ja õigeaegse informatsiooni saamine on kvaliteetsete juhtimisotsuste aluseks. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka prognoosiv. Nii on parimate teadmiste põhjal võimalik ennetada riske ning pöörata need võimalusteks võrreldes konkurentidega. Kontserni aruandluse saame liigitada kaheks: a) finantsaruandlus ja b) juhtimisaruandlus.

Finantsaruandlus koosneb valdavalt kontserni üksuste majandusnäitajaid koondavast aruandlusest. Eesti Energia jagab avatult olulist informatsiooni meedia ja eurovõlakirja investoritega.

Ettevõtte tegevust puudutavat ja eurovõlakirja hinda potentsiaalselt mõjutavat informatsiooni jagame Londoni Börsi reeglite kohaselt ja esmalt nende infosüsteemi kaudu. Info, mis eeldatavalt eurovõlakirja hinda ei mõjuta, avaldame siseriiklike meediakanalite vahendusel. Mõlemal juhul järgime informatsiooni kontsernis kehtivaid siseteabe käsitlemise reegleid.

2011. majandusaastal edastasime Londoni Börsi infosüsteemi kaudu 13 börsiteadet, millest 4 olid regulaarsed teated (majandustulemused) ja 9 erakorralised.

2012. tulemused ehk kontserni konsolideeritud vahearuanded avalikustame järgmiselt:

- I kvartal – 27. aprill 2012
- II kvartal – 27. juuli 2012
- III kvartal – 26. oktoober 2012

2012. majandusaasta auditeeritud terviktulemused avalikustame 1. märtsil 2013. Tütar-ettevõtjate majandustulemusi üldjuhul eraldi

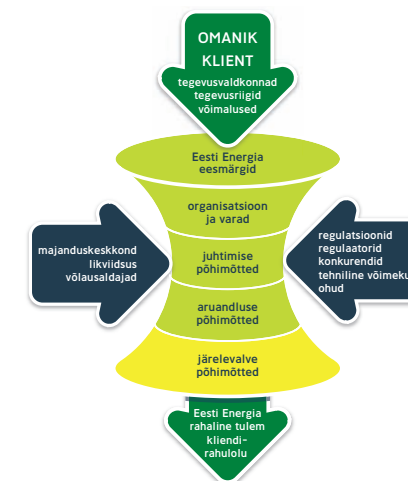
ei avaldata, kuid nendega on vajadusel võimalik tutvuda pöördudes kas Eesti Energia või äriregistri poole.

Juhtimisaruandlus on valdavalt suunatud kontsernisiseseks kasutuseks. Kohane on eristada mitmekülgseid tegevusnäitajaid käsitlevat aruandlust, mis keskendub ettevõtjate tulemuslikkusele, ning projektide realiseerimist käsitlevat aruandlust, mis keskendub investeringute ja arenduste realiseerimisele. Oleme 2011. majandusaasta jooksul pööranud olulist rõhku just viimasele ja leiame, et see aitab meid muutustele reageerida tähelepanelikumalt ja operatiivsemalt.

Toimiv järelevalve

Eesti Energia kontsernis on mitmetasandiline ja tasakaalustatud järelevalve ahel, mille eesmärk on keskenduda kõige olulisematele riskidele. Riskide põhjal tuleb tagada suutlikkus mobiilselt kohandada oma tegevust ning aidata maksimaalselt kaasa kontserni eesmärkide saavutamisele.

Eesti Energia auditikomitee juhindub oma tegevuses eelkõige auditikomitee põhimäärusest ja audiitortegevuse seadusest. Auditikomiteel on neli liiget. Komitee koosseisu ja esimehe määrab Eesti Energia nõukogu. Komitee peamine ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalvega seotud küsimustes. Komitee teeb järelevalvet a) raamatupidamise põhimõtetest juhendumise, b) finantseelarve ja -aruannete koostamise ja kinnitamise, c) välisauditi teostamise piisavuse ja tõhususe,

d) sisekontrollisüsteemi arendamise ja toimimise (sh riskide juhtimise) ja e) ettevõtte tegevuse seaduslikkuse üle. Komitee osaleb välisauditi sõltumatuse tagamisel ning siseauditi planeerimisel ja hindamisel.

Tulenevalt Eesti Energia nõukogu liikmete vahetusest vahetus 2011. majandusaastal ka auditikomitee üks liige. Lahkus Rein Kuusmik ja liitus Andres Saame. Liikmete mandaat kehtib üldjuhul 3 aastat.

Auditikomitee koosolekud toimuvad vastavalt kokkulepitud ajakavale, kuid mitte harvem kui kord kvartalis. 2011. majandusaastal toimus 5 korralist koosolekut, milles liikmed osalesid järgmiselt:

Nimi	Mandaat koosolekuteks	Osalemine koosolekutel	Osalemise %
Jüri Käo	5	5	100
Meelis Virkebau	5	5	100
Andres Saame	2	2	100
Meelis Atonen	5	4	80
Rein Kuusmik	3	3	100

Auditikomitee koosseis seisuga 31. detsember 2011:

JÜRI KÄO (46)
komitee esimees

Ametisse määramise aeg 17. detsember 2009
Volituste kehtivuse tähtaeg 16. detsember 2012

MEELIS ATONEN (45)
komitee liige

17. detsember 2009
16. detsember 2012

ANDRES SAAME (52)
komitee liige

22. september 2011
21. septemberr 2014

MEELIS VIRKEBAU (53)
komitee liige

17. detsember 2009
26. jaanuar 2013

Auditikomitee tegevusaruanne esitatakse nõukogule kaks korda aastas. Poolaasta tegevusaruande esitas auditikomitee nõukogule 22. septembril 2011. Aastaruande esitab auditikomitee nõukogule enne majandusaasta aruande heakskiitmist nõukogu poolt. Auditikomitee kinnitus on esitatud lk 48.

Komitee tegevust korraldab Eesti Energia riskijuhtimise ja siseauditi teenistuse juht Heikko Mäe.

Tütarettevõtjatel auditikomiteesid moodustatud ei ole. Kontserni hõlmava siseauditi funktsiooni kaudu saab auditikomitee vajaliku teabe hinnangu kujundamiseks ka tütarettevõtjate suhtes.

Eesti Energia auditikomitee liikmete tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus. Rahandusministri poolt on määrusega seatud piir, et tasu suurus kuus ei või ületada 25% nõukogu liikmele määratud tasu suurus. Summaarselt ei tohi see tasu ületada 50% nõukogu liikme tasust kokku. Auditikomitee esimehele lubatakse kohaldada eespool fikseeritud tasudest 50% suuremat tasu. Lahkumishüvitist ja muid täiendavaid tasusid (v.a nimetatud tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest) nõukogu liikmetele ei maksta.

2011. majandusaastal maksti auditikomitee liikmetele tasu järgmiselt:

Nimi	Tasu kokku (€)
Jüri Käo	665,00
Meelis Virkebau	889,35
Andres Saame	88,71
Meelis Atonen	354,84
Rein Kuusmik	354,84

2011. majandusaastal on auditikomitee täitnud talle töökorraga pandud kohustused ning laiendanud oma tegevuse ulatust 2012. aastaks, arvestades rahvusvahelist parimat tava.

Finantsauditi teostamisel lähtutakse rahvusvahelistest auditeerimise standarditest (*International Standards on Auditing*). Tulenevalt Eesti Energia põhikirjast kuulub finantsaudiitori määramine üldkoosoleku pädevusse. Valiku protsessi juhib auditikomitee ja selle tulemused esitatakse üldkoosolekule kinnitamiseks. Läbiviidud konkursi tulemusena on üldkoosoleku otsusega majandusaastate 2011–2013 finantsaudiitoriks kinnitatud audiitorühing PwC. Sõltuvalt ettevõtja asukohamaast on allkirjaoiguslik audiitor erinev. Konsolideeritud auditi aruande eest vastutab vannutatud audiitor Ago Vilu.

Finantsauditi teostamise tasu Eesti Energia ei avalikusta, kuna meie hinnangul võib see kahjustada tulevaste perioodide konkursside tulemusi ja tuua seeläbi Eesti Energiale majanduslikku kahju. 2011. majandusaasta auditeerimise plaan kiideti heaks auditikomitees. Töö tulemusi tutvustas PwC kahes etapis: a) vaheauditi tulemused esitati 15. detsembril 2011 toimunud auditikomitee koosolekul ja b) lõppauditi tulemused 22. veebruaril 2012 toimunud auditikomitee koosolekul. Audiitori järeldusotsus on esitatud lk 132.

Eesti Energiale on oluline kaasa aidata finantsauditi teostaja sõltumatusel ja vältida huvide konflikti tekkimist. Selleks on auditikomitee kehtestanud põhimõtted, mida tuleb järgida, kui finantsauditi teostaja soovib pakkuda kontserni kuuluvatele ettevõtjatele täiendavaid teenuseid.

2011. majandusaastal ei osutanud PwC Eesti Energiale teenuseid, mis oleks võinud kahjustada audiitori sõltumatus.

Leiame, et 2011. aastal on finantsauditi teostamine olnud kooskõlas regulatiivsete normidega, rahvusvaheliste standarditega ja püstitud ootustega.

Siseauditi funktsioon täidab kindlust loova ahela kolmanda taseme ja selle korraldamisel on lähtutud rahvusvahelistest siseauditi tegevust korraldavatest standarditest (*International Professional Practices Framework*). Töö hõlmab kogu kontserni tegevust. Siseauditi toimimise eest vastutab siseauditi osakond.

Osakond on aruandluskohustuslik auditikomitee ja nõukogu ees ning tema tegevusplaan ja tegevusaruandeid hindab ja kiidab heaks ka Eesti Energia auditikomitee. Siseauditi osakonnal on ülesanne kaasa aidata sisekontrollikeskkonna, riskide juhtimise ja ärijuhtimise kultuuri parandamisele. Siseauditi osakonna esindajatele on tagatud sõltumatus ja juurdepääs kõikidele vajalikele andmetele.

2011. majandusaastal töötas siseauditi osakonnas viis siseaudiitorit ning kaks kontrollööri.

Siseauditi osakonna tegevusaruanded esitati 2011. majandusaastal auditikomiteele kahel korral. 2010. majandusaasta koondaruanne esitati Eesti Energia nõukogule 27. jaanuaril

2011 ning 2011. majandusaasta tegevusaruanne auditikomiteele 19. jaanuaril 2012. Siseauditi aruanded on tehtud kättesaadavaks ka finantsaudiitorile.

Kontsernis on tagatud juhtkonna kohene teavitamine kõikidest kõrge olulisusega riskidest ja nende riskide kajastamine kontserni riskiprofiilis. Juhatus on kõnealusel perioodil taganud riskide maandamise mõistliku aja jooksul.

Riskijuhtimise aluseks Eesti Energia kontsernis on ühtsed riskijuhtimise põhimõtted. Protsessi koordineerib riskijuhtimise osakond.

Iga kontserni ettevõtja peab tagama, et lähtuvalt talle seatud eesmärkidest on riskid jooksvalt juhitud ning et need ei ohusta eesmärkide saavutamist. Riskide võtmine on äritegevuse normaalne osa, kuid seejuures tuleb olla veendunud, et riski realiseerumisel oleks endiselt tagatud üksuse eesmärgipärane ja jätkusuutlik tegevus. Teisisõnu ei tohi kontsern kanda oma riskitaluvuse piire ületavaid kahjusid.

Kontserni riskide konsolideerimise, analüüsi ja kõrvutamise tulemusena koostab riskijuhtimise osakond nii kontserni kui ka ärivaldkondade lõikes kaks korda aastas riskiaruanded. Aruanded esitatakse ärivaldkondade juht- rühmadele, kontserni juhatusle ja auditikomiteele. Vastavalt vajadusele tutvustatakse kontserni riskiaruannet ka Eesti Energia nõukogule. Riskiaruanne on oluline sisend siseauditi tegevuste planeerimisel.

2011. majandusaastal ei toimunud kontserni riskijuhtimise korralduses olulisi või erakorralisi muudatusi.

Huvide konflikti vältimisele ja pettuste ennetamisele pöörame jooksvalt tähelepanu kontserni pettuseriski juhtimise strateegia ja sellest tuleneva tegevusplaani rakendamise abil, mille eest vastutab sisekontrolliosakond.

Strateegia keskendub pettuste ennetamisele ja avastamisele ning võimalike pettuste realiseerumisest tekkivate mõjude vähendamisele. Oodatava tulemusena näeme, et ennetus- ja avastamistegevused aitavad ära hoida tulude ja kasumi kaotust, maine kahjustamist, klientide rahulolematust ja lahkumist, ärisaladuste ja siseinfo või varade vargusi ning informatsiooni- ga manipuleerimist.

2011. majandusaastal jätkasime tegevusi seoses töötajate võimalike huvide konfliktide vältimisega. Juurutatud on majanduslike huvide aruandluse süsteem, mille kohaselt töötajad, kes tööülesandeid täites võivad sattuda huvide konflikti, esitavad oma majandushuvid ning kinnitavad korrapäraste enesehindamistega oma sõltumatust.

Teadaolevalt ei ole kontserni juhatusel ega tütarfirmade juhtidel tekkinud 2011. majandusaastal huvide konflikte ega ole tehtud **tehinguid seotud osapooltega**.

Seotud osapooltena mõistame a) üksusi, kus Eesti Energia aktsionärile kuulub oluline osalus (>50%), b) Eesti Energia sidusettevõtjaid ja c) juhatus- ja nõukogu liikmeid ning nendega seotud ettevõtjaid.

Ülevaade 2011. majandusaastal tehtud tehingutest seotud osapooltega on esitatud raamatupidamise aruandes lk 126.

Siseteabe käsitlemine on Eesti Energias reguleeritud siseteabe käsitlemise nõuetega, sest kontsern on emiteerinud ja Londoni Börsil noteerinud eurovõlakirjad. Siseteabe nõuetekohane käsitlemine on oluline, et kaitsta võlakirjainvestorite huve ning tagada võlakirjade aus ja õiglane kauplemine.

Kõigile võlakirjaomanikele ja potentsiaalsetele investoritele peab olema õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel (samal ajal ja ning samal viisil) kättesaadav oluline informatsioon Eesti Energia ja tema tütarettevõtjate kohta.

Eesti Energiaga seotud isikutel on oma ametikohast tulenevalt teatud aegadel ja juhtudel vältimatult rohkem teavet kontserni kohta, kui seda on investoritel ja avalikkusel. Sellise info väärkasutuse vältimiseks oleme loonud siseteabe kaitse korra.

Meile teadaolevalt ei esinenud 2011. majandusaastal ühtegi siseteabe väärkasutamise tunnustega juhtumit.

Juhatuse kinnitus

Eesti Energia juhatus on 2011. majandusaastal täitnud nõuetekohaselt juhatuse liikmete kohustusi ning juhtinud Eesti Energia kontserni seatud eesmärkide suunas. Juhatus on regulaarselt andnud aru nõukogule, on lähtunud oma volitustest ja esitanud kõik vajaliku nõukogule otsustamiseks. Juhatus teadvustab ja kinnitab käesolevaga oma kohustust majandusaasta aruande ettevalmistuse ning selles sisalduvate andmete eest.

Auditikomitee kinnitus

2011. majandusaasta kestel tegutses auditikomitee lähtudes kehtivast töökorrast ning selle alusel väljatöötatud ja nõukogu poolt kinnitatud tööplaanist. Meie tegevusele ei ole seatud mingeid piiranguid ja kontserni esindajad on meile teinud kättesaadavaks vajaliku hulga informatsiooni. Juurutatud on kindlad aruandlusliinid, mis toetavad samuti vajaliku informatsiooni korrapärasest jõudmist meieni. Töö tulemusena kujunenud seisukohtadest ja nendega seotud ettepanekutest oleme jooksvalt andnud teada kontserni juhatuse esindajatele.

2011. majandusaasta kohta oleme kujundanud oma hinnangud järgmiste kontserni tegevuste suhtes:

- juhendumine raamatupidamise põhimõtetest,
- finantseelarve ja -aruannete koostamine ja kinnitamise protsesside toimimine,
- välisauditi piisavuse ja tõhususe korraldamine ning sõltumatuse tagamine,
- sisekontrollisüsteemi arendamine ja toimimine,
- riskide juhtimise toimimine,
- ettevõtte tegevuse seaduslikkuse jälgimine ning
- siseauditi funktsiooni korraldamine.

Auditikomitee, kui kindlustloova ahela ja järelevalve eest vastutaja, leiab, et Eesti Energia kontserni tegevuses ei esine selliseid puuduseid, millest juhtkond ei oleks teadlik ja/või mis võiksid avaldada materiaalsel mõju kontserni 2011. majandusaasta aruandele. Oma hinnangud oleme esitanud koos tegevusaruandega Eesti Energia nõukogule.

Jüri Kõo
Auditikomitee esimees

22.02.2012

Vastavus hea ühingujuhtimise põhimõtetele

Oleme kontserni juhtimise ülesehitust ja toimimist hinnanud Ühendkuningriigi Finants-aruandluse Nõukogu poolt väljatöötatud koondtava *The Combined Code on Corporate Governance* alusel. Eespool kirjeldasime ühingujuhtimise seisukohalt olulisi komponente.

Olles hinnanud kontserni juhtimissüsteemi ülesehituse ja tegeliku toimimise vastavust, leiame, et meie korraldus ja tegevus on olulises osas koondtavaga kooskõlas. Samuti on meie tegevus kooskõlas Eesti seadustega, mis mitmeid koondtavas esitatud põhimõtteid üksikasjalikumalt reguleerivad.

2011. majandusaastal esinesid koondtava ja meie tegevuse vahel järgmised mittevastavused,

mis tulenesid õigusaktidega reguleeritud valdkondadest:

- ei ole moodustatud ametisse määramise komiteed (tulenevalt riigivaraseaduse §-dest 80 ja 81 toimub nõukogu liikmete ametisse määramine vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri ning rahandusministri otsustele),
- erineb nõukogu liikmete tagasivalimise regulaarsus ja reeglistik (tulenevalt riigivaraseaduse §-dest 80 ja 81 toimub nõukogu liikmete ametisse määramine vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri ning rahandusministri otsustele),
- juhatuse liikmete valimine ja juhatuse esimehe määramine toimub nõukogu otsusega,
- ei ole moodustatud tasustamise komiteed

(riigivaraseaduse §-dega 85 ja 86 on reguleeritud riigile kuuluva äriühingu juhtorganite liikmete tasustamise põhimõtted),

- erineb nõukogu tegevuse enesehindamine (riigivaraseaduse § 84 lõike 1 kohaselt on nõukogu liige kohustatud aru andma teda valinud ministrile),
- Eesti Energia kui riigile kuuluva äriühingu suhtes ei kohaldu koondtava peatükid D (dialoog institutsiooniliste aktsionäridega) ja E (dialoog ettevõtjatega).

Hinnates Eesti Energia valitsemist Baltikumi tava suhtes ulatuses, mis käsitleb soovitusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele, leiame oma tegevuse olevat kooskõlas viidatud tavaga.

Regulaatorid

Eesti Energia eri tegevusalade tõttu kehtib meie suhtes mitmesuguseid regulatsioone. Riikliku järelevalve teostajatena on meie peamised partnerid Konkurentsiamet, Tehnilise Järelevalve Amet ja Keskkonnainspeksioon. Peamiste õigusaktide hulka, mis meie tegevust

reguleerivad ja mõjutavad, kuuluvad muu hulgas maapõueseadus, kaevandamise seadus, vedelkütuse seadus, kemikaaliseadus, elektrituruseadus, võrgueeskiri (kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega), elektriohutusseadus, mõõteseadus, kaugkütteseadus, konkurentsi-

seadus, veeseadus ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus.

2011. majandusaastal ei tehtud nendesse seadustesse olulisi muudatusi, mis oleksid mõjutanud Eesti Energia tegevust.

Töötaja

Töösuhthed

2011. majandusaastal suurenes töötajate arv 133 töötaja võrra. Selleks et olla efektiivsem ja vältida dubleerivaid tegevusi kontserni eri ettevõtetes, on selgi aastal toimunud palju kontsernisiseseid töötajate ümberpaigutusi.

Töötajate arv on kasvanud neis valdkondades, kus on käimas aktiivne arendustegevus, näiteks õlitööstuses ja rahvusvahelises äris.

Tervis ja ohutus

Eesti Energia tegevusprofiilid (kaevandused, elektriyaamad, võrguettevõtted, tehnoloogia-tööstus, õlitööstus, elektrimüük jne) ja nendega seotud ametikohad (tervistikahjustavad, ohtlikud või rasked töötingimused, kontoritöö) on väga erinevad. Paljud meie töötajad puutuvad kokku nii füüsiliste, keemiliste, bioloogiliste, füsioloogiliste kui ka psühholoogiliste ohuteguritega.

Meie eesmärk on tagada töötajatele võimalikult ohutu töökeskkond, mis võimaldaks neil töötada ilma tööõnnetuste ja kutsehaigestumisteta. Pidev töötervishoiu- ja tööohutusalane koolitus ja täiendõpe on osa meie personali poliitikast. Koolitamine tagab teadmised ja oskused ohtude ennetamiseks, analüüsimiseks

Majandusaasta lõpu seisuga töötas kontsernis kokku **7685** inimest, neist väljaspool Eestit **24** töötajat. Töötajate keskmine vanus ulatus **48,1** ja tööstaaz **14,2** aastani. Mehed moodustasid kõigest töötajatest **80%** ja naised **20%**. Eesti Energia töötajaskonnast on **32%** kõrgharidusega, **43%** kutseharidusega, **21%** keskharidusega, **4%** põhiharidusega.

ning kõige sobivamate tehniliste ja majanduslike lahenduste leidmiseks ning seeläbi kindlasti ka tööülesannete nõuetekohaseks täitmiseks.

Meie riskianalüüside kohaselt on kõige enam tervist kahjustavad töötingimused kaevandustes ja põlevkivielektriyaamades. Kaevandustes on ohuteguriteks raske füüsiline töö, niiskus, madal temperatuur, tõmbetuul, tolmu ja plahvatusoht. Elektriyaamades on põhilisteks ohuteguriteks õhu tolmusisaldus, müra, vibratsioon, kemikaalid, temperatuur, tõmbetuul ja niiskus. Samuti ohustab töötajaid elektriyaamades põlevkivi-, põlevkivituha- ja asbestitolmu.

Elektrivõrkude teenindamise ja remondiga seotud töötajate töötingimused on rasked seoses töötamisega välistingimustes (ilmastik,

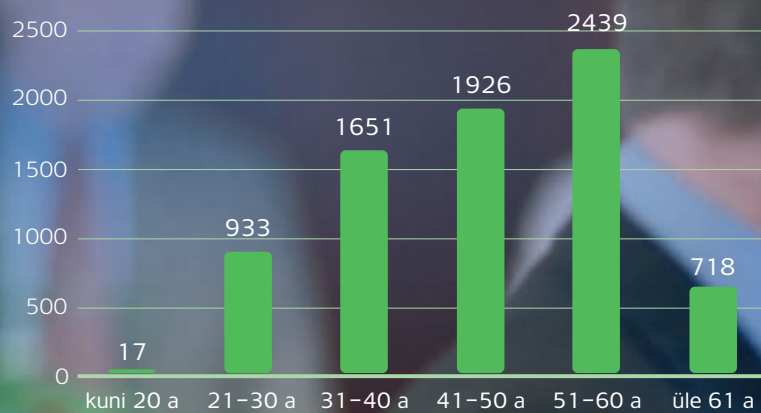
töö kõrgustes, töötamine eri liiki mehhanismidega, puugioht jne) ja elektrilöögiohuga.

Töötajaid kahjustada võivate ohtude vähendamiseks investeerime ohutumatesse töötingimustesse ja seadmetesse ning vähendame järk-järgult kogu kontsernis asbesti sisaldavate isolatsioonimaterjalide osatähtsust.

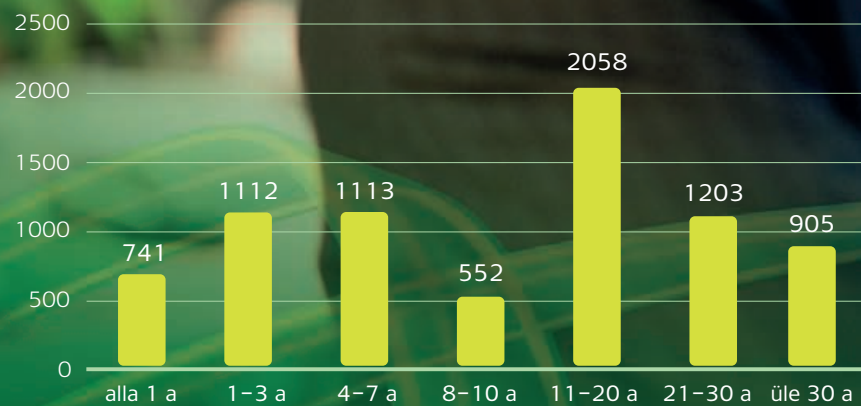
TÖÖÕNNETUSTE ARV KONTSERNIS

TÖÖTAJATE JAOTUS VANUSE ALUSEL,
seisuga 31. detsember 2011

TÖÖTAJATE JAOTUS TÖÖSTAAŽI ALUSEL,
seisuga 31. detsember 2011

Eesti Energia Kaevandustes, Eesti Energia Jao-
tusvõrgus, Eesti Energia Võrguehituses ja Iru
elektrijaamas on juurutatud standardile OHSAS
18001 vastav töötervishoiu ja tööohutuse juh-
timissüsteem.

2011. majandusaastal ei toimunud olulisi muu-
tusi seoses töötajate tervise ja ohutuse alase
tegevusega. Viimasel 12 aastal aset leidnud töö-
õnnetuste arv näitab selget vähenemise trendi.

Personali planeerimine ja töö järelkasvuga

Tahame olla hinnatud, sotsiaalselt vastutus-
tundlik ja usaldusväärne tööandja, inseneridele
esimene ja pikaajaline tööandja. Eesti Energia
konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse tagami-
seks pöörame suurt tähelepanu personali süs-
teemsele ja pikaajalisele planeerimisele ning
järelkasvureservi loomisele. Planeerime perso-
nali lähtuvalt meie äristrateegiast ja arvestades
ka tänase töötajaskonna vanuselist koosseisu.
Kaardistame mehitamise vajaduse ning sõnas-
tame sellest tulenevalt nii sisemise kui välise
järelkasvuvajaduse.

Kõige järelkasvukriitilisemad valdkonnad on
Eesti Energias kaevandamine ja kiiresti arenev
vedelkütuste tootmine. Insenere ja tippspetsia-
liste napib enim Ida-Virumaal. Noorte spetsia-
listide õigeaegne ettevõttesse toomine ning
neile erialase kogemuse edasiandmine on
meie jaoks olulise tähtsusega.

2011. majandusaastal toetasime 15 noore
õpinguid stipendiumidega nii kutsehariduse,
rakenduskõrghariduse, magistriõppe kui ka
doktoriõppe tasandil kokku 46 000 euro ula-
tuses. Lõppenud majandusaastal käivitasime
kaks uut stipendiumiprogrammi: välisstipendiu-
mide programmi raames saatsime kaks noort
inseneri õppima Suurbritannia tunnustatud üli-
koolide magistriõppeprogrammidesse eesmär-
giga koolitada neist välja tippspetsialistid meie
kiirelt areneva vedelkütuste tootmise äri jaoks.

Ettevõttena peame oluliseks, et energeetika
erialad oleksid populaarsed ning neid õpe-
taks parimad õppejõud, seetõttu oleme valmis
toetama kõrgelt kvalifitseeritud ja motiveeritud
noori, kes soovivad alustada õppejõukarjääri
energeetikavaldkonnas. Noorõppejõu stipen-
diumi sai doktorikraadiga soojusenergeetik,
kes asus õppejõuna tööle Tallinna Tehnikaüli-
kooli Soojustehnika Instituuti.

Lisaks stipendiumide andmisele püüame järel-
kasvu innustamiseks ennekõike tõsta energee-
tikaga seotud karjäärivõimaluste atraktiivsust
noorte hulgas. 2011. aasta novembrikuus kü-
lastasime koos Tallinna Tehnikaülikooli ja TTÜ
Virumaa Kolledži esindajatega Ida-Virumaa
11 gümnaasiumi õpilasi ja tutvustasime neile
energeetika valdkonna karjääri- ja õppimis-
võimalusi. Koolide ja lastevanemate tagasiside
sellele projektile oli väga positiivne.

Õppe mitmekesistamiseks pakkusime möödu-
nud aastal ligikaudu 250 asjalikule energeetika-

valdkonna kutse- ja üliõpilasele praktikavõi-
malust Eesti Energia ettevõtetes üle Eesti.
Suvepraktikandid said võimaluse osaleda spet-
siaalselt praktikantidele koostatud programmis,
mis koosnes ettevõtet tutvustavast infopäevast,
õppekäikudest meie ettevõttesse ja praktika-
kogemusi kokkuvõtivatest seminaridest.

Juhtimise ja juhtide arendamine

Me oleme tulemustele orienteeritud äriorga-
nisatsioon, mille konkurentsieeliseks on suur
insener-tehniline võimekus ja professionaalsed
juhid. Meie ettevõttes töötavad inimesed, keda
iseloomustavad meie väärtused: koostegemine,
asjatundlikkus, ettevõtlikkus ja vastutustunne.

Panustame üha enam ressursse oma juhtide
arendamisse, sest juhtimise hea kvaliteet tagab
meie ettevõtte äriedu. Selleks et süstematiseerida
Eesti Energia juhtide arenguvajadusi
ja -võimalusi ning suunata teadlikumalt juhti-
mise tööriistade ja heade tavade rakendamist,
võtsime sel aastal tervikuks kokku meie juhtide
arendamise kontseptsiooni. Soovime, et meie
ettevõttes oleks tulemuslikud inimeste ja äride
juhid, kes käituvad vastavalt meie väärtustele.
Kaardistasime ootused eri juhtimistasanditele
ning sõnastasime oma äride ja juhtimistasandi-
te põhilised oskused.

Ka sel aastal käivitasime äri- ja arenguvaja-
dustest lähtuvalt mitmeid pikemaajalisi juhtide
arenguprogramme. Viisime neid läbi Jaeäri

ettevõtetes (Jaotusvõrgus, Võrguehituses) ja Eesti Energia Kaevandustes. Tegu on pikaajaliste arenguprogrammidega, kuhu oleme kaasanud osalejaid tippjuhtidest esmatasandi juhtideni. Edukalt käivitus ka Ida-Virumaa juhtidele suunatud „Juhi ABC” kursus vene keeles. Meeskonnatöö ja koostöö on märksõnad, millega 2011. aastal kõige enam tegeleti. Inimeste juhtimisega seotud teemad vajavad üha enam tähelepanu ja jäävad ka järgnevatel aastatel prioriteetseteks.

Tasustamine

Meie tasustrateegia 2011. aastaks oli: maksame oma töötajatele konkurentsivõimelist töötasu. Võrdlusbaasina käsitlesime turu mediaantaset. Ärikriitilistel ametikohtadel vaatasime võrdlusbaasina vastava sihtgrupi turu ülemist detšiiltaset.

Muutusi palgaturul jälgime sihtgrupiti. Osalesime ka 2011. aastal mitmes palgauuringus, nagu näiteks Fontese ülduuringus, tippjuhtide uurin-gus ja IT-sektori uuringus. Lisaks osalesime ka tööandjate palgauuringus. Sel aastal tõstsime palku ametikohtadel, mille tasud jäid suuresti maha palgaturu mediaantasemest, näiteks olid siin suuremad sihtgrupid klienditeenindajad ning IT-analüütikud ja -projektijuhid.

Aastal 2011 kaardistasime ettevõttes ka äri-kriitilised ning rahvusvahelises konkurents

olevad ametikohad, mille puhul tajume järjest tugevamat rahvusvahelise tööturu survet. Lätile ja Leedule lisandusid ka ametikohad USA-s. 2012. aastal lisanduvad töökohad Saksamaal ja Jordaanias. Rahvusvahelisel turul konkureerivatele ametikohtadele kinnitasime eraldi motivatsioonisüsteemi, kus võtame arvesse eri riikide tööjõu- ja palgaturgu.

Töötajate ja ettevõtte huve aitab tasakaalustada tulemustest sõltuv tasustamine. Ka möödunud aastal jätkasime eri sihtgruppidele tulemustasusüsteemide väljatöötamist ja järkjärgulist juurutamist. 2011. aasta lõpuks on nii aastase kui ka lühiajaliste tulemustasusüsteemidega kaetud 97% töötajatest.

Suhted sotsiaalpartneritega

Jätkasime 2011. aastal läbirääkimisi ettevõtete tasandil kontserni ühtsete põhimõtete alusel. Läbirääkimiste tulemusena sõlmiti kuus kollektiivlepingut eri ettevõtete ja ametiühinguorganisatsioonide vahel ning üks kollektiivleping ettevõtte ja ettevõtte töötajate esindajaga.

Narva Elektriijaamades jõuti uue lepinguni, mis sisaldab olulist muudatust töötasusüsteemis – suurenes põhitöötasu osatähtsus, lisandus tulemustasu, mille saamise eelduseks on kontserni head majandustulemused, ettevõtte edukus ja töötaja aastaeesmärkide täitmine, ning vähenes oluliselt garanteeritud toetuste osatähtsus.

Selgi aastal korraldasime kõikidele töötajatele ühise uusaastapeo, suvepäevad koos Narva Energiajooksuga ja jõulupeo töötajate kuni 13-aastastele lastele. Traditsiooniliselt valisime 2011. aastal eriliste tööalaste saavutustega silma paistnud töötajate hulgast aasta tegijad ja ettevõttele enim väärtust loonud projekti – aasta tegu 2011.

Inimõigused

Eesti Energiale on oluline, et meie tegevus vastaks täielikult rahvusvahelise ja siseriikliku õiguse normidele ja headele tavadele. Pöörame tähelepanu järgmiste õiguste kaitsele:

- töötajate võrdne kohtlemine – lubamatu on diskrimineerimine soo, rassi, emakeele, poliitiliste veendumuste või vanuse alusel,
- laste õiguste kaitse – lubamatu on alaealiste kasutamine tööjõuna, kui see ei ole kooskõlas seadustega.

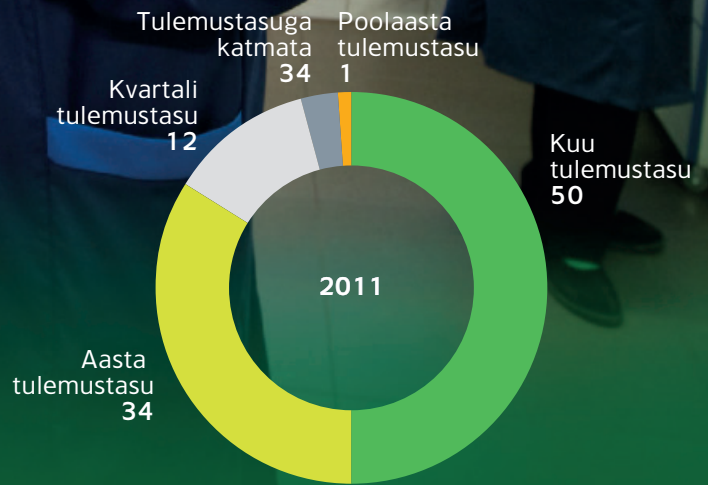
Tagame nende õiguste kaitse sisejuhenditega. Eesti Energia juhtkond, tüdarettevõtete juhatused ja järelevalvet teostavad osakonnad teadvustavad riske ning reageerivad nende ilmne-misel viivitamatult.

2011. majandusaastal ei esinenud kontsernis ühtegi juhtumit, mida oleks võimalik klassifitseerida inimõiguste rikkumisena.

Maksame oma töötajatele konkurentsivõimelist töötasu.

TULEMUSTEST SÕLTUV TASUSTAMINE (%)

Keskkond

Eesti Energia tegevusel, mis hõlmab kõiki energeetikaga seotud tegevusi alates põlevkivi kaevandamisest kuni elektrienergia jaotuse ja müügini, on selge mõju keskkonnale.

Oma tegevustes püüame käituda selliselt, et tekitatav keskkonnamõju oleks minimaalne: kasutame uusi ja keskkonnasõbralikumaid tehnoloogiaid, rakendame olemasolevate seadmete juures keskkonnamõjusid leevendavaid meetmeid.

Seatud eesmärgi elluviimiseks oleme sõnastanud Eesti Energia üldised keskkonnakaitsepõhimõtted:

- Rakendame oma tegevustes rahvusvahelistele standarditele (ISO 14001 ja EMAS) vastavat keskkonnajuhtimissüsteemi.
- Analüüsime pidevalt oma tegevuse keskkonnamõju ning rakendame tulemuse saavutamiseks parimat võimalikku tehnikat (BAT).
- Kasutame kõiki ressursse otstarbekalt ja säästlikult, suurendame jäätmete taaskasutamist ning vähendame keskkonnaheitmeid.
- Vähendame klientideni jõudva energia CO₂-mahukust ning seega ka mõju kliimamuutustele.
- Oleme oma tegevustes avatud uutele keskkonda säästvatele lahendustele.
- Teeme aktiivset koostööd teadus- ja uurimisasutuste ning konsultatsioonifirmadega.
- Eelistame koostööpartnerite valikul ja hangetel muude võrdsete tingimuste puhul sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemiga tarnijaid.

Eesti Energia ettevõtete keskkonnakaitse põhimõtted toetuvad eelnimetatud üldistele põhimõtetele, arvestades iga ettevõtte tegevusala ja keskkonnamõjusid.

Õigusliku keskkonna muudatused

Eesti Energia tegevust mõjutasid 2011. aastal Euroopa Liidus rakendunud direktiivid, aga ka mitmed hetkel arutlusel olevad direktiivimuudatused. Lisaks sellele kinnitati ka mitu olulist meie tegevust mõjutavat riiklikku arengukava.

2011. aasta alguses jõustus ELi tööstusheiteme direktiiv (*Industrial Emissions Directive, IED*), mis ühendas endas senist suurte põletusseadmete direktiivi ning veel viis muud direktiivi, sealhulgas jäätmepõletuse direktiivi (WID) ning saastuse komplekse vältimise ja kontrolli direktiivi (IPPCD). Eesti Energia olemasolevate põletusseadmete jaoks jäävad kuni 2015. aasta lõpuni kehtima Eesti ELiga liitumislepingus fikseeritud tingimused. Muutusi ja karmistusi nõuded uutele rajatavatele põletusseadmetele ning täpsustusi kasutustingimused olemasolevate põletusseadmete kasutamiseks pärast 2015. aastat. Vastav direktiiv peab olema Eesti seadustesse üle võetud hiljemalt 2013. aasta alguses.

2011. aastal jõudis aktiivsesse faasi 2010. aastal jõustunud kütuste kvaliteedi direktiiv (*Fuel Quality Directive*) ülevaatamine, mille käigus soovitakse direktiivile lisada kliimamuutuste ohjamisega seotud nõuded. Ülevaatuse käigus on tekkinud tõsised diskussioonid kütustest tekkivate CO₂ heitmete arvestamise ja piiramise ning kütuste tootmise elutsükli

tekkivate kasvuhoonegaaside (KHG) arvestamise ja piiramise teemadel, mis võivad osaliselt mõjutada põlevkivist toodetud vedelkütuste konkurentsivõimet. Direktiivi ülevaatamise protsess jätkub 2012. aastal.

2011. aasta lõpus algasid ELi ja liikmesriikide vahelised läbirääkimised teatavate õhusaasteainete siseriiklike ülemmäärade direktiivi (*National Emissions Ceilings Directive, NECD*) ülevaatamise osas. Selle direktiivi raames kehtestatakse kõikidele liikmesriikidele olulisemate õhusaasteainete aastased piirmäärad, mis võtavad arvesse kõiki liikmesriigi territooriumil olevaid saasteallikaid. Direktiivi ülevaatamise eesmärk on liikmesriikidele lubatud heitkoguste vähendamine ning ELi kohustuste vastavusse viimine õhusaaste kauglevi piiramise konventsiooni Göteborgi protokolliga. Eestile tähendaks see senisest karmimaid saastepiiranguid, mis mõjutavad põlevkivitööstust. Läbirääkimised jätkuvad 2012. aastal.

Eesti Energia keskkonnapõhimõtted hõlmavad ka tekkivate jäätmete taaskasutamist arendavaid tegevusi. 2011. aasta märtsis kiitis Vabariigi Valitsus heaks ehitusmaavarade riikliku arengukava 2011–2020, mis nimetab olulise ressursina põlevkivi kaevandamisel tekkivaid rikastusjääke ehk aherainet. Nimetatud arengukava loob ühtlasti ka parema seadusliku aluse aheraine, aga ka teiste kaevandamisel tekkivate mineraalmaterjalide senisest laiemaks kasutamiseks.

Tootmise mitmekesistamisel on Eesti Energia hakanud senisest enam kasutama biomassi, sh eelkõige puitu. Sellest tingituna oli meie jaoks väga oluline Riigikogu poolt 2011. aasta veebruaris kinnitatud Eesti metsanduse arengukava aastani 2020. Nimetatud arengukava alusel kinnitatud jätkusuutlikkust tagavad metsaraie mahud toetavad Eesti Energia tootmise mitmekesistamise plaane.

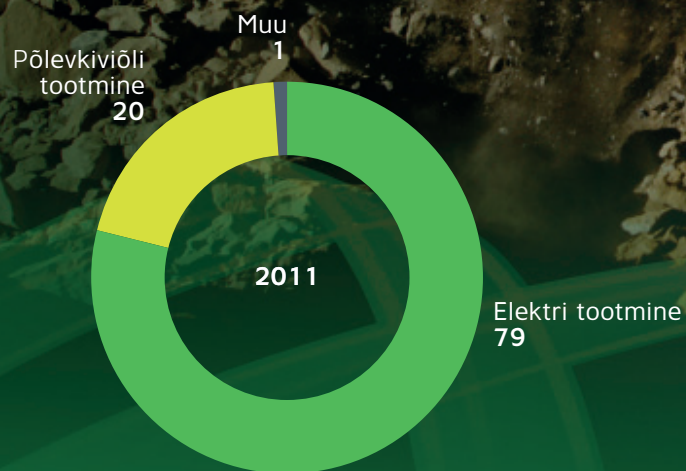
2011. aastal toimusid ka olulised sündmused ELi kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemis. Aasta keskel toimusid senisest tunduvalt karmimatel tingimustel ajalooliste CO₂ viiteväärtuste tõendamise ning selle alusel 2013. perioodiks CO₂ kauplemislubade ning tasuta CO₂ kvootide taotlemine. Samuti muudeti alates 2011. aastast käimasoleva CO₂ kauplemise perioodi KHG aruannete tõendamise nõudeid.

Ressursside kasutamine

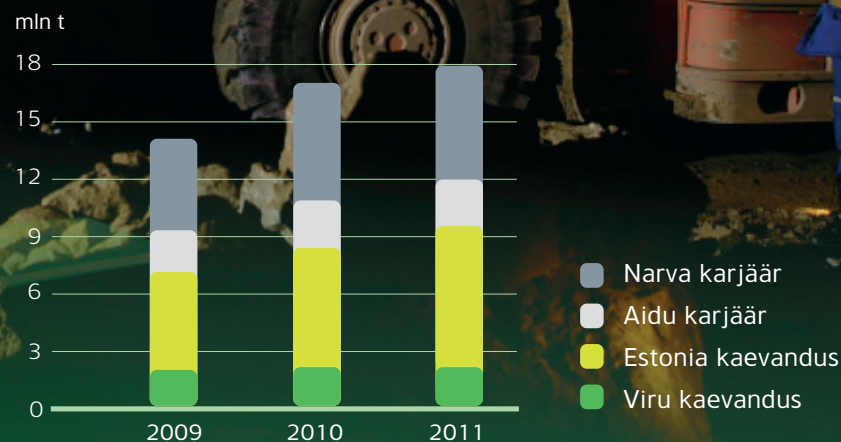
Eesti Energia tegevus põhineb suures osas põlevkivil. Põlevkivist toodame täna nii soojust, elektrit kui ka vedelkütuseid. Samas on hakanud mitmekesistuma meie kasutatavate energiaallikate valik. 2011. aastal kasutasime oma tegevustes kokku 15,8 miljonit tonni kaubapõlevkivi, 98,2 miljonit m³ maagaasi, 415,4 tonni biomassi ning 12,0 tonni vedelkütuseid. Lisaks nimetatule kasutasime elektri tootmiseks vett ja tuult.

Lõppenud aastal jõudis meie kaevandustest klientideni kokku 18,0 miljonit tonni kaubapõlevkivi, millest **88%** kasutati grupi-siseselt ja **12%** müüdi teistele klientidele. 2011. aasta lõpus oli Eesti Energiat Eestis kokku **559,2** miljonit tonni kaevanda-tavat põlevkivi ressursi.

KAUBAPÕLEVKIVI KASUTAMINE (%)

TOODETUD KAUBAPÕLEVKIVI

Põlevkivi kaevandame kokku kahest pealmaakaevandusest ehk karjäärist ning kahest allmaakaevandusest. Tagamaks püsivat varustuskindlust põlevkivi osas oleme alustanud põhjalikke ettevalmistusi Uus-Kiviõli allmaakaevanduse rajamiseks. Peale põhjalikku keskkonnamõjude hinnangut väljastati meile kaeveluba Uus-Kiviõli kaeveväljal kaevandamiseks. Keskkonnamõjude võimalik vähendamine jätkub kõikides kaevanduse avamisega seotud etappides koostöös kohaliku omavalitsuse ja elanikega.

Peale põhjalikku keskkonnamõjude hinnangut väljastati meile kaeveluba Uus-Kiviõli kaeveväljal kaevandamiseks.

2011. aastal jätkus kaevandusalade süsteemaatiline rekultiveerimine ligikaudu 200 ha suurusel alal, mis vastab aastasele karjääridest kaevandamise mahule. Rekultiveeritavad alad tasandatakse koostöös kohaliku omavalitsusega koostatud kavade kohaselt ning peamiselt taastatakse kaevandatud aladel mets. Möödunud aasta suvel korraldasime rahvusvahelise metsa-aasta raames koos RMKga rekultiveeritud ja metsastatud kaevandusalasid tutvustava ürituse Aidu karjääris. Aidu karjäär on ka ühtlasi esimene meie kasutuses olevatest kaevandustest, mis ammendub ja tuleb lõplikult

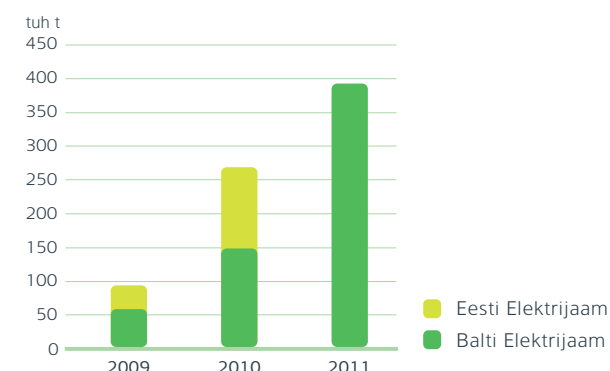
sulgeda. Paralleelselt karjääriala tuleviku planeerimisega, mis hõlmab endas rahvusvahelist sõudekanalit, puhkeala, lasketiiru jms, otsime võimalusi ka karjääri äärealale jääva põlevkiviresursi kaevandamiseks. Aidu karjääri sulgemise ettevalmistamine näitab selgelt, et tegemist on tulevikus väärtustatud ja mitmekesise territooriumiga.

Olulised on ka möödunud aastal jätkatud uuringud, mille eesmärk on leida võimalusi põlevkivi kaevandamiseks märgalade alt. Tulevikus uute kaevalade kasutuselevõtmiseks ja olemasolevate kaevanduste ressursi maksimaalseks kasutamiseks on oluline keskkonnasõbraliku kaevandamise tehnoloogia olemasolu soode ja rabade alt põlevkivi kaevandamiseks ilma keskkonda kahjustamata. Tänsed uuringutulemused näitavad selle võimalikkust, kuid lõpliku selguse saamiseks peab uuringuid jätkama ka 2012. aastal.

Et vähendada tootmisest tulenevat keskkonnamõju, on Eesti Energia hakanud senisest enam kasutama biomassi ja põlevkivi koospõletamist elektri tootmisel. Võrreldes eelmise aastaga suurendasime sel aastal biomassi kasutamist Balti elektrijaamas elektri ja soojuse koostootmiseks vähemalt 20% kateldesse antavast energiast mahus 243,8 tuhat tonni. Süsteemi töökindluse suurendamiseks erinevates ilmastutingimustes oleme parandanud koostöös oma partneritega biokütuse ettevalmistamise ja vaheladustamise tingimusi. 2011. aasta lõpus valmis Balti elektrijaamas biomassi etteandeesüsteem

maksumusega 14,6 miljonit eurot. See suurendas biomassi kasutamise võimekust kuni 50%-ni ning tagab stabiilsema protsessi. Uus rajatav 300 MW energiablokk Eesti elektrijaamas võimaldab kasutada kuni 50% ulatuses biomassi, mis võib tähendada tulevikus biomassi kasutuse olulist suurenemist. Biomassi hankimisel jälgime nii täna kui ka tulevikus kindlasti jätkusuutlikkuse kriteeriume ning väldime sellega meie tegevuse negatiivset mõju kütuste tarnimisel.

BIOMASSI KASUTAMINE ELEKTRI TOOTMISEKS

2011. aastal jätkusid ka Baltimaade esimese olmejäätmeid kütusena kasutava elektri ja soojuse koostootmise energiabloki ehitustööd ning ettevalmistused selle käikulaskmiseks. Oluline on siinkohal märkida, et lisaks senistele keskkonnamõjude hinnangutele uurime täiendavalt jäätmete energiaks muutmisel tekkiva tuha taaskasutusvõimalusi ja selle mõjusid keskkonnale. 2013. aastal tööle hakkav energiablokk vähendab oluliselt olmejäätmete ladestamise mahtu tänu jäätmetes oleva energia taaskasutusele.

Tuuleenergia kasutamise osas oli 2011. aasta oluline verstapost, kuna lõpetati 39 MW tuulepargi ehitus.

Tuuleenergia kasutamise osas oli 2011. aasta oluline verstapost, kuna lõpetati 39 MW tuulepargi ehitus Balti elektrijaama suletud tuhaväljade nr 2 peale. Firma Enercon GmbH poolt rajatud seitsmeteistkümnest 2,3 MW võimsusega E82 generaatorist koosnev tuulepark on ainulaadne seetõttu, et see on rajatud seni kasutult seisnud tööstusalale ehk tuhaväljale, andes sellele uue väärtuse.

Aulepa tuuleparki lisati kolm 3 MW firma WinWind generaatorit, mis suurendades kogu tuulepargi võimsust 48 MWni. Aktiivselt on alanud ka tuulepargi arendustööd Paldiskis, kus rajatavas tuulepargi püstitatakse kokku 9 firma GE generaatorit koguvõimsusega 22,5 MW.

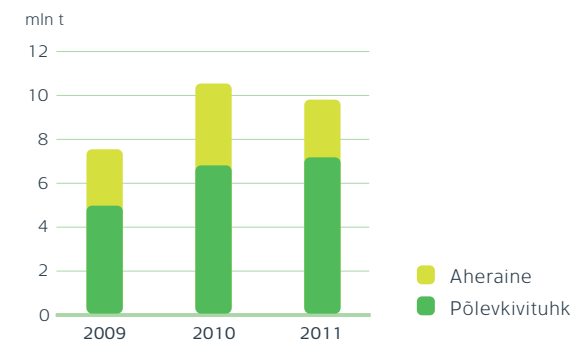
Eesti Energia opereerib jätkuvalt hüdroelektrijaamu Linnamäel ja Keila-Joal. 2002. aastal renoveeritud Eesti suurima töötava Linnamäe hüdroelektrijaama tammi ja paisjärve puhul viisime möödunud aasta suvel läbi mitu uuringut jaama tehnilise seisundi hindamiseks ja kalade liikumistingimuste parandamiseks.

Jäätmekäitlus

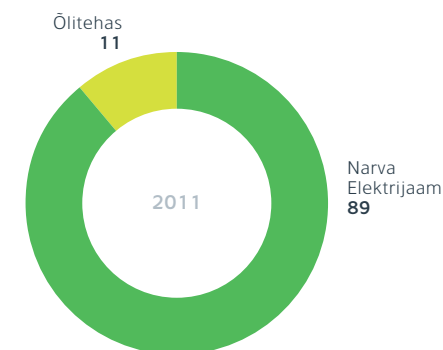
Põlevkivi termilisel töötlemisel elektri, soojuse ja vedelkütuste saamiseks tekib märkimisväärses koguses tuhka. 2011. aastal ladestasime Balti ja Eesti elektrijaamade tuhaväljadele kokku 7,1 miljonit tonni põlevkivi lend- ja kol-detuhka. Põlevkivituha transpordiks ja ladestamiseks kasutame pikaajalise kogemuse alusel tehniliselt ja keskkonnakaitseks parimat lahendust – kinnist hüdrotranspordi süsteemi, mis tagab kogu tuhaarastuse süsteemi vastavuse kõikidele keskkonnanõuetele. Tuhaarastuse süsteemi korrapärase hooldamise, setete eraldamise ning pideva põhja- ja pinna-vee seire tulemusena oleme oluliselt tõstnud kogu süsteemi keskkonnaohtust. 2012. aastal kavandame läbi viia tuhaväljade ümbruse pinna täiendavad ehitusgeoloogilised uuringud võimalike tuhaväljade turvalisust veelgi tõstvate lahenduste elluviimiseks.

Põlevkivituha on väga hea tooraine erinevate kasutusalaade jaoks, näiteks toorainena ehitusmaterjalide tööstuses, tsemendi asendaja erinevates segudes ja suuremahulistes massstabiliseerimise protsessides, pinnase happesuse alandajana põllumajanduses jne. Nende potentsiaalsete lahenduste arendamiseks oleme algatanud koos erinevate uurimisasutustega mitmeid projekte. Näiteks alustasime koos partneritega 2011. aastal Euroopa Liidu LIFE+ programmi kaasfinantseeritavat projekti OSAMAT põlevkivituha kasutamiseks teedeehituses. Lisaks sellele uurib TTÜ juhitav uurijate

LADESTATUD JÄÄTMED

PÕLEVKIVITUHA TEKKE (%)

rühm koostöös Eesti Energiaga tuha taaskasutamise olulisi aspekte protsesside efektiivsuse ning taaskasutatavate põlevkivituha liikide suurendamiseks. Jätkuvalt toimuvad ettevalmistused põlevkivituha ja aheraine abil kaevanduste tagasitõstmise katsete jätkamiseks ning CO₂ sidumise katsete alustamiseks. Kõikide põlevkivituha taaskasutamise lahenduste puhul hindame eelnevalt hoolikalt nende lahenduste mõju keskkonnale.

Lisaks põlevkivituha taaskasutust käsitlevatele uuringutele valmistame ette ka elektriijaamades kuiva põlevkivituha eraldamise võimekuse olulist suurendamist, mis on üheks aluseks põlevkivituha taaskasutamise suurendamisel. Oleme võtnud eesmärgiks suurendada põlevkivituha taaskasutamist lähima viie aasta jooksul vähemalt viis korda.

Põlevkivi kaevandamisel toimub üldjuhul kaevandatud mäemassi rikastamine ehk põlevkivist paekivi jm mineraalse osa eemaldamine. Protsessi tulemusena saame tagada põlevkivi vajaliku kütteväärtuse. Rikastamise protsessi käigus tekib teisene toore ehk aheraine, mis peamiselt koosneb paekivist. 2011. aastal tekkis kaevandamise tulemusel 2,6 miljonit tonni puistangutesse pandud aherainet.

Karjäärides tekkiv aheraine kasutatakse karjääride rekultiveerimiseks. Allmaakaevandustes tekkiv aheraine paigutati seni peamiselt puistangutesse. Ressursi paremaks ärakasutamiseks oleme nii Aidu karjääris kui ka Estonia kaevanduses välja ehitanud aherainest killustiku tootmise sõlmed koguvõimsusega kuni 1,5 miljonit tonni aastas. Lisaks killustiku tootmisele oleme leidnud ka teisi võimalusi aheraine suuremahuliseks taaskasutamiseks. Näiteks võib tuua Mäetaguse valda rajatava motopargi ja teised planeeritud suuremahulised ehitised aherainest.

Jäätmekäitluse seisukohalt on alati oluline, et

tekkivad jäätmed leiavad maksimaalselt taaskasutust võimalikult väikese keskkonnamõjuga protsessides. Praegu on käimas täiendav keskkonnamõjude hindamine 2013. aastal käivitavas jäätmetest soojust ja elektrit tootvas lru energiaplokis tekkiva lend- ja koldetuha ohutuks taaskasutamiseks või ladestamiseks, et tagada minimaalne keskkonnamõju ja maksimaalne taaskasutuse määr. Hindamise tulemused selguvad ja vastavasisulised arendused realiseeruvad 2012. aastal.

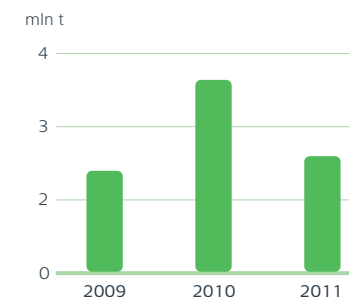
Õhusaaste

Kõikide kütuseliikide termilisel töötlemisel (põletamine, pürolüüs) tekivad lisaks toodetele ja tahketele jäätmetele ka õhuheitmed.

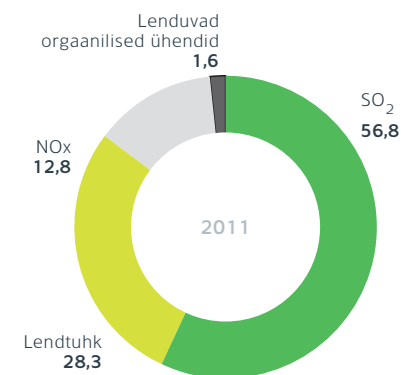
2012. aastal rakenduvad Eesti Energia tegevusele senisest tunduvalt karmimad keskkonnapiiirangud, mis nõuavad Balti ja Eesti elektriijaamadest õhku paisatava SO₂ piiramist 25 000 tonnini aastas. Sellest tulenevalt jätkasime 2011. aastal neljale Eesti elektriijaama tootmisplokile SO₂ heidet vähendavate NID-tehnoloogial põhinevate filtrite paigaldamist ja häälestamist. Selle lahendusega tagame nende energiaplokkide vastavuse 2016. aastal rakenduvatele täiendavatele väävliheitmete piirangutele. Koos lämmastikuheitmete vähendamise meetmetega tagame nende energiaplokkide kasutamise täies mahus ilma piiranguteta.

Lisaks nimetatud filtrisüsteemide paigaldamisele oleme kogu aasta jooksul testinud teistel

PUISTANGUTESSE PANDUD AHERAINE

ÕHUSAASTE (tuh t)

Eesti elektriijaama energiaplokkidel alternatiivseid SO₂-heitmete vähendamise lahendusi, mis peaksid suurendama nende plokkide tööaega alates 2012. aastast ning võimaldama nende kasutamist ka pärast 2016. aastat piiratud tööajaga. Senised katsed on andnud positiivseid tulemusi ning kateldest õhku paisatavad SO₂ kogused peaksid oluliselt vähenema.

Käesoleval aastal alustati Eesti elektrijaamas uue 300 MW võimsusega keevkiht-tehnoloogial põhineva energiaploki rajamise töödega. Vastavalt senisele kogemusele keevkiht-tehnoloogia rakendamisel põlevkivi põletamiseks, on uuest energiaplokist tulenevad keskkonnaheitmed olulised madalamad. Lisaks sellele annab täiendava keskkonnaefekti kuni 50% biomassi põletamise võimekus. Uus rajatav energiablokk võimaldab karmistuvate keskkonnanõuete valguses säilitada vajalikku võimekust elektri tootmisel.

Paralleelselt Enefit-280 seadme ehitamisega oleme pidevalt moderniseerinud juba praegu Õliteshasas töötavaid Enefit-140 seadmeid, et saavutada suurem töökindlus ja väiksemad keskkonnaheitmed. 2011. aastal said Enefit-140 seadmed uued korstnad ning samuti renoveeriti senine vana Enefit-140 seadme elektrifilter. Tehtud tööde tulemusena vähendas uus elektrifilter Enefit-140 seadme tahkete osakeste ja raskmetallide heitmeid kuni 20 korda alla keskkonnaloas fikseeritud normide. Seega paranes oluliselt ümbritseva ala välisõhu kvaliteet.

Kliimamuutused ja kasvuhoonegaasid

Eesti Energia paiskas oma tegevuse tulemusena 2011. aastal õhku kokku 12,3 miljonit tonni CO₂. Võttes arvesse ELi kliimapolitikat ning rahvusvahelisi meetmeid kliimamuutuse ohjamiseks on Eesti Energia võtnud eesmärgiks

vähendada võrreldes 2007. aasta tasemega meie toodetava elektri CO₂-sisaldust 2015. aastaks 30% ning 2025. aastaks 70%. Eesmärgi saavutamiseks rakendame mitmeid lahendusi. Näiteks mitmekesistame kasutatavaid kütuseid ja suurendame biomassi osatähtsust, suurendame tootmise efektiivsust uute seadmete kasuteguri tõstmise abil, rakendame

Eesti Energia on võtnud eesmärgiks vähendada võrreldes 2007. aasta tasemega meie toodetava elektri CO₂-sisaldust 2015. aastaks 30% ning 2025. aastaks 70%.

vedelkütuste ja elektri koostootmist, suurendame tuuleenergia tootmismahutu jne. Eri meetmete kombineerimise tulemusena saavutame eelpool toodud eesmärgid.

Möödunud aastal lõppes meie jaoks positiivselt Eesti ja Euroopa Komisjoni vaheline vaidlus seoses kasvuhoonegaaside riikliku jaotuskavaga aastateks 2008–2012. Peaaegu viis aastat väldanud protsessi tulemusena kinnitati 2011. aasta lõpus Eesti jaotuskava perioodiks 2010–2012. Kinnitatud kavas toodud kvootide koguste aluseks olid aastatel 2005–2010 realselt tõendatud

CO₂ heitmete keskmised väärtused, mille alusel said Eesti Energia kätitsid CO₂ kvote juurde 1,26 miljonit tonni aastas. Lisaks sellele võimaldab kokkulepitud jaotuskava kasutada 2011. ja 2012. aastal õhku paisatud CO₂ koguste katmiseks 10% ulatuses Kyoto mehhanismide CER ja ERU kvote. Eesti Energia jaoks oli jaotuskava kinnitamine oluline oma tulevikutegevuste planeerimiseks.

Möödunud aastal algasid ettevalmistused kasvuhoonegaaside kauplemise perioodiks aastatel 2013–2020, mil toimuvad olulised muudatused kvoodijagamise põhimõtetes. Vastavalt uuele heitkogustega kauplemise direktiivile ei saa elektritootmine üldjuhul 2013. aastast alates enam kvote tasuta ning need tuleb osta turult. Vähenevas koguses on siiski võimalik saada tasuta kvote soojuse tootmisele. Lisaks sellele võimaldab direktiiv konkreetsetele nõuetele vastavatel riikidel siiski jagada piiratud koguses tasuta CO₂ kvote elektritootmisele investeringutoetusena uute ja keskkonnasõbralikumate tootmisvõimsuste ehitamiseks. Põlevkivist vedelkütuste tootmisel on võimalik rakendada nn süsiniku lekke tundlikele tööstusharudele rakendatavaid kvoodijagamise põhimõtteid.

Eespool kirjeldatud uute nõuete valgusel tellisime sõltumatutel akrediteeritud tõendajatelt mineviku viitväärtuste tõendamise, mille alusel esitasime Keskkonnaministeriumile taotlused tasuta kvootide saamiseks soojuse tootmise jaoks. Võttes arvesse Eestile võimaldatud

saastekvootide jaotamise erisust, esitas Eesti Energia Keskkonnaministeeriumile taotluse tasuta kvootide saamiseks elektritootmise jaoks seoses uute ja senisest keskkonna-

sõbralikumate tootmisvõimsuste rajamisega. Esitatud andmed on praegu Euroopa Komisjoni poolt läbivaatamisel. Lisaks esitas Eesti Energia CO₂ kauplemislubade taotlused kõikide oma

saastekvootide kauplemissüsteemi kuuluvate kätite osas järgmiseks kauplemisperioodiks.

Ühiskondlik vastutus

Riigi suurima ettevõtte ja tööandjana vastutab Eesti Energia oma otsuste ja tegude eest, millel on mõju nii oma töötajatele, klientidele ja partneritele kui ka kohalikele kogukondadele, keskkonnale ja ühiskonnale laiemalt. Sellest lähtuvalt toetasime ka 2011. aastal energeetika valdkonda, keskkonnahoidu ja ühiskonna arengut. Kokku toetasime 2011. majandusaastal mitmesuguseid ettevõtmisi 570 849 euroga.

**vastutustundlik
ettevõtte 2011**

2011. majandusaastal pälvis Eesti Energia Äripäeva, Vastutustundliku Ettevõtluse Forumi, EBSi Eetikakeskuse ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eestvedamisel läbiviidud vastutustundliku ettevõtluse uuringus neljanda koha. Meile omistati kvaliteedimärgis „Vastutustundlik ettevõtte 2011”.

Edendame noorte ettevõtlikkust

2010. aastal algatasime noorte ettevõtlikkuse arendamiseks programmi Entrum. See on

üle-eestiline programm, mis õpetab noorte Eesti parimate tipptegijate õpetuste varal, kuidas olla elus ettevõtlik ja aktiivne. Esimesel aastal osales Entrumi programmis 644 Ida-Virumaa noort, kes kokku algatasid 87 projekti. 2011. septembris pälvis Entrumi programm Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi korraldatud konkursil „Tunnusta ettevõtluse edendajat” parima ettevõtluse edendaja tiitli. Entrum valiti „Rootsi äriauhind 2011” konkursil parimaks sotsiaalselt vastutustundlikuks algatuseks. 2011. aasta sügisest alustanud programmis osaleb ligi 200 Jõgevamaa, Põlva-

maa, Tartumaa, Valgamaa ja Võrumaa noort, kes tahavad arendada oma ettevõtlikkust Eesti parimate tipptegijate juhtnööride alusel. Programmiga liitunud Lõuna-Eesti noored algatasid oma kodupiirkonna arendamiseks 98 projekti.

Edendame tervislikke eluviise ja elukeskkonda

2011. aasta augustis esmakordselt toimunud Narva Energiajooks on meie uus iga-aastane kultuuri- ja spordisündmus. Ürituse eesmärk

on tuua Ida-Virumaa selgemalt Eesti spordisündmuste pildile, et ärgitada eestimaalasi selle looduskauni piirkonnaga tutvuma. Esimesel jooksul osales üle 2000 sportlase, kellest üle 400 olid Eesti Energia töötajad ning töötajate pereliikmed.

Rahva- ja tervisesportlaste seas populaarne liikumissari Eesti Energia Tervisejooks ja Tervisekõnd lõpetas septembris oma üheksanda hooaja, sarjast võttis osa 2122 tervisespordisõpra. Üheskoos läbiti 133 520 kilomeetrit, mis on rohkem kui kolm tiiru ümber maakera.

Rahva- ja tervisesportlaste seas populaarne liikumissari Eesti Energia Tervisejooks ja Tervisekõnd lõpetas septembris oma üheksanda hooaja, sarjast võttis osa 2122 tervisespordisõpra.

Eestimaalastele hea enesetunde pakkumiseks arendame koos Swedbanki ja Merkoga Eesti terviseradasid. Korda on tehtud rohkem kui 80 terviserada üle Eesti, et tagada kõigile eestimaalastele aastaringne tasuta võimalus tegelda liikumisharrastusega looduses. 2011. aasta sügisel tegid Eesti Energia töötajad koostöös

Äkke spordiklubiga talgute korras korda Narva Pähklimäe terviseraja ning ehtasid sinna jõulinnaku.

Eesti Energia Spordiklubi toetab tervislikke eluviise ning aktiivset füüsilist tegevust, võimaldades töötajatel, kes on astunud spordiklubi liikmeks, sportida soodustingimustel. 2011. aasta septembrist hakkas Eesti Energia spordiklubi korraldama igakuiseid tervisepäevi Eesti Energia hoonetes üle Eesti, et edendada veelgi ettevõtte töötajate tervislikke ja sportlikke eluviise.

Hoiame ja väärtustame loodust

Piirkondlike ettevõtmiste hulgas toetasime 2011. aasta augustis toimunud Purtse jõe festivali „Kuidas elad Purtse jõgi?“, mille eesmärgiks on tõmmata tähelepanu ja selgitada kohalikele elanikele Purtse jõe reostus- ja keskkonnaprobleeme.

Koostöös Looduse Omnibussiga korraldatud 101 loodus- ja kultuuriretkel on aasta jooksul elamusi ja teadmisi saanud üle 6000 retkeliise ning 32 loodusõhtul on osalenud ligi 7000 loodushuvilist. Eesti Energia toetusel on Looduse Omnibuss alustanud loodus- ja kultuuriretki ka Ida-Virumaalt ning viinud läbi mitu suuremat loodushariduslikku üritust Tallinnas ja Jõhvis. Üheskoos korraldatud konkursile Looduse Aasta Foto 2011 saabus fotosid 1850 autorilt.

Aitame Looduse Omnibussil laiendada oma tegevust, et veelgi rohkem inimesi saaks osa Eesti looduse heast energiast.

Teavitame elektriohutusest

Juba mitu aastat oleme kevaditi korraldanud üle-eestilist elektriohutuse kampaaniat, et tõsta laste ja lapsevanemate teadlikkust elektriga seotud ohtudest, nende vältimise viisidest ja käitumisest ohuolukorras. Suurem teadlikkus võimaldab vähendada elektriga seonduvate õnnetuste ja surmajuhtude arvu. Teavituskampaania raames koolitasid Eesti Energia Jaotusvõrgu töötajad ligi 3000 last vanuses 7–15 aastat maakondlikes ohutuslaagrites. Lisaks koolitustele pöörasime elektriohutusele tähelepanu artiklite ja reklaamikampaaniaga „Juhet karta on OK!“.

Arutleme energeetika võtmeteemadel

Ühiskonnas energiateemalise mõttevahetuse tekitamiseks korraldame avalikke foorumeid, kus käsitletakse energiaspektori tulevikuga seotud aktuaalseid küsimusi, arutletakse energeetika arengustsenaariumide üle ning tutvustatakse innovaatilisi lahendusi, mis aitavad muuta energeetikat tõhusamaks ja keskkonnasõbralikumaks. 2011. aasta septembris toimunud

2011. aasta augustis
esmakordselt toimunud
Narva Energiajooks on meie
uus iga-aastane kultuuri-
ja spordisündmus.

energiafoorumil „Kust tuleb energia homme?” diskuteeriti energiaturu tuleviku üle Eestis ja Euroopas.

Ida-Virumaal Jõhvis korraldasime järjekorras juba üheteistkümnenda põlevkivipäeva, mille fookuses olid uued kaevandamise tehnoloogiad ja vedelkütuste tootmine. Seda, et põlevkivist toodetud vedelkütus on reaalsus, näitas ka esimene sõit Eesti Energia põlevkiviõlist toodetud diislikütusega.

Panime õla alla TTÜ Virumaa Kolledži ja Põlevkivi Kompetentsikeskuse eestvedamisel toimunud konverentsile „Põlevkivi – võimalused koostöök”. Konverentsi eesmärk oli koostöö arendamine hariduse, teaduse, ettevõtluse ja ühiskonna vahel, kelle ühiseks puutepunktiks on põlevkivi jätkusuutliku arengu tagamine.

Arendame energeetika valdkonda

Eesti Energias hinnatud inseneriharidus, reaalteaduslik maailmavaade ja innovaatiline mõtlemine on vajalik tervele Eestile. Seetõttu oleme võtnud sihiks suurendada inimeste huvi energiavaldkonna vastu ja aidata kaasa energeetikateadmiste levikule kogu ühiskonnas.

Peame oluliseks energeetikahariduse edendamist ja valdkonna populariseerimist eelkõige

noorte hulgas. Selleks et tagada ettevõttele hea ettevalmistusega järelkasv, anname oma panuse meile oluliste erialade õppuritele nüüdisaegse ja mitmekesise õppe võimaldamiseks. Muu hulgas pakume tudengitele võimalusi näha ja tunnetada õpingute vältel oma erialavaldkonna nn reaalsel elu. Loe järelkasvutegevustest täpsemalt „Töötaja” osast lk 52.

Oleme nii lastele kui ka täiskasvanud teaduhuvilistele suunatud energiateemalisi näitusi korraldava Energia Avastuskeskuse üks asutajatest. Energia Avastuskeskus annab huvilistele riiklikel reaalteaduste õppekavadel põhinevaid teadmisi ja muudab koolis õpitu käegakatsutavate näidete toel põnevamaks ja kergemini mõistetavaks. Sel aastal avati Energia avastuskeskuses kaks erinäitust „Avasta Eesti müütilised olendid” ja „Avasta loodusnähtused”.

Best-Estonia tudengiorganisatsioonil aitasime insenerivõistluse jaoks ette valmistada võistlusülesandeid noortele IT-spetsialistidele.

Toetame Eesti energeetika ajaloo väärtustamiseks selle süstematiseerimist, arhiveerimist ja väljaandmist. Sel aastal korrasime ja süstematiseerisime Eesti Energia muuseumi arhiivi ning kogusime nii oma töötajatelt kui ka veteranidelt väärtuslikke ajaloolisi materjale.

Toetame kohalikke algatusi Ida-Virumaal

Kuna valdav osa Eesti Energia töötajatest ja tootmistegevusest paikneb Ida-Virumaal, oleme oma põhitähelepanu suunanud sealse piirkonna arendamisele.

Koostöös kultuuriministeeriumi, olümpia-komitee, sõudeliidu ja Maidla vallaga plaanime peatselt suletava Aidu põlevkivikarjääri aladele rajada sõudekanaliga veespordikeskuse. Tahame karjääriala arendada välja viisil, mis tooks olulist lisaväärtust Maidla valla sotsiaalmajanduslikule keskkonnale. Uuenduste teemaplaneering on algatatud ning plaanide realiseerumisel valmib keskus koos rahvusvahelistele nõuetele vastava sõudekanali ja küllastajatele atraktiivse alaga 2015. aastaks.

Koos Kohtla-Nõmme kaevandusmuuseumiga loome Euroopa Liidu struktuurifondide abiga Ida-Virumaale nüüdisaegse energeetikat tutvustava külustuskeskuse. Tahame Euroopa Liidu ainsast põlevkivienergeetikat tutvustavast muuseumist kujundada nii põlevkivi kaevandamist ja kasutamist kui ka energiateemasid laiemalt käsitleva teemapargi. Aitame välja töötada ja keskusesse üles seada Eesti põlevkivienergeetika ajalugu ja tänapäeva tutvustava interaktiivse püsiekspositsiooni. Koostöös ekspertidega valmis uuendatud külustuskeskuse ekspositsiooni-osa eelprojekt. 2011. majandusaastal alustati külustuskeskuse allmaosa ehitustöödega.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanded

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember		Lisa
	2011	2010	
Jätkuvad tegevusvaldkonnad			
Müügitulu	831,9	784,1	5, 26
Muud äritulud	25,6	12,1	27
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	3,9	-9,3	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-389,7	-348,0	28
Tööjõukulud	-135,6	-130,5	29
Põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse langus	-97,1	-93,4	5, 6, 8, 33
Muud tegevuskulud	-71,0	-66,2	30
ÄRIKASUM	168,0	148,9	5
Finantstulud	4,1	7,5	31
Finantskulud	-7,3	-12,8	31
Neto finantstulud (-kulud)	-3,2	-5,3	31
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse	-0,9	2,1	5, 9, 33

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember		Lisa
	2011	2010	
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	163,9	145,8	
Tulumaksukulu	-14,7	-28,8	5, 32
KASUM JÄTKUVATEST TEGEVUSVALDKONDADEST	149,2	117,0	
KASUM LÕPETATUD TEGEVUSVALDKONNAST	-	27,4	36
ARUANDEAASTA KASUM	149,2	144,3	
sh emaettevõtja omaniku osa kasumist	149,3	144,2	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	-0,1	0,1	
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,32	0,31	38
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,32	0,31	38

Konsolideeritud koondkasumiaruanded

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember		Lisa
	2011	2010	
ARUANDEAASTA KASUM	149,2	144,3	
Muu koondkasum			
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	34,2	-31,5	21
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusel tekkinud valuutakursivahed	3,5	-	
Aruandeaasta muu koondkasum	37,7	-31,5	
ARUANDEAASTA KOONDKASUM KOKKU	186,9	112,8	
sh emaettevõtja omaniku osa koondkasumist/kahjumist	187,0	112,7	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	-0,1	0,1	

Konsolideeritud finantsseisundi aruanded

miljonites eurodes	31. detsember		Lisa
	2011	2010	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	1 658,6	1 293,6	5, 6
Immateriaalne põhivara	56,1	23,3	5, 8
Investeeringud sidusettevõtjatesse	23,3	11,8	5, 9
Tuletisinstrumendid	13,6	0,3	11, 13, 14
Pikaajalised nõuded	17,9	0,4	12
Kokku põhivara	1 769,5	1 329,4	
Käibevara			
Varud	37,9	29,1	10
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud	28,0	45,2	8
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	125,2	169,9	12
Tuletisinstrumendid	8,1	0,4	11, 13, 14
Müügiootel finantsvarad	10,2	10,0	11, 14, 15
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	4,9	3,2	11, 16
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	-	181,4	11, 14, 17
Raha ja raha ekvivalendid	40,9	54,8	11, 14, 18
Kokku käibevara	255,2	494,0	
Müügiks hoitavad varad	11,8	20,7	35
Kokku varad	2 036,5	1 844,1	

miljonites eurodes	31. detsember		Lisa
	2011	2010	
OMAKAPITAL			
Emettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid			
Aksiakapital	471,6	471,6	19
Ülekurss	259,8	259,8	
Kohustuslik reservkapital	47,2	47,2	19
Riskimaandamise reserv	-0,4	-34,6	21
Realiseerimata kursivahed	3,5	-	
Jaotamata kasum	453,5	360,3	19
Kokku emettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid	1 235,2	1 104,3	
Mittekontrolliv osalus	1,4	2,8	
Kokku omakapital	1 236,6	1 107,1	
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	434,7	331,9	11, 22
Muud võlad	0,4	0,3	23
Tuletisinstrumendid	1,9	4,9	11, 13
Tulevaste perioodide tulud	126,4	118,6	24
Eraldised	31,1	28,6	25
Kokku pikaajalised kohustused	594,5	484,3	
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	1,5	26,8	11, 22
Võlad hankijatele ja muud võlad	176,1	132,7	23
Tuletisinstrumendid	9,2	31,8	11, 13
Tulevaste perioodide tulud	0,2	0,5	24
Eraldised	14,4	49,9	25
Kokku lühiajalised kohustused	201,4	241,6	
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	4,0	11,0	35
Kokku kohustused	799,9	737,0	
Kokku kohustused ja omakapital	2 036,5	1 844,1	

Konsolideeritud rahavoogude aruanded

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember		Lisa
	2011	2010	
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Jätkuvate tegevusvaldkondade äritegevuse rahavood			
Äritegevusest saadud raha	187,9	233,7	33
Makstud intressid ja laenukulud	-17,1	-15,4	
Saadud intressid	5,6	5,2	
Makstud tulumaks	-14,6	-28,8	
Kokku jätkuvate tegevusvaldkondade äritegevuse rahavood	161,8	194,7	
Lõpetatud tegevusvaldkonna äritegevuse rahavood	-	3,4	
Kokku rahavood äritegevusest	161,8	198,1	
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST			
Jätkuvate tegevusvaldkondade rahavood investeerimisest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-417,3	-204,8	
Laekunud liitumis- ja muud teenustasud	12,4	9,4	24
Laekunud materiaalse põhivara müügist	2,8	1,3	
Sidusettevõtjatelt saadud dividendid	1,3	1,2	9
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus pankades	181,4	-176,3	17
Piiratud kasutusega raha netomuutus	46,1	-43,9	12, 41
Antud muud laenud	-4,1	-	
Tagasi laekunud muud laenud	5,3	-	
Tasutud lühiajaliste finantsvarade soetamisel	-47,9	-37,4	15, 16
Laekunud lühiajaliste finantsvarade müügist ja lunastamisest	46,5	24,6	15, 16
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel (miinus omandatud raha ja raha ekvivalendid)	-31,4	-	37
Laekunud tütarettevõtjate müügist	6,3	-	9, 35
Lõpetatud tegevusvaldkonnale antud arvelduskrediidi muutus	-	187,6	
Kokku jätkuvate tegevusvaldkondade rahavood investeerimisest	-198,6	-238,3	
Lõpetatud tegevusvaldkonna rahavood investeerimisest	-	-3,3	
Laekunud lõpetatud äritegevuse müügist	-	166,0	36
Kokku rahavood investeerimisest	-198,6	-75,5	

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember		Lisa
	2011	2010	
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST			
Jätkuvate tegevusvaldkondade rahavood finantseerimisest			
Saadud pangalaenu	138,1	2,3	
Saadud muud laenu	-	0,2	
Tagasi makstud pangalaenu	-59,1	-3,5	
Mittekontrolliva osaluse poolt tehtud sissemaksed	0,7	-	
Makstud dividendid	-56,1	-109,2	20
Kokku jätkuvate tegevusvaldkondade rahavood finantseerimisest	23,6	-110,1	
Lõpetatud tegevusvaldkonna rahavood finantseerimisest	-	6,5	
Kokku rahavood finantseerimisest	23,6	-103,6	
PUHAS RAHAVOOG	-13,2	18,9	
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	54,8	36,2	11, 14, 18
<i>Müügiotel varaks klassifitseeritud raha ja raha ekvivalendid</i>	0,3	-0,3	35
<i>Sidusettevõtjateks ümberklassifitseeritud tütarettevõtjate raha ja raha ekvivalendid</i>	-1,0	-	9
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	40,9	54,8	11, 14, 18
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	-13,2	18,9	

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded

miljonites eurodes	Emaettevõtja omanikule kuuluv omakapital						Mittekontrolliv osalus	Kokku omakapital	Lisa
	Aktiivkapital	Ütekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku			
Omakapital seisuga 31. detsember 2009	471,6	259,8	47,2	-3,1	325,2	1 100,7	2,7	1 103,4	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	144,2	144,2	0,1	144,3	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	-31,5	-	-31,5	-	-31,5	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	-31,5	144,2	112,7	0,1	112,8	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-109,2	-109,2	-	-109,2	20, 32
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-109,2	-109,2	-	-109,2	
Omakapital seisuga 31. detsember 2010	471,6	259,8	47,2	-34,6	360,3	1 104,3	2,8	1 107,1	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	149,3	149,3	-0,1	149,2	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	37,7	-	37,7	-	37,7	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	37,7	149,3	187,0	-0,1	186,9	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-56,1	-56,1	-	-56,1	20, 32
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-56,1	-56,1	-	-56,1	
Mittekontrolliva osaluse vähenemine seoses tütarettevõtjate müügiga	-	-	-	-	-	-	-2,6	-2,6	9, 35
Mittekontrolliva osaluse suurenemine seoses tütarettevõtjate soetamisega	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6	37
Mittekontrolliva osaluse poolt tehtud sissemaksed	-	-	-	-	-	-	0,7	0,7	
Kokku tehingud omanikega, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-56,1	-56,1	-1,3	-57,4	
Omakapital seisuga 31. detsember 2011	471,6	259,8	47,2	3,1	453,5	1 235,2	1,4	1 236,6	

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete lisad

1 Üldine informatsioon

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2010 ja 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaastate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Eesti Energia ASi (emaettevõtja, õiguslikult vormilt aktsiaselts) ja tema tütarettevõtjaid (edaspidi „kontsern“) ning kontserni osalemist sidusettevõtjates.

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõtte, mis pakub terviklikke energialahendusi alates elektri, soojuse ja kütuste tootmisest kuni müügi, teeninduse ja energiaga seotud lisateenusteni. Kontsern tegutseb Baltimaades, Soomes, Jordaanis ja USAs.

Emaettevõtja registreeritud aadress on Laki 24, Tallinn 12915, Eesti Vabariik.

Eesti Energia ASi ainuaktsionär on Eesti Vabariik. Eesti Energia ASi võlakirjad on noteeritud Londoni Börsil.

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 20. veebruaril 2012. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule peab majandusaasta aruande täiendavalt heaks kiitma emaettevõtja nõukogu ja kinnitama aktsionäride üldkoosolek.

2 Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest. Nimetatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1 Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas **rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS)** ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud müügi-ootel ning õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumendid).

Finantsaruannete koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab teatud raamatupidamishinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt

mitmete otsuste tegemist arvestus- ja aruandluspõhimõtete rakendamise osas. Need valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2011 algaval aruandeaastal ei olnud olulist mõju kontsernile.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2012 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- *IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine.* Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015. IFRS 9, mis anti välja novembris 2009, asendab IAS 39 need osad, mis

käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõõtmist. IFRS 9-t täiendati oktoobris 2010, käsitlemaks finantskohustuste klassifitseerimist ja mõõtmist, ning detsembris 2011, muutmaks rakenduskuupäeva ning lisamaks nõuded ülemineku kohta avalikustatava informatsiooni osas. Peamised reeglid on järgmised:

1. Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
2. Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumentiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t sellel on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
3. Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglases väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi

kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümberklassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.

4. Enamik IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Standardi rakendamine võib avaldada mõju finantsvarade kajastamisele. Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda standardit veel vastu võtnud.

- *IFRS 12 „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes“*. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütarette-

võttes, ühissetevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses; see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõtetesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõtetes, ühissetevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib teist ettevõtet või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütarettevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes. Standard nõuab täiendava info avalikustamist konsolideeritud aastaaruandes. Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda standardit veel vastu võtnud.

- *IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“*. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse

vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse mõõtmise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite.

Standard võib avaldada mõju õiglasel väärtusel kajastatavate varade ja kohustuste väärtuse hindamisele ning konsolideeritud aruannetes avalikustatavale infole.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda standardit veel vastu võtnud.

- *IAS 27 (muudetud 2011) „Konsolideerimata finantsaruanded“*. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Muudetud standardi eesmärgiks on sätestada tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse investeringute kajastamise ja avalikustamise nõuded, kui ettevõtte koostab konsolideerimata aruandeid. Juhiseid kontrolli ja konsolideeritud aruannete kohta asendas standard IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“.
- Standard võib avaldada mõju emaettevõtja kohta koostatavates aruannetes avalikustatavale infole.
- Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda standardit veel vastu võtnud.
- „*Muu koondkasumiaruande kirjete esitamine*“ – *IAS 1 muudatused*. Standard

muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Muudatused nõuavad ettevõtetelt muus koondkasumiaruandes esitatud kirjete jagamist kahte rühma, sõltvalt sellest, kas neid võib või ei tohi tulevikus ümber klassifitseerida kasumiaruandesse. Muudetud on IAS 1 poolt kasutatavat soovituslikku aruande nimetust, uus nimetus on „Kasumi- ja muu koondkasumiaruanne“. Kontserni hinnangul tuleb muudetud standardi tulemusena muuta finantsaruannete esitusviisi, kuid see ei mõjuta tehingute ega saldode kajastamist.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda standardit veel vastu võtnud.

- *IFRIC 20 „Maavara katva maakihi eemaldamise kulud avakaevanduse tootmisfaasis“*. Tõlgendus muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Tõlgendus selgitab, et maavara katva maakihi eemaldamisest tulenevad hüved tuleb raamatupidamises kajastada vastavalt standardile IAS 2 „Varud“ selles ulatuses, mil hüvesid realiseeritakse toodetava varuna. Selles ulatuses, mil hüve sisuks on parem ligipääs maavarale, tuleb need kulutused kajastada põhivarade hulgas kui „katendi eemaldamise tegevusest tulenev vara“, juhul kui teatud kriteeriumid on täidetud. Tõlgendus võib avaldada mõju maavarade kaevandamisega seotud kulude kajastamisele konsolideeritud aruannetes.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda tõlgendust veel vastu võtnud.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

2.3 Konsolideeritud aruannete koostamine

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kontserni poolt kontrollitavad ettevõtjad (sh eriotstarbelised majandusüksused). Kontroll eksisteerib, kui emaettevõtja omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspõhimõtteid, millega kaasneb reeglina enam kui pool hääleõigustest tütarvõtjast. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse hetkel kasutatavate või konverteeritavate potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja võimalikku mõju. Kontsern hindab, kas tal eksisteerib kontroll ka juhul, kui ta ei oma üle poole hääleõigustest, aga omab võimalust määrata finants- ja tegevuspõhimõtteid tulenevalt *de facto* kontrollist. *De facto* kontroll võib tekkida juhtumitel, kui kontsernile kuuluv hääleõiguste hulk võrreldes teiste omanike hääleõiguste hulga ning nende vahel jagunemisega annab kontsernile võimaluse määrata finants- ja tegevuspõhimõtteid jne.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkinisest kuni selle lõppemiseni.

Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamismeetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse üleantud varade, tekkinud või üle võetud kohustuste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppest tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglasest väärtuses. Mittekontrolliva osalus omandatavas tütar-ettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab kontsern talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasest väärtusesse ja kajastab tuleneva kasumi või kahjumi kasumiaruandes.

Kontserni poolt ülekanndmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtuses. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasest väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse

vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis.

Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütar-ettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes.

Ema- ja tütar-ettevõtjate finantsnäitajad on kontserni raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt. Ema- ja tütar-ettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Vajadusel on tütar-ettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütar-ettevõtjatesse soetusmaksumus, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud allahindlused. Soetusmaksust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

(b) Muutused tütar-ettevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütar-ettevõtja üle ei kao,

arvestatakse omakapitali tehingutena – see tähendab, kui tehinguid oma omanikeõigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglase väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrolliva osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütarettevõtjate müük

Kui kontsern kaotab kontrolli tütar-ettevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasest väärtusesse ning bilansilise maksumuse muutusest tuleneva vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algseks bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühisettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summasid selle tütar-ettevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui kontsern oleks seotud varad või kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et summad, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle kontsern omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20–50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumus. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori

osa investeringuobjekti omandamisjärgses koondkasumis (-kahjumis). Kontserni investering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Kontserni osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja kontserni osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõtjate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeringu bilansilise maksumuse korrigeerimisega. Kui kontserni osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta kontsern edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui ta on kohustatud täitma sidusettevõtja kohustusi või on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Kontsern hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab kontsern väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjatelt”.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole” või „allapoole” suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

2.4 Segmendiaruandlus

Ärisegmendid on segmendiaruandluse tarbeks määratletud ning informatsioon ärisegmentide kohta avaldatud nii, nagu aruandeid koostatakse kontsernisiseselt kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale juhtimisotsuste tegemiseks ja tulemuste analüüsimiseks. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes võtab vastu otsuseid segmendile eraldatavate vahendite kohta ning hindab segmendi tegevuse tulemusi, on emettevõtja juhatus.

2.5 Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni ettevõtjad kasutavad arvestuses oma põhilise majanduskeskkonna valuutat, mis on nende arvestusvaluutaks. Konsolideeritud

raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes, mis on emettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni esitusvaluuta. Kuni 31. detsembrini 2010 oli kontserni arvestusvaluutaks Eesti kroon, mis oli fikseeritud euro suhtes kursiga 15,6466 krooni euro kohta. Aruanded on ümardatud lähima miljonini, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse, kasutades tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud efektiivse riskimaandajana kajastatavate rahavoo riskimaandamisinstrumentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid, mida kajastatakse muus koondkasumis. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest

tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

(c) Välismaal asuvate tütarettevõtjate konsolideerimine

Kui tütarettevõtja arvestusvaluuta ei lange kokku kontserni esitusvaluutaga, kasutatakse tütarettevõtja välisvaluutas koostatud aruanete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu Euroopa Keskpanga kursi alusel;
- tulud ja kulud hinnatakse ümber perioodi keskmise kursiga (v.a juhul, kui seda keskmist ei saa lugeda tulude ja kulude tekkimise päeva kursside kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks; sel juhul tulud ja kulud hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga); ja
- ümberhindluse vahe kajastatakse omakapitalis eraldi kirjel „Realiseerimata kursivahed”.

Tütarettevõtja omandamisel tekkinud firmaväärtust ning selle omandamisega seotud varade ja kohustuste bilansiliste maksumuste õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitatakse tütarettevõtja varade ja kohustustena ning hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu kursi alusel.

Ükski kontserni kuuluvatest tütarettevõtjatest ei tegutse hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

2.6 Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äriotsuse käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äriotsuse käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

2.7 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalselt vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalselt põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuleeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega. Ostetud põhivara soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele, teenustele ja tööjõule.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Hooned	25–40 aastat
Rajatised, sh elektriliinid	20–50 aastat
muud rajatised	10–30 aastat
Masinad ja seadmed, sh elektriülekaneseadmed	7–40 aastat
elektrijaamade seadmed	7–20 aastat
muud masinad ja seadmed	3–20 aastat
Muu põhivara	3–8 aastat

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest (lisa 2.9).

Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdüd varade jääkväärtus. Vastavad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud” või „Muud tegevuskulud”.

2.8 Immateriaalne vara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus) amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, samamoodi materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisega (v.a firmaväärtus). Määramata tähtajaga immateriaalse põhivara ning kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, võrreldes nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

(a) Firmaväärtus

Firmaväärtus tekib tütar-, sidus- ja ühissetevõtjate omandamisel ja kujutab endast summat, mille võrra üleantud tasu ületab kontsernile kuuluvat osa investeringuobjekti eraldi identifitseeritavate varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ning mittekontrolliva osaluse õiglast väärtust.

Äriühenduses omandatud firmaväärtust ei amortiseerita, selle asemel jagatakse firma väärtus väärtuse languse kontrollimiseks raha teenivatele üksustele ning viiakse iga aruandeperioodi lõpul (või tihemini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus sellele viitab) läbi raha teeniva üksuse väärtuse test. Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele, mis eeldatavasti saavad firmaväärtuse tekitanud äriühenduse sünergiast kasu. Firmaväärtus jagatakse raha teenivale üksusele või üksuste grupile, mis ei või olla suurem kui ärisegment. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Finantsseisundi aruandes kajastatakse firmaväärtust jääkmaksumuses (soetusmaksumus miinus väärtuse langus) (lisa 2.9). Tütarettevõtja müügist saadud kasumi või kahjumi arvestamisel arvestatakse firmaväärtuse jääkmaksumus müüdüd tütarettevõtja vara jääkmaksumuse hulka.

(b) Arendustegevusega seotud kulutused

Arendustegevusega seotud kulutused on tekkinud uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja protsesside väljatöötamiseks. Arendustegevusega seotud kulutused kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38 kriteeriumid. Kapitaliseeritud arendustegevusega seotud kulutused amortiseeritakse perioodi jooksul, mil eeldatavasti uued tooted on kasutusel. Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni

kogumise eesmärgil läbiviidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

(c) Lepingulised õigused

Äriühenduste käigus omandatud lepingulised õigused kajastatakse soetamise hetkel õiglasest väärtuses ning pärast algset arvelevõtmist soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum. Lepingulised õigused amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil eeldatava lepingulise õiguse kehtivuse perioodi jooksul.

(d) Tarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel. Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud, mis on otseselt seotud selliste eristatavate tarkvaraobjektide arendamisega, mis on kontserni poolt kontrollitavad, kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tarkvara kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- juhatus kavatseb tarkvara valmis saada ja seda kasutada;
- tarkvara on võimalik kasutada;
- on võimalik näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;

- tarkvara arendustegevusega seotud kulutusi saab usaldusväärselt mõõta.

Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukuluseid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arenduskulud, mis ei vasta eeltoodud tingimustele, kajastatakse kuludena. Tarkvaraga seotud kulutusi, mis on algselt kajastatud kuludena, ei kajastata hilisemal perioodil immateriaalse varana. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 7 aastat.

(e) Maakasutusõigused

Immateriaalse varana kajastatakse kontserni kasuks seatud hoonestusõiguste ja servitute eest tasutud väljamaksed, mis vastavad immateriaalse põhivarana kajastamise kriteeriumidele. Maakasutusõiguste kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil lepinguperioodil jooksul, mille pikkus võib olla kuni 99 aastat.

(f) Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Kontserni poolt kontrollitavaid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse immateriaalse käibevarana või põhivarana sõltuvalt eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse nullmaksumuses. Juurde ostetud kasvu-

hoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse ostuhinnas või turuhinnas, kui kontsern on soetanud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud eeldatavast vajadusest rohkem ja need kavatsetakse müüa. Kui emiteeritud kasvuhoonegaaside kogus ületab riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka, moodustatakse puudujääva koguse ulatuses eraldi aruandeperioodi lõpu turuhinna või tulevikutehingutega fikseeritud ostuhinna alusel.

(g) Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena kajastatakse väljaminekuid, mis on seotud uuringuks õiguse omandamisega, topograafiliste, geoloogiliste, geokeemiliste ja geofüüsiliste uuringutega, uurimusliku puurimisega, proovide võtmise ja maavarade kaevandamise tehnilise teostatavuse ja majandusliku tasuvuse hindamisega.

Maavarade uuringu ja hindamise varad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Sõltuvalt varade olemusest liigitatakse maavarade uuringu ja hindamise varad kas immateriaalseteks või materiaalseteks varadeks. Infrastruktuuri rajatiste ehitamise, paigaldamise ja komplekteerimise kulud võetakse arvele materiaalse põhivara objektidena, ülejäänud uurimise ja hindamise varad kajastatakse immateriaalsete varadena. Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse maavarade uuringu ja hindamise varasid soetusmaksumuse mudeli alusel.

Maavarade uuringu ja hindamise varade väärtuse langust hinnatakse (lisa 2.9), kui on ilmnenud üks või mitu alljärgnevat asjaolu:

- periood, mil kontsernil on õigus teha uuringuid teatud piirkonnas, on lõppenud või lõpeb lähitulevikus ja selle pikendamist ei eeldata;
- olulisi väljaminekuid maavarade edaspidiseks uuringuks ja hindamiseks teatud piirkonnas ei ole eelarvestatud ega planeeritud;
- maavarade uuringu ja hindamise tulemusena teatud piirkonnas ei ole avastatud maavarade majanduslikult tasuvaid koguseid ja kontsern on otsustanud lõpetada sellise tegevuse antud piirkonnas;
- on olemas piisavaid andmeid, mis viitavad sellele, et kuigi arendustegevus teatud piirkonnas tõenäoliselt jätkub, on vähetõenäoline, et uuringu ja hindamise varade bilansiline maksumus kaetakse täielikult eduka arendustegevuse või müügi teel.

(h) Kaevandamisõigused

Kaevandamisõigusi kajastatakse finantsseisundi aruandes immateriaalse käibevarana või põhivarana sõltuvalt eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigilt tasuta saadud kaevandamisõigusi kajastatakse nullmaksumuses. Kaevandamisõiguste tasu, mida makstakse kaevandatud maavara koguse alusel, kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel (lisa 2.22).

2.9 Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid (näiteks firmaväärtust ja immateriaalseid varasid, mis ei ole veel kasutamiseks valmis) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas nende väärtuse langust. Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena. Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;
- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;

- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui kontsern tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulisel osal prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse koheselt kasumiaruandes kuluna.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara, v.a firmaväärtuse, kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti. Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada. Firmaväärtuse väärtuse langusest kajastatud kahjumit järgmisel perioodil ei tühistata.

2.10 Lõpetatavad tegevusvaldkonnad ja põhivarade (või müügigruppide) liigitamine müügiks hoitavaks

Lõpetatav tegevusvaldkond on kontserni komponent, mis on kas müüdnud või liigitatud müügiks hoitavaks ja a) esindab eraldi olulist äritegevusvaldkonda või äritegevuse geograafilist piirkonda; b) on osa eraldiseisvast koordineeritud plaanist realiseerida üksik oluline äritegevusvaldkond või äritegevuse geograafiline piirkond; või c) on tütarettevõtja, mis on soetatud üksnes edasimüügi eesmärgil. Lõpetatava tegevusvaldkonna tulud ja rahavood näidatakse eraldi jätkuvate tegevusvaldkondade tuludest ja rahavoogudest ning vastavalt korrigeeritakse ka võrdlusandmeid.

Põhivara või müügigrupp liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiline jääkmaksumus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mitte jätkuva kasutusega, ja müük on väga tõenäoline. Varasid hinnatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Grupisesed tehingud lõpetatava ja jätkuvate tegevusvaldkondade vahel elimineeritakse vastavalt sellele, kas tehingud jätkuvate ja lõpetatava tegevusvaldkonna vahel jätkuvad ka pärast müügitehingut. Lõpetatava tegevusvaldkonna tulemused hõlmavad ainult neid kulusid ja tulusid, mis elimineeritakse pärast müügitehingu toimumist.

2.11 Finantsvarad

2.11.1 Klassifitseerimine

Kontsernile kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse: õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, müügiootel finantsvarad ning laenud ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

(a) Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad on kauplemise eesmärgil hoitavad finantsvarad, mis on soetatud edasimüügiks lähitulevikus. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse ka tuletisinstrumente, v.a juhul, kui need on määratletud ja efektiivsed riskimaandamisinstrumentid. Finantsseisundi aruandes kajastatakse kõiki sellesse kategooriasse kuuluvaid varasid käibevaradena.

(b) Müügiootel finantsvarad

Müügiootel finantsvarad on tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis on määratletud müügiootel olevateks või ei ole klassifitseeritud teistesse kategooriatesse. Müügiootel finantsvarasid kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena, välja arvatud juhul, kui finantsvara aegub või kontsern kavatses selle müüa 12 kuu jooksul aruandeperioodi lõpust.

(c) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruandeperioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Sellisel juhul kajastatakse neid põhivaradena. Laenude ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid”, „Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades”, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded”.

2.11.2 Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid ning müügiootel finantsvarasid

kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglasel väärtusel. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kasumeid ja kahjumeid õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Finantslulud või -kulud” nende tekkimise perioodil (lisa 31). Intressitulude müügiotel finantsvaradelt ning laenudelt ja nõuetelt kajastatakse kasumiaruande finantslulude real (lisa 31). Kontsern ei ole saanud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil intressitulude ega dividenditulude õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvaradelt.

Kasum/kahjum müügiotel finantsvarade õiglasel väärtusel muutusest kajastatakse muus koondkasumis.

Börsil noteeritud finantsvarade õiglasel väärtusel aluseks võetakse aruandeperioodi lõpul kehtinud pakkumishind. Börsil noteerimata finantsvarade õiglasel väärtusel leidmiseks kasutatakse erinevaid hindamistehnikaid. Sõltuvalt finantsvara liigist võetakse aluseks sarnaste finantsvarade noteeritud turuhinnad, vahendajate noteeringud või hinnangulised diskonteeritud rahavood. Kontsern kasutab mitmeid erinevaid meetodeid ja teeb oletusi, mis põhinevad iga aruandeperioodi lõpu turutingimustel. Tule-

tisinstrumentide õiglane väärtus leitakse börsi noteeringute alusel.

2.12 Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvara ja finantskohustusi saldeeritakse ja esitatakse bilansis netosummana ainult siis, kui kontsernil on juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja kontsern kavatses neid kas saldeerida netoalusel või realiseerida vara ja tasuda kohustuse samaaegselt.

2.13 Finantsvarade väärtuse langus

(a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevase rahavoogusid, mida saab usaldusväärset prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste

mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediitkahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Kui laenul või müügiotel finantsvaral on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud siset intressimäära. Praktilistel kaalutlustel võib kontsern kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvatud turul jälgitavate hindade alusel.

Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidi-reitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

(b) Müügiotel finantsvarad

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse,

kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Võlakirjade puhul kasutab kontsern hindamiseks punktis (a) toodud kriteeriume. Omakapitaliinvesteeringute puhul loetakse asjaoluks, mis viitab väärtuse langusele, ka seda, kui väärtupaberi õiglase väärtus on langenud jätkuvalt oluliselt alla soetusmaksumuse. Kui selliseid asjaolusid esineb, eemaldatakse kumulatiivne kahjumi summa, mida mõõdetakse soetusmaksumuse ning hetke õiglase väärtuse ja varasemalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse languse vahena, omakapitalist ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitaliinstrumentidelt arvestatud väärtuse languse summast, mida on kajastatud kasumiaruandes, ei tühistata järgnevatel perioodidel läbi kasumiaruande. Kui müügiotool finantsvarana kajastatud võlainstrumenti õiglase väärtus järgneval perioodil suureneb ja suurenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset pärast väärtuse languse kajastamist kasumiaruandes, kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

2.14 Tuletisinstrumentid ja riskimaandamine

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval. Pärast esmast kajastamist hinnatakse neid iga aruandeperioodi lõpul ümber nende õiglasele hetkeväärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud

kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumendina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest. Kontsern kasutab rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on maandada vedelkütuste ja elektriinna muutumise riski.

Tehingu sõlmimisel dokumenteerib kontsern riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, riskimaandamise eesmärgid ja erinevate riskimaandamistehingute sooritamise strateegia. Samuti dokumenteeritakse ja testitakse nii tehingu sõlmimisel kui ka jooksvalt seda, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumentid on efektiivsed maandatavate objektide rahavoogude muutuste tasaarveldamisel.

Riskimaandamise eesmärgil kasutatavate tuletisinstrumentide õiglasel väärtused on esitatud lisas 13. Omakapitalis kajastatud riskimaandamisreservi liikumised on esitatud lisas 21. Riskimaandamise tuletisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on pikem kui 12 kuud, ja lühiajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on lühem kui 12 kuud. Kauplemise eesmärgil soetatud tuletisinstrumentid klassifitseeritakse lühiajalise vara või kohustusena.

(a) Rahavoo riskimaandamine

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumis. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse koheselt kasumiaruandes saldeeritult muude äritulude või muude tegevuskuludena.

Omakapitalis kajastatud summast kajastatakse kasumiaruandes nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatav müük).

Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse või kui maandamine ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumidele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikult kajastamisel. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumenti kasum või kahjum kasumiaruandes kohe saldeeritult muu äritulu või muu tegevuskuluna.

(b) Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente, mida ei ole määratletud riskimaandamisinstrumendina, kajastatakse õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande. Selliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes muu äritulu või muu tegevuskuluna.

2.15 Varud

Varud kajastatakse soetusmaksumusel või neto realiseerimisväärtuses, kui see on varude soetusmaksumusel madalam. Varude kulusse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata ja valmistoodangu soetusmaksumusse lülitatakse tooraine kulud, otsesed tööjõukulud ning muud otsesed ja kaudsed kulud (lähitud tootmisprotsesside normaalvõimsusest). Varude soetusmaksumusse ei lülitata laenukasutuse kulutusi. Tooraine ja materjali varude soetusmaksumus koosneb ostuhinnast, transpordikuludest ning muudest soetamisega otseselt seotud väljaminekutest.

Neto realiseerimisväärtuseks loetakse eeldatavat müügihinda, mida on vähendatud nende varude müügiga seotud kulutuste võrra.

2.16 Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdüd kaupade või osutatud teenuste eest.

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtusel ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingu-

tingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Olulisi nõudeid hinnatakse individuaalselt. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas, mida korrigeeritakse lähtudes olemasolevatest tingimustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel ning selle arvutamiseks kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes muude tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse kasumiaruande rida „Muud tegevuskulud“.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetenä. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.17 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse sularaha kassades, arvelduskontosid pankades ja raha teel pankadesse ning lühiajalisi kuni 3-kuulise tähtajaga kõrge likviidsusega investeeringuid pankades.

2.18 Aktsiakapital ja kohustuslik reservkapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Uute aktsiate emiteerimisega seotud omakapitali tehingute tehingukulud kajastatakse omakapitalist mahaarvamise eeldusel, et need on käsitatavad omakapitali tehinguga otseselt kaasnevate vältimatute lisakuludena. Üldkoosoleku poolt otsustatud, kuid äriregistris veel registreerimata aktsiad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata aktsiakapital“.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab emaettevõtja moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuurus on 1/10 aktsiakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

2.19 Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglaselt väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.20 Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglaselt väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumus. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes kuluna võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenulepingute sõlmimisel makstavaid teenustasusid kajastatakse laenukasutuse kuludena selles ulatuses, mille osas on tõenäoline, et kontsern laenu välja võtab. Sellised teenustasud kajastatakse finantseisundi aruandes tulevaste perioodide kuludena ja kajastatakse laenukasutuse kuluna, kui laenu väljavõtmine aset leiab.

Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui kontsernil on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

2.21 Laenukasutuse kulutused

Üldotstarbelised ja kindla otstarbega laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud tingimustele vastavate varade soetamise, ehitamise ja tootmisega, milleks on vara, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, lisatakse varaobjektide soetusmaksumusse kuni hetkeni, mil varad on valmis nende ettenähtud kasutuseks või müügiks.

Kapitaliseeritavate laenukasutuste summat vähendatakse laenatud summade ajutisest investeerimisest teenitud tulu võrra. Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kasumiaruandes kuludena nende tekkimise perioodil.

2.22 Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt,

vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapäraselt lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

(b) Muud maksuliigid Eestis

Kontserni kulused mõjutavad järgmised maksuliigid:

Maksuliik	Maksumäär
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	1,4% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	21/79 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Müügimaks	1% Tallinna territooriumil füüsilistele isikutele müüdüd kaupade ja teenuste maksumusest (v.a elektri- ja soojusenergia müük ja e-kaubandus)
Saastetasud	Saasteainete tonnimäärade alusel saasteainete viimise eest atmosfääri, veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse ning jäätmete keskkonda paigutamise eest
Põlevikivi kaevandamisõiguse tasu	1,10 eurot kaevandatud põlevikivi tonni kohta (2010. aastal 0,92 eurot kaevandatud põlevikivi tonni kohta)
Vee erikasutusõiguse tasu	1,59–132,23 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihist võetud vee kohta (2010. aastal 1,60–120,22 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihist võetud vee kohta)
Maamaks	0,1–2,5% maa maksustamishinnast aastas
Raskeveokimaks	3,50 – 232,60 eurot/kvartalis veoauto kohta (2010. aastal 3,20–232,64 eurot/kvartalis veoauto kohta)
Elektrienergia aktsiisimaks	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta (kuni 2010. aasta 1. märtsini 3,20 eurot/MWh elektrienergia kohta)
Maagaasi aktsiisimaks	23,45 eurot/1000 m ³ maagaasi kohta (kuni 2009. aasta 1. juulini 10,03 eurot/1000 m ³ maagaasi kohta)
Põlevikivikütteõli aktsiisimaks	15,01 eurot/1000 kg põlevikivikütteõli kohta
Põlevikivi aktsiisimaks	0,15 eurot gigadžauli kohta (kuni 2010. aasta 31. detsembrini 0 eurot)
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	21/79 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludelt (kuni 2008. aasta 1. jaanuarini 22/78 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludelt)

(c) Tulumaksumäärad välisriikides, kus toimub kontserni tegevus

Jordaania	Residendist juriidiliste isikute Jordaania teenitud tulu maksustatakse tulumaksumääraga 14–30%
Läti	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Leedu	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Soome	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 26%
USA	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 35%

(d) Edasilükkunud tulumaks

Välismaal asuvates tütarettevõtjates kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustust, kui on tekkinud ajutised erinevused konsolideeritud varade ja kohustuste bilansiliste väärtuste ning maksustamisbaasi vahel. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustuse kajastamisel kasutatakse bilansilise kohustuse

meetodit. Edasilükkunud tulumaksukohustusi ei kajastata juhul, kui need tekivad firmaväärtuse esmasel arvelevõtmisel; samuti ei kajastata edasilükkunud tulumaksu, kui see tekib varade ja kohustuste esmasel arvelevõtmisel sellise tehingu puhul, mis ei ole äriühendus ja mis ei mõjuta tehingu toimumise ajal ei raamatupidamislikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit.

Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäära, mida eeldatavasti rakendatakse arvestuse aluseks oleva vara realiseerimise või kohustuse tasumise perioodil, lähtudes aruandeperioodi lõpul kehtinud tulumaksumääradest ja maksustamist reguleerivatest seadustest.

Edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse ulatuses, mille suhtes kontsernil on küllaldaselt tõendeid, et tulevikus tekib piisavalt maksustatavat kasumit, mille suhtes saab kasutada tekkinud ajutisi erinevusi.

Kontsern kajastab edasilükkunud tulumaksu kõigisse tütar- ja sidusettevõtjatesse tehtud investeeringutega seotud maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud juhul, kui kontsern saab kontrollida ajutise erinevuse tühistumise ajastamist ja on tõenäoline, et ajutine erinevus ei tühistu lähimas tulevikus.

Seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ega -kohustusi.

2.23 Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses

kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui kontsern otsustab lõpetada töösuhte töötajaga enne tavapärasest pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kontsern kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi kohustuse ja kuluna juhul ja ainult juhul, kui kontsern on selgelt kohustunud lõpetama töösuhte töötajatega vastavalt tagasivõetamatule plaanile. Kui töötajatele on tehtud pakkumine, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist, kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitised vastavalt pakkumise vastu võtnud töötajate arvule. Hüvitised, mis makstakse välja hiljem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse.

Restruktureerimiste käigus toimuvate koondamiste puhul moodustatakse koondamiseraldised (lisa 2.24).

Muud hüvitised töötajatele

Kollektiivlepingutest ja muudest lepingutest tulenevate endiste töötajate hüvitiste ning tervisekahjustuste hüvitiste katteks on moodustatud eraldised (lisa 2.24).

2.24 Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev

seaduslik või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine nõuab ressursidest loobumist ja kohustuse suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Eraldiste suurenemist seoses realiseerumistähtaja lähenemisega kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna.

Eraldiste kajastamisel lähtutakse juhtkonna hinnangust, kasutades vajadusel ekspertide abi. Eraldisi ei moodustata tulevikus aset leidvate tegevuskahjumite katteks.

Mitmete sarnaste kohustuste olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalike ressursside vähenemise tõenäosus kindlaks, vaadeldes kohustuste klassi kui üht tervikut. Kuigi iga üksiku objekti puhul võib ressursside vähenemise tõenäosus olla väike, võib kohustuste klassi osas tervikuna ressursside teatav vähenemine osutada tõenäoliseks. Sellisel juhul eraldis kajastatakse (kui teised kajastamiskriteeriumid on täidetud).

Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korrigeeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldiste moodustamisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes ärikuludes või põhivara soetusmaksumuses, kui eraldise moodustamine on seotud demonteerimise, ümberpaigutamise või taastamiskohustusega, mis on tekkinud varaobjekti soetamise

või varaobjekti teatud perioodi jooksul kasutamise tagajärjel.

Eraldise kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Kui eeldatakse, et teine osapool hüvitab mõned või kõik eraldise täitmiseks vajalikud kulutused, kajastatakse hüvitis juhul ja ainult juhul, kui hüvitise saamine pärast kohustuse täitmist kontserni poolt on praktiliselt kindel. Hüvitist käsitatakse eraldi varana. Hüvitisena kajastatud summa ei tohi ületada eraldise summat.

(a) Kollektiivlepingust tulenevate kohustuste ja tervisekahjustuste hüvitamise eraldised

Kui kontsernil on tekkinud kohustus maksta oma endistele töötajatele töösuhtejärgseid hüvitisi, moodustatakse nimetatud kulutuste katmiseks vastav eraldis. Eraldise hindamisel võetakse arvesse võetud kohustustes seatud tingimused ning eeldatav väljamakseid saavate isikute arv.

Tervisekahjustuste hüvitamise eraldised moodustatakse kohtuotsuste alusel väljamõistetud hüvitiste maksmiseks, võttes aluseks eeldatava väljamakse perioodi.

(b) Keskkonnakaitse eraldised

Keskkonnakaitse eraldised moodustatakse enne aruandeperioodi lõppu toimunud keskkonnakahjustuste suhtes juhul, kui nende kahjustuste likvideerimise nõue tuleneb seadusest või kui kontserni senine keskkonnaalane tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on

faktiline kohustus kahjustused vabatahtlikult likvideerida. Eraldise määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning keskkonnakaitseliste tööde teostamisel saadud kogemusi.

(c) Mäetööde lõpetamise eraldised

Mäetööde lõpetamise eraldised moodustatakse kaevanduste ja karjääride sulgemisega seotud kulutuste katmiseks, kui kulutuste tegemise nõue tuleneb seadusest. Eraldise määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning mäetööde lõpetamisega seotud tööde teostamisel saadud kogemusi.

(d) Koondamiseraldised

Koondamiseraldised on moodustatud töötajate koondamisega seotud kulutuste katteks, kui kontsern on avalikustanud restruktureerimiskava, milles on kirjeldatud kavaga kaasnevaid kulutusi, mõjutatud äritegevust või äritegevuse osa, peamisi ümberstruktureerimisest mõjutatud asukohti, oma töölepingu lõpetamise eest hüvitist saavate töötajate asukohti, funktsioone ja hinnangulist arvu, plaani rakendamise ajakava, ning on tekitanud asjaomastes isikutes õigustatud ootuse, et kontsern teostab ümberstruktureerimise, olles kas alustanud kõnealuse kava elluviimist või teavitanud asjaomaseid isikuid kava põhipunktidest.

(e) Varade demonteerimise kulude eraldised

Varade demontaažikulude eraldised moodustatakse varade tulevase demonteerimisega seotud hinnanguliste kulutuste katteks, kui varade demonteerimise kohustus tuleneb seadusest või

kui kontserni senine tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kulutused teha. Varade demontaažikulude nüüdisväärus kajastatakse põhivara soetusmaksimumes.

(f) Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldised

Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis moodustatakse kasvuhoonegaaside emissiooniga seotud seadusest tulenevate kohustuste katmiseks. Kui emiteeritud kasvuhoonegaaside kogus ületab riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka, moodustatakse puudujääva koguse ulatuses eraldis. Eraldis, mis eeldatavasti kaetakse ostetud lubatud heitkoguse ühikutega, moodustatakse nende heitkoguse ühikute keskmise hinna alusel; ülejäänud eraldis tuleviku-tehingutega fikseeritud ostuhinna (kui selliseid tehinguid on sõlmitud) või aruandeperioodi lõpu turuhinna alusel. Kui kontsern loovutab kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud riigile emiteeritud kasvuhoonegaaside katteks, vähendatakse võrdses koguses ja summas eraldist ja immateriaalset käibevara (lisa 2.8).

(g) Eraldis kahjulike lepingute suhtes

Eraldis kahjulike lepingute suhtes moodustatakse, kui kontsern on sõlminud lepingu, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku kasu. Eraldis moodustatakse summas, mis on väiksem kahest järgnevast: lepingu täitmisega kaasnev kahjum (lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud) või lepingu katkestamisega kaasnev leppetrahv.

2.25 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

2.26 Tulude arvestus

Tuluna kajastatakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglast väärtust. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra pärast kontsernisest tehingute elimineerimist. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et kontsern saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurust loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

(a) Elektrienergia müügi arvestus

Müügitulu kajastamise aluseks on klientide arvestite näidud. Kliendid teatavad näidud tegeliku tarbimise alusel või need võetakse kauglugemise teel või prognoositakse tarbimisgraafikute alusel. Lisaks võetakse arvesse ka aruandeperioodi lõpu seisuga teatamata,

hilinemisega teatatud ning hinnanguliselt valesti teatatud näidud, mille tulemusena kajastab müügitulu täpsemalt tegelikku elektrienergia tarbimist.

(b) Liitumistasude arvestus

Elektrivõrguga liitumisel tasuvad kliendid liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks tehtavad kulutused. Liitumistasud kajastatakse tuluna liitumise tarvis soetatud varade keskmise eluea jooksul, milleks on loetud 32 aastat. Tuludesse kandmata liitumistasu kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajaliste tulevaste perioodide tuludena.

(c) Teenustasu kajastamine valmidusastme meetodil

Lõpetamata ja lõpetatud, kuid tellijatele veel üle andmata teenustelt saadud tulu kajastamisel rakendatakse valmidusastme meetodit. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu proportsionaalselt ja samades perioodides teenuse osutamisega kaasnevate kuludega. Valmidusastme meetodil arvestatud tulu, mille kohta ei ole tellijale arvet väljastatud, kajastatakse finantsseisundi aruandes viitlaekumisena. Kui aruandeperioodi lõpu seisuga ületab tellijale esitatud vahearvete summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse tellijatelt enamlaekunud summa viitvõlana.

(d) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldus-

väärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

(e) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse, kui kontsernil on tekkinud dividendide saamise õigus.

2.27 Sihtfinantseerimine

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglaselt väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise arvel soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksu- mused. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

2.28 Rendid

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või

rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalrendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

(a) Kontserni ettevõtja on rentnik

Kasutusrendi maksed kajastatakse kasumiaruandes kuluna rendiperioodi jooksul võrdsetes osades vähendatuna rendileandjalt saadud stiimulite võrra.

(b) Kontserni ettevõtja on rendileandja

Kasutusrendi tingimustel välja renditud varade suhtes kohaldatakse materiaalsele põhivarale kehtestatud arvestusprintsipi. Rendiperioodi jooksul saadavad maksed kajastatakse kasumiaruandes tuluna rendiperioodi jooksul.

2.29 Dividendide maksmine

Dividende kajastatakse nende väljakuulutamisel jaotamata kasumi vähendamisenä ning kohustusena aktsionäri ees.

2.30 Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, Eesti Energia ASi nõukogu ja juhatuse liikmed ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada kontserni finants- ja äriotsuseid.

Kuna Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse kontserni seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

3 Finantsriskide juhtimine

3.1 Finantsriskid

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiivsuse vähendamine. Riskijuhtimise valdkonda kontsernis juhib juhatuse esimehele alluv riskijuhtimise- ja siseauditi teenistus, kes vastutab kontserni riskijuhtimissüsteemi väljaarendamise, rakendumise ja töökorras hoidmise eest. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil. Kontserni likviidsus-, intressi- ja valuutariske juhitakse emaettevõtja finantsosakonnas.

(a) Tururiskid

1. Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariski-vabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Valuutariskide vältimiseks sõlmitakse pikaajalised võlakohustused ning elektri ekspordi lepingud eurodes. Valuutariski maandamiseks sõlmitakse alates 2009. majandusaastast ka vedelkütuste müügi tulevikutehingud eurodes.

Kontserni peamine valuutarisk on seotud vedelkütuste müügitehingute selle osaga, mis on tehtud USA dollarites ja mis ei ole maandatud tulevikutehingutega (lisa 13), lisaks on mõned üksikud hanke- ja muud lepingud sõlmitud kontserni ettevõtjate arvestus-valuutat erinevas valuutas. Valdava osa sellistest tehingutest moodustavad USA dollarites sõlmitud tehingud.

Aruandeperioodi lõpu seisuga olid kontsernil järgmised USA dollarites fikseeritud finantsvarad ja -kohustused:

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 18)	0,1	1,8
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8,0	3,8
Võlad hankijatele ja muud võlad	1,8	0,1

Kui USA dollari vahetuskurss euro suhtes oleks seisuga 31. detsember 2011 olnud 13% (31. detsember 2010: 22%) võrra kõrgem või madalam (kõigi muude näitajate samaks jäädes) oleks kontserni aruandeperioodi kasum olnud 0,8 mln euro võrra suurem/väiksem (2010: 1,2 mln euro võrra suurem/väiksem) tulenevalt raha ja raha ekvivalentide, ostjate nõuete ja muude nõuete ning hankijatele võlgnevuse ja muude võlgade saldode ümberhindlustest.

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade lõikes on avalikustatud lisas 18.

2. Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulevate turuhindade muutumise tõttu. Hinnariskist on mõjutatud kontserni poolt toodetavate kaupade ja osutatavate teenuste müük vabaturutingimustes, tootmiseks vajalike ressurside ost ning õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

2.1 Kaupade ja teenuste hinnarisk

Olulisemad kaupade ja teenuste hinnariskid on elektrienergia ja vedelkütuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu hinnarisk. Kaupade ja teenuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu hinnariski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid tuletisinstrumente. Elektri-

energia hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *forward*- ja futuurlepinguid, mis on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks igal kauplemistunnil. Elektribörsi Nord Pooli kaudu müüdava elektrienergia tulevikutehingute maht sõltub elektrienergia turuhinna ja kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna vahest.

Vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *swap*- ja futuurtehinguid. Nende tehingutega kohustub kontsern või tehingupartner maksma fikseeritud hinna ja turuhinna vahe arvestusperioodil. Kontserni riskimaandamise põhimõtete kohaselt on riskimaandamistehingute teostamise eesmärgiks kindlustada etteantud kasum pärast muutuvkulusid. Alusvara kogus, mille riske maandatakse, määratakse iga perioodi kohta eraldi. Hinnariski maandamise tehingutele on seatud hinna alampiir, millest alates tehinguid võib sooritada. Tehingute sooritamise maht sõltub alusperioodi ajahorisondist ja pakutavast lepinguhinnast.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostmise vajadus tekib, kui CO₂ emissioon ületab riigi poolt tasuta eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna muutuse riski maandamiseks kasutab kontsern *forward*- ja futuurtehinguid (lisa 13). Juhatus on kinnitanud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse kauplemise reeglid, mille kohaselt ostetakse puudujääv kogus hajutatult

kogu aasta jooksul, lähtudes eeldatavast kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse puudujäägist.

2.2 Õiglases väärtustes muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade hinnarisk

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade hinnarisk seisneb selles, et intressi- ja rahaturufondide osakute turuväärtus võib muutuda tulenevalt fondi netovarade turuväärtuse muutusest.

Võimalikud muudatused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade õiglases väärtuses ei oleks avaldanud olulist mõju kontserni aruandeaasta kasumile.

3. Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäärarisk

Intressimäärarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäärade muutuste tõttu.

Rahavoogude intressimäärarisk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad

Intressimäärariski hindamisel kasutatakse tundlikkuse analüüsi. Kontserni intressimäärariskide maandamisel järgitakse põhimõtet, et fikseeritud intressimääraga võlakohustuste osatähtsus portfellis peab olema üle 50%.

Majandusaasta lõpu seisuga oli 98% kontserni võlakohustustest fikseeritud ning 2% ujuva intressiga (31. detsember 2010: fikseeritud 81% ja ujuva intressiga 19%). Sellest tulenevalt ei avalda turuintressimäära muutused olulist mõju kontserni võlakohustustele.

Üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski. Võimalikud muudatused muude intressi kandvate finantsvarade intressimäärades ei oleks avaldanud olulist mõju kontserni aruandeaasta kasumile.

(b) Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et kontsernile tekib rahaline kaotus, mille on põhjustanud finantsinstrumendi teine osapool, kes ei suuda oma kohustus täita. Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, müügiotel finantsvarad, positiivse väärtusega tuletisinstrumentid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Kontserni vabade vahendite paigutamise põhimõtete kohaselt juhendatakse lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel järgmistest printsiipidest:

- kapitali säilimine;

- likviidsuse tagamine õigel ajahetkel;
- eelnevat kahte eesmärki arvestades optimaalne tootlus.

Lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada järgmistesse kodu- ja välismaistesse finantsinstrumentidesse:

- rahaturu- ja intressifondid;
- krediidasutuste hoiused;
- vabalt kaubeldavad võlakirjad ja muud võlakohustused.

Emitentide ja vastaspoolte nimekiri kiidetakse heaks finantsriskide komitees.

Kontserni riskijuhtimise põhimõtete kohaselt võib kontsern paigutada vabu rahalisi vahendeid üksnes finantsinstrumentidesse, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:

Finantsinstrument	Kriteeriumid
Krediidasutuste hoiused ja võlakirjad	minimaalne reiting A3/A-
Valitsuse võlakirjad ja muud võlakohustused, valitsuse tagatud võlakohustused, rahvusvaheliste organisatsioonide võlakohustused	minimaalne reiting Aa3/AA-
Rahaturufondid	investeeringute minimaalne keskmine reiting A3
Muude ettevõtete (v.a krediidasutused) võlakirjad ja muud võlakohustused	minimaalne reiting Aa3/AA-

Vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada üksnes eurodes nomineeritud finantsinstrumentidesse. Lisaks on kehtestatud nõuded finantsinstrumentide tähtajale ning hajutamisele.

Klientide tähtjaks tasumata võlaga tegeldakse selleks moodustatud osakondades. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise

korral kasutatakse automatiseeritud meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist, millele võib järgneda väljalülitamine elektrivõrgust. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Erikoostulepete sõlmimine on selleks moodustatud võlakomisjonide pädevuses.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa aruandeperioodi lõpu seisuga oli järgmine:

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 11 ja 17)	-	181,4
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 11 ja 12)*	122,3	164,5
Arvelduskontod ja alla 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 18)	40,9	54,8
Müügiootel finantsvarad (lisad 3.3, 11, 14 ja 15)	10,2	10,0
Finantsgarantii nominaalväärtus (lisa 34)	22,5	24,6
Positiivse väärtusega tuletisinstrumentid (lisad 3.3, 11, 13 ja 14)	21,7	0,7
Kokku krediidiriskile avatud summa	217,6	436,0

* Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus ettemaksud.

Nõuetest ostjate vastu on maha arvatud nõuete allahindlused. Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et puudub oluline kahjumi risk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat. Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Täiendav info krediidiriski kohta on avalikustatud lisades 12 ja 14. Informatsioon finantsgarantii kohta on avalikustatud lisa 34.

(c) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenud, võlakirjad ja kommertspaberid.

Kontsern on emiteerinud suurte investeerimis- mahtude finantseerimiseks 15-aastase tähtajaga rahvusvahelisi võlakirju mahus 300 mln eurot (lisa 22) ning võtnud välja laenusid summas 146,3 mln eurot (lisa 22). Võlakohustuste intressitaseme alandamiseks on kontsern hankinud krediidireitingud agentuuridelt Standard&Poor's ning Moody's, seisuga 31. detsember 2011 olid reitingud vastavalt BBB+ stabiilne ning Baa1 stabiilne (31. detsember 2010: vastavalt BBB+ stabiilne ja A3 stabiilne). 2005. aasta oktoobris toimunud võlakirjatehingule andis Standard&Poor's reitingu A- ning Moody's reitingu A1.

Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil väljavõtmata laenusid 595,0 mln euro ulatuses (lisa 22). Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid (raha ja raha

ekvivalendid ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid) mahus 40,9 mln eurot (31. detsember 2010: 236,2 mln eurot). Rahavoogude projektsioonid koostatakse 12-kuulise perioodi kohta ja esitatakse kontserni nõukogule kinnitamiseks kord aastas. Kontsernisiseselt kasutatakse tütarettevõtjate likviidsuse juhtimiseks kehtestatud limiite.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste (sh netomaksega tuletisinstrumentide) jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Aruandeperioodi lõpust 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate kohustuste summa, v.a võlakohustused, on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2011 (miljonites eurodes):

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 11 ja 22)*	16,0	89,8	503,0	608,8	436,2
Tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 11 ja 13)	9,2	1,9	-	11,1	11,1
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 11 ja 23)	129,6	0,4	-	130,0	130,0
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 23)	45,7	-	-	45,7	45,7
Potentsiaalsed finantsgarantii kohustused (lisad 11, 23 ja 34)	2,1	20,4	-	22,5	0,1
Kokku	202,6	112,5	503,0	818,1	623,1

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2011 kehtinud intressimäärade alusel.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2010 (miljonites eurodes):

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 11 ja 22)*	40,4	93,1	372,4	505,9	358,7
Tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 11 ja 13)	31,8	4,9	-	36,7	36,7
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 11 ja 23)	86,3	-	-	86,3	86,3
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 23)	42,4	-	-	42,4	42,4
Potentsiaalsed finantsgarantii kohustused (lisad 11, 23 ja 34)	2,1	22,5	-	24,6	0,1
Kokku	203,0	120,5	372,4	695,9	524,2

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2010 kehtinud intressimäärade alusel.

Informatsioon väljamakstavate dividendide kohta, mis kuulutatakse välja ja kuuluvad maksmisele pärast aruandeperioodi lõppu, on avalikustatud lisa 19.

3.2 Kapitaliriski juhtimine

Eesti Energia ASi kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta teeb Eesti Vabariik (Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi kaudu). Igal majandusaastal

määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega Eesti Energia ASi poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma (lisad 19 ja 20).

Kontsern järgib strateegiat, mille kohaselt ei tohi netovõlg ärikasumit enne kulumit ületada rohkem kui kolm korda ning omakapitali suhe

varadesse peab olema üle 50%. Seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010 oli kontserni netovõla suhe ärikasumisse enne kulumit ning omakapitali suhe varadesse järgmine (miljonites eurodes):

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Võlakohustused (lisad 3.1, 11 ja 22)	436,2	358,7
Miinus: raha ja raha ekvivalendid ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 11, 17 ja 18)	-40,9	236,2
Netovõlg	395,3	122,5
Omakapital	1 236,6	1 107,1
Ärikasum enne kulumit	265,1	242,3
Varad	2 036,5	1 844,1
Netovõlg/ärikasum enne kulumit	1,49	0,51
Omakapital/varad	61%	60%

3.3 Õiglase väärtus

Kontserni hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010 kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatavatest jääkväärtustest, v.a võlakirjad (lisa 22). Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega. Avalikustamise eesmärgil leitakse finantskohustuste õiglase väärtus tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav kontserni sarnastele finantsinstrumentidele.

Alljärgnevas tabelis on toodud kontserni varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses vastavalt õiglase väärtuse hierarhia tasemetele seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010:

miljonites eurodes	31. detsember 2011		
	Hindamistehnikad turgudel jälgitavate sisenditega (tase 2)	Hindamistehnikad turgudel mittejälgitavate sisenditega (tase 3)	Kokku
Finantsvarad õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisad 11 ja 16)	4,9	-	4,9
Müügiootel finantsvarad (lisad 3.1, 11, 14 ja 15)	-	10,2	10,2
Kauplemisderivatiivid (lisad 13 ja 14)	11,6	-	11,6
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 13 ja 14)	10,1	-	10,1
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 11, 13, 14 ja 16)	26,6	10,2	36,8
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 3.1, 11 ja 13)	11,1	-	11,1
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 11 ja 13)	11,1	10,2	21,3

miljonites eurodes	31. detsember 2010		
	Hindamistehnikad turgudel jälgitavate sisenditega (tase 2)	Hindamistehnikad turgudel mittejälgitavate sisenditega (tase 3)	Kokku
Finantsvarad õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisad 11 ja 16)	3,2	-	3,2
Müügiootel finantsvarad (lisad 3.1, 11, 14 ja 15)	-	10,0	10,0
Kauplemisderivatiivid (lisad 13 ja 14)	0,7	-	0,7
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 11, 13, 14 ja 16)	3,9	10,0	13,9
Kauplemisderivatiivid (lisad 3.1, 11 ja 13)	1,9	-	1,9
Rahavoogude riskimaandamis-instrumendid (lisad 3.1, 11 ja 13)	34,9	-	34,9
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 11 ja 13)	36,8	-	36,8

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on noteeritud turuhinnad aruandeperioodi lõpu seisuga. Turgu peetakse aktiivseks, kui noteeritud hinnad on lihtsalt ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusharu gruppilt, hindamisteenistusest või regulatiivselt organilt ja need kujutavad tegelike ja regulaarselt aset leidvate turutingimustel toimuvate tehingute

hindasid. Kontserni finantsvarade noteeritud turuhinnaks on nende hetke pakkumishind.

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik kontserni enda hinnangutele.

Instrument liigitatakse tasemel 2, kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse instrument tasemele 3. Müügiototel finantsvarade õiglase väärtuse määramise aluseks on tuleviku rahavood, mida on diskonteeritud intressimääraga 1,6%.

3.4 Majanduskriisi mõjud kontsernile

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid kontserni äritegevusele. Juhtkonna hinnangul on jätkuvalt olulisemateks lühi- ja pikaajalisemateks ohtudeks:

- deebitoride võimalikud makseraskused võivad kaasa tuua kontserni nõuete väärtuse languse ning varasemast suuremad allahindluskahjumid;
- suurenev tööpuudus võib kaasa tuua kuritegevuse kasvu ja elektrikao suurenemise.

Juhtkonnal ei ole võimalik täieliku usaldusväärsusega ennustada, milline on majanduskriisi mõju kontserni tegevusele ja finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada kontserni jätkusuutlikkus ja areng praegustes tingimustes.

4 Olulised raamatupidamishinnangud

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis

mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusga. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

(a) Materiaalse põhivara kasuliku eluea hindamine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 1,7 mld eurot (31. detsember 2010: 1,3 mld eurot), aruandeperioodi jätkuvate tegevusvaldkondade amortisatsioonikulu oli 93,3 mln eurot (2010: 92,0 mln eurot) (lisa 6). Kui amortisatsioonimäärad muutuksid 10% võrra, muutuks aastane amortisatsioonikulu 9,3 mln euro võrra (2010: 9,2 mln euro võrra).

(b) Materiaalse põhivara kaetava väärtuse hindamine

Kontsernis on vastavalt vajadusele läbi viidud materiaalse põhivara kaetava väärtuse

teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse mitmeid juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ning müügist tulenevate ning varade hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ja kasvumäärade kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, elektrienergia tarbimise ja müügihinna kohta. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada täiendavate allahindluste tegemist või varem tehtud allahindluste osalist või täielikku tühistamist. Põlevkivi kaevandamise, elektrienergia tootmise ja jaotusteenuse osutamiseks kasutatava põhivara kaetavat väärtust mõjutab Konkurentsiamet, kes määrab nendelt varadelt teenitava tulu põhjendatud tootluse määra. Kui põlevkivi ja elektrienergia müügi ning jaotusteenuse osutamisega seotud tulud, kulud ja investeeringud jäävad ettenähtud piiridesse, tagab müügist saadav tulu nende varade põhjendatud tootlikkuse. Informatsioon aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil arvestatud varade väärtuse languse kohta on avalikustatud lisa 6.

(c) Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine

Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernis moodustatud keskkonnakaitselisi, mäetööde lõpetamise, töötajatega seotud ning kasvuhoonegaaside emissiooni eraldisi kokku 45,5 mln euro eest (31. detsember 2010: 78,5 mln euro eest) (lisa 25). Nimetatud kohustuste realiseerumise aeg ja summa ei ole kindlad. Eraldiste nüüdisväärtuse määramisel on kasutatud mitmeid juhtkonna hinnanguid

ja eeldusi kulutuste suuruse, inflatsioonimäära, väljamaksete perioodi ning aja kohta. Tegelikud kohustused võivad osutuda siiski suuremateks või väiksemateks sõltuvalt muudatustest õigusnormides, arengust keskkonnareostuse likvideerimiseks vajalikus tehnoloogias ning kolmandate osapoolte finantseerimisest.

(d) Varude hindamine

Varude hindamisel kasutab juhtkond oma parimaid teadmisi, arvestades eelnevat kogemust, üldist taustinformatsiooni ja tulevikusündmuste võimalikke eeldusi ja tingimusi. Varude väärtuse languse määramisel arvestatakse nii müügi-potentsiaali kui ka müügiks ostetud kaupade neto realiseerimisväärtust. Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil varusid 37,9 mln euro väärtuses (31. detsember 2010: 29,1 mln euro väärtuses) (lisa 10).

(e) Tingimuslikud varad ja kohustused

Tingimuslike varade ja kohustuste hindamisel kasutab juhtkond eelnevat kogemust, üldist informatsiooni majandus- ja sotsiaalkeskonna kohta ning tuleviku sündmuste eeldusi ja tingimusi, mis põhinevad parimatel teadmistel olukorrast. Täiendav info on avaldatud lisas 34.

(f) Liitumis- ja muude teenustasude kajastamine

Liitumis- ja muud teenustasud kajastatakse tuluna liitumise tarvis soetatud varade keskmise eluea jooksul, milleks on 32 aastat. Aruandeperioodil kajastati tuluna liitumis- ja muud teenustasusid 4,6 mln euro ulatuses (2010:

7,9 mln euro ulatuses). Kui liitumise tarvis soetatud varade keskmine eluiga lüheneks 10% võrra, suureneks tulu 0,5 mln eurot (2010: 0,8 mln eurot) (lisa 24, 26 ja 33).

(g) Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Individuaalselt oluliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga nõude puhul eraldi. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtajast mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli kontsernil üle 500 000 laekumata arve (sh need, mille maksetähtaeg polnud saabunud). Kõik nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, hinnatakse alla täies ulatuses. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summat korrigeeritakse iga aruandeperioodi lõpu seisuga, kasutades varasemale kogemusele tuginevaid andmeid selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 3,5 mln eurot (31. detsember 2010: 3,3 mln eurot) (lisa 12).

(h) Riskimaandamisinstrumentide efektiivsuse hindamine

Kontsernil on olulises mahus tehtud tuleviku-tehinguid elektrienergia ja vedelkütuste hinna

muutumise riski maandamiseks, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust, mis tähendab, et efektiivsete riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse muus koondkasumis. Riskimaandamise efektiivsuse hindamine tugineb juhtkonna hinnangutele eeldatavate tulevikus aset leidvate elektrienergia ja vedelkütuste müügitehingute ning muude tingimuste osas. Kui riskimaandamisinstrumendid peaksid osutama ebaefektiivseteks, tuleks kogu kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest kajastada kasumiaruandes. Seisuga 31. detsember 2011 oli riskimaandamise reservi summa -0,4 mln eurot (31. detsember 2010: -34,6 mln eurot) (lisa 21).

5 Segmendiaruandlus

Kontserni ärisegmenidid on määratletud vastavalt kontserni sisemisele juhtimisstruktuurile, mille alusel on üles ehitatud kontserni aruandlussüsteem ning toimub tulemuste hindamine ja vahendite eraldamine kontserni kõrgeima äritegevust puudutavate otsuste langetaja – emaettevõtja juhatuse – poolt. Segmendiaruandes on esitatud olulised finantsnäitajad, mida emaettevõtja juhatusele regulaarselt esitatakse ja mida emaettevõtja juhatuse regulaarselt hindab.

Kontserni sisemise juhtimisstruktuuri kohaselt on pakutavate toodete ja klientide alusel, kellele nimetatud tooteid pakutakse, eristatud kolm ärivaldkonda:

- jaeäri (hõlmab ettevõtjaid ja äriüksusi Energiapärimus, Enefit UAB, Enefit SIA, Müük ja Teenindus, Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ, Eesti Energia Elektritööd AS, Eesti Energia Võrguehitus AS, Televõrgu AS);
- elektri ja soojuse tootmine (hõlmab ettevõtjaid ja äriüksusi Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS, Taastuenergia, Iru Elektriijaam, Energiakaubandus, Solidus Oy, AS Narva Soojusvõrk, Eesti Energia Aulepa Tuuleelektriijaam OÜ, Eesti Energia Tabasalu Koostootmisjaam OÜ, SIA Enefit Power & Heat Valka, OÜ Pogi);
- kütused (hõlmab ettevõtjaid ja äriüksusi Eesti Energia Kaevandused kontsern, Eesti Energia Õlitööstus AS, Eesti Energia Tehnoloogiatööstus kontsern, Enefit Outotec Technology OÜ, Enefit U.S., LLC, Enefit American Oil kontsern, Enefit Jordan B.V. kontsern kuni 28. aprillini 2011).

Lisaks on eraldi esitatud kesksed teenistused, mis hõlmavad kontserni juhtimist ja muid toetavaid teenuseid, aga ei moodusta omaette ärisegmenti.

Jaeäri tegeleb elektrienergia, võrguteenuste, telekommunikatsiooniteenuste, elektritööde ning muude lisateenuste pakkumisega lõpp-klientidele. Elektrienergiat müüakse nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Elektri ja soojuse tootmise ärivaldkonna ülesandeks on elektrienergia ja soojuse tootmine erinevates elektri- ja koostootmisjaamades ning energiakaubandus hulgiturul nii Eestis kui ka väljaspool Eestit. Kütuste ärivaldkond tegeleb põlevkivi kaevandamisega ja väärtustamisega, põlevkivist

vedelkütuste tootmisega ning energeetika-seadmete tootmise ja müügi.

Aruande kasutajate vajadustest lähtuvalt on avaldatud lisainformatsioon kahe reguleeritud äritegevuse kohta - Jaotusvõrk jaeäris ning Kaevandused kütuste ärivaldkonnas. Kumbki neist äritegevustest ei moodusta juhtimisstruktuuris omaette ärisegmenti.

Elektri ülekande valdkond on käesolevas aastaaruandes loetud lõpetatud tegevusvaldkonnaks, kuna Eesti Energia AS müüs jaanuaris 2010 100% osaluse Elering OÜs, mis moodustas elektri ülekande valdkonna, Vabariigi Valitsusele (lisa 36). Seetõttu ei ole elektri ülekannet segmentiaruandes eraldi ärivaldkonnana kajastatud.

8. märtsil 2011 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas osaluse ASis Kohtla-Järve Soojus (lisa 35). Kuni müügini kuulus AS Kohtla-Järve Soojus elektri ja soojuse tootmise segmenti.

28. aprillil 2011 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 11% osalusest Enefit Jordan B.V.-s ning mille järel kontsern ei oma enam kontrolli Enefit Jordan B.V. ja tema tütar-ettevõtjate (Jordan Oil Shale Energy Company ja Attarat Power Company) üle. Sellest tulenevalt kajastatakse Enefit Jordan B.V. kontserni edaspidi sidusettevõtjana (lisa 9). Äritulud ja -kulud on jaotatud segmentidele eri äriüksuste poolt koostatud sisearvete alusel.

Kasutatud sisehinnad on kinnitanud Konkurentsiamet või lepitakse kokku vastavalt turutingimustele.

Elektrituruseaduse kohaselt kuuluvad Konkurentsiameti poolt kooskõlastamisele

- Narva Elektriijaamadele soojus- ja elektrienergia tootmiseks müüdava põlevkivi piirhind;
- Narva Elektriijaamadest suletud turuosale müüdava elektrienergia hinna piirmäär;
- müügikohustuse täitmiseks müüdava elektrienergia kaalutud keskmise hinna piirmäär;
- võrgutasud.

Hindade kooskõlastamiseks on Konkurentsiamet kehtestanud hindade arvutamise metoodikad. Kõikide eespool nimetatud hindade kooskõlastamisel arvestab Konkurentsiamet kuludega, mis võimaldavad ettevõtetel täita õigusaktidest ja tegevusloa tingimustest tulenevaid kohustusi ning tagavad põhjendatud tulukuse investeeritud kapitalilt. Konkurentsiamet loeb investeeritud kapitaliks üldjuhul ettevõtte aasta keskmist põhivarade jääkväärtust, millele on lisatud 5% kontsernivälisest müügitulust. Põhjendatud tulukuse määraks on ettevõtte kaalutud keskmine kapitali hind (WACC).

Segmenti kuuluvate ettevõtjate ja äriüksuste vahelistest tehingutest tulenevad sisekäibed, realiseerimata kasumid/kahjumid ning omavahe- lised nõuded ja kohustused on elimineeritud.

Ärisegmente ei ole segmentiaruandluse tarbeks summeeritud.

5. Segmendiaruandlus, järg

Andmed ärisegmentide kohta 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaastal

miljonites eurodes	Jaeäri		Elektri ja soojuse tootmine	Kütused		Kesksed teenistused	Elimineerimised	Kokku
	Kokku	sh Jaotusvõrk		Kokku	sh Kaevandused			
Müügitulu kokku (lisa 26)	477,6	198,5	501,1	325,2	213,3	19,5	-491,5	831,9
Segmentidevaheline müük	-12,9	-4,2	-217,5	-187,6	-178,2	-18,9	436,9	-
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (lisa 26)	464,7	194,3	283,6	137,6	35,1	0,6	-54,6	831,9
sh elektrienergia eksport	54,1	-	38,2	-	-	-	-	92,3
elektrienergia müük Eestis	202,4	-	184,6	-	-	-	-54,6	332,4
võrguteenuste müük	188,3	188,3	16,6	-	-	-	-	204,9
soojusenergia müük	-	-	37,4	-	-	-	-	37,4
põlevkivi müük	-	-	-	32,8	32,8	-	-	32,8
põlevkiviõli müük	-	-	-	60,9	-	-	-	60,9
muude kaupade ja teenuste müük	19,9	6,0	6,8	43,9	2,3	0,6	-	71,2
Põhivara kulum ja amortisatsioon (lisad 6, 8 ja 33)	-40,4	-37,7	-26,8	-24,6	-22,0	-3,5	-0,3	-95,6
Arvestatud põhivara väärtuse langus (lisad 6 ja 33)	-	-	-1,5	-	-	-	-	-1,5
Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	-	-	14,6	0,7	0,7	-	-	15,3
Ärikasum	22,5	27,9	79,9	70,9	17,5	-2,9	-2,4	168,0
Intressitulud (lisa 31)	0,1	-	0,1	0,1	-	37,1	-33,4	4,0
Intressikulud (lisa 31)	-11,8	-10,4	-18,2	-5,1	-2,1	-19,4	47,0	-7,5
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-	-	0,5	-1,4	1,4	-	-	-0,9
Tulumaks (lisa 32)	-1,0	-	-10,1	-3,6	-2,9	-	-	-14,7
Aruandeaasta kasum	9,8	17,3	52,1	60,9	13,8	74,0	-47,6	149,2
Kokku varad	761,8	708,0	791,2	415,3	138,4	1 293,3	-1 225,1	2 036,5
sh investeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-	-	10,4	12,9	1,9	-	-	23,3
sh materiaalne ja immateriaalne põhivara	675,5	676,7	652,7	330,4	90,9	38,4	17,7	1 714,7
Investeeringud põhivarasse (lisad 6 ja 8)	74,6	73,3	218,5	197,8	31,7	4,9	12,0	507,8
Kokku kohustused	482,1	456,1	368,4	248,2	90,2	452,7	-751,5	799,9
Töötajate keskmine arv (lisa 29)	1 471,7	816,7	1 343,5	4 455,2	3 131,8	314,9	-	7 585,3

5. Segmendiaruandlus, järg

Andmed ärisegmentide kohta 31. detsembril 2010 lõppenud majandusaastal

miljonites eurodes	Jaeäri		Elektri ja soojuse tootmine	Kütused		Kesksed teenistused	Elimineerimised	Kokku
	Kokku	sh Jaotusvõrk		Kokku	sh Kaevandused			
Müügitulu kokku (lisa 26)	473,3	188,9	495,5	275,0	208,3	15,0	-474,7	784,1
Segmentidevaheline müük	-23,2	-4,0	-215,6	-169,3	-175,7	-14,1	422,2	-
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (lisa 26)	450,1	184,9	279,9	105,7	32,6	0,9	-52,5	784,1
<i>sh elektrienergia eksport</i>	38,0	-	65,6	-	-	-	-	103,6
<i>elektrienergia müük Eestis</i>	211,4	-	147,2	-	-	-	-52,5	306,2
<i>võrguteenuste müük</i>	175,9	175,9	16,2	-	-	-	-	192,1
<i>soojusenergia müük</i>	-	-	46,9	-	-	-	-	46,9
<i>põlevkivi müük</i>	-	-	-	30,1	30,1	-	-	30,1
<i>põlevkiviõli müük</i>	-	-	-	51,7	-	-	-	51,7
<i>muude kaupade ja teenuste müük</i>	24,8	9,1	4,0	23,8	2,4	0,9	-	53,5
Põhivara kulum ja amortisatsioon (lisad 6, 8 ja 33)	-37,0	-34,4	-32,2	-22,4	19,7	-1,7	-	-93,4
Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	0,1	0,1	50,4	3,2	3,2	0,1	-	53,8
Ärikasum	39,3	31,8	77,2	38,8	19,4	30,3	-36,7	148,9
Intressitulud (lisa 31)	0,4	-	0,7	0,5	-	37,8	-31,9	7,5
Intressikulud (lisa 31)	-16,3	-14,9	-13,1	-2,4	-2,2	-17,7	36,9	-12,6
Kasum kapitaliosaluse meetodil investeeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-	-	0,6	1,6	1,6	-	-	2,1
Tulumaks (lisa 32)	-1,3	-	-22,1	-5,4	-5,1	-	-	-28,8
Aruandeaasta kasum	22,3	17,0	43,2	32,9	13,7	159,4	-113,5	144,3
Kokku varad	727,3	673,8	663,8	233,1	115,9	1 244,4	-1 024,5	1 844,1
<i>sh investeeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)</i>	-	-	9,8	2,0	2,0	-	-	11,8
<i>sh materiaalne ja immateriaalne põhivara</i>	651,6	641,1	468,5	152,4	76,6	36,0	8,4	1 316,9
Investeeringud põhivarasse (lisad 6 ja 8)	62,6	60,2	85,3	58,6	22,6	7,0	5,0	218,5
Kokku kohustused	467,5	439,1	304,6	107,2	69,3	394,9	-537,2	737,0
Töötajate keskmine arv (lisa 29)	1 437,6	779,3	1 581,3	4 044,0	2 982,2	290,2	-	7 353,1

5. Segmentiaruandlus, järg

Müügitulu elimineerimised on seotud segmentidevaheliste tehingutega, millest peamise osa moodustavad põlevkivi müük kütustelt elektri ja soojuste tootmisele summas 147,1 mln eurot (2010: 149,9 mln eurot) ning elektri müük elektri ja soojuste tootmiselt jaeärile summas 210,8 mln eurot (2010: 206,9 mln eurot).

Emaettevõtja juhatusele esitatavates aruannetes on segmentide varade summade arvestamisel kasutatud samu arvestuspõhimõtteid nagu konsolideeritud aruannete koostamisel. Segmentide varad hõlmavad varasid, mida segment oma äritegevuses kasutab, segmenti kohustused kohustusi, mis on tekkinud segmenti äritegevusest või finantseerimisest, ning segmenti äritulud ja -kulud kõiki tulusid ja kulusid, mis on tekkinud segmenti äritegevuse käigus.

Ärisegmentide varade summa võrdlus konsolideeritud varade summaga

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Segmentide varade summa kokku	1 968,3	1 624,2
Kesksete teenistuste varade summa	1 293,3	1 244,4
Elimineerimised:		
Tütarettevõtjate aktsiate ja osade bilansiline väärtus*	-489,9	-494,7
Segmentidevahelised nõuded	-743,7	-528,8
Realiseerimata kasumid/kahjumid ja muud elimineerimised	8,5	-1,0
Kokku elimineerimised	-1 225,1	-1 024,5
Kokku varade summa konsolideeritud finantsseisundi aruandes	2 036,5	1 844,1

* kajastatud kesksete teenistuste varana

Ärisegmentide kohustuste summa võrdlus konsolideeritud kohustuste summaga

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Segmentide kohustuste summa kokku	1 098,7	879,4
Kesksete teenistuste kohustuste summa	452,7	394,9
Elimineerimised:		
Segmentidevahelised kohustused	-743,6	-537,3
Muud elimineerimised	-7,9	-
Kokku elimineerimised	-751,5	-537,3
Kokku kohustuste summa konsolideeritud finantsseisundi aruandes	799,9	737,0

Ärisegmentide ärikasumite summa võrdlus konsolideeritud ärikasumi summaga

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Segmentide ärikasumite summa kokku	173,3	155,3
Kesksete teenistuste ärikasumi summa	-2,9	30,3
Elimineerimised:		
Kesksete teenistuste kasum Eleringi osaluse müügist	-	-38,3
Muud elimineerimised	-2,4	1,6
Kokku ärikasumi summa konsolideeritud kasumiaruandes	168,0	148,9

Täiendav informatsioon müüdüd kaupade ja teenuste liikide kohta on avalikustatud lisas 26.

5. Segmendiaruandlus, järg

Kontserni äritegevus toimub valdavalt Eestis, kuid elektrienergiat ning mõningaid muid kaupu ja teenuseid müüakse ka väljapoole Eestit. Kontserni äritegevuse peamised geograafilised piirkonnad on Eesti, Läti ja Leedu. Aruandeperioodil omandas kontsern varad USAs (lisa 37), kus on käivitatud põlevkivi kaevandamise ja õli tootmise arendusprojekt. Kuni 1. aprillini 2010 müüdi elektrienergiat Põhjamaade elektribörsile Nord Pool; alates 1. aprillist 2010 loodi Nord Pool Spot elektribörsi Eesti hinnapiirkond, kus toimuvat elektrienergia müüki kajastatakse Eesti-sisese müügina.

Kontserniväline müügitulu klientide asukoha järgi

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Eesti	675,0	640,5
Leedu	74,7	61,6
Läti	27,5	16,7
Põhjamaad	6,3	31,4
Muud riigid	48,4	33,9
Kokku kontserniväline müügitulu (lisa 26)	831,9	784,1

Põhivarade jaotus varade asukoha järgi*

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Eesti	1 672,8	1 316,6
USA	33,7	-
Läti	8,2	-
Muud riigid	-	0,3
Kokku põhivarad (lisad 6 ja 8)	1 714,7	1 316,9

* välja arvatud finantsvarad ja investeeringud sidusettevõtjatesse

Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil kliente, kellega sõlmitud tehingutelt teenitav tulu oleks moodustanud 10% või rohkem kontserni tuludest.

6 Materiaalne põhivara

miljonites eurodes	Maa	Hooned	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muud	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2009						
Soetusmaksumus	41,7	148,2	696,6	1 147,0	4,9	2 038,4
Akumuleeritud kulum	-	-82,5	-283,4	-555,7	-4,1	-925,8
Jääkmaksumus	41,7	65,7	413,3	591,2	0,8	1 112,6
Lõpetamata ehitus	-	1,2	26,5	27,7	-	55,5
Ettemaksed	-	-	2,5	20,5	-	23,1
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2009 (lisad 4 ja 5)	41,7	66,9	442,3	639,5	0,8	1 191,2
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2010 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	0,1	2,4	29,9	176,5	0,2	209,1
Arvestatud kulum (lisad 4, 5 ja 33)	-	-4,2	-22,4	-65,0	-0,4	-92,0
Müüdud põhivara jääkväärtuses	-0,5	-0,1	-	-0,2	-	-0,8
Moodustatud demontaažikulude eraldis (lisa 25)	-	-	0,1	1,1	-	1,1
Klassifitseeritud müügiootel varaks (lisa 35)	-0,1	-0,1	-5,3	-9,6	-	-15,0
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2010 toimunud liikumised	-0,5	-1,9	2,3	102,8	-0,2	102,4
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010						
Soetusmaksumus	41,2	149,0	719,5	1 201,0	4,9	2 115,7
Akumuleeritud kulum	-	-84,8	-297,0	-600,4	-4,3	-986,6
Jääkmaksumus	41,2	64,3	422,6	600,6	0,6	1 129,2
Lõpetamata ehitus	-	0,7	21,8	98,8	-	121,3
Ettemaksed	-	-	0,3	42,8	-	43,1
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010 (lisad 4 ja 5)	41,2	65,0	444,6	742,2	0,6	1 293,6

6. Materiaalne põhivara, järg

miljonites eurodes	Maa	Hooned	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muud	Kokku
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	0,2	3,4	57,6	404,9	0,2	466,3
Saadud tütarettevõtjate soetamisel (lisa 37)	1,5	0,3	0,8	1,1	-	3,7
Arvestatud kulum (lisad 4, 5 ja 33)	-	-4,3	-22,2	-65,1	-0,2	-91,8
Arvestatud väärtuse langus (lisad 4, 5 ja 33)	-	-	-	-1,5	-	-1,5
Müüdnud põhivara jääkväärtuses	-0,8	-0,3	-	-0,4	-	-1,5
Tütarettevõtja müük (lisa 9)	-	-	-0,2	-	-	-0,2
Klassifitseeritud müügiootel varaks (lisa 35)	-	-	-2,2	-8,0	-	-10,2
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,1	-	0,1	-	-	0,2
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised	1,0	-0,9	33,9	331,0	-	365,0
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011						
Soetusmaksumus	42,2	150,6	756,8	1 289,2	4,9	2 243,7
Akumuleeritud kulum	-	-87,8	-311,6	-627,9	-4,3	-1 031,6
Jääkmaksumus	42,2	62,8	445,2	661,3	0,6	1 212,1
Lõpetamata ehitus	-	1,3	33,3	355,7	-	390,3
Ettemaksed	-	-	-	56,2	-	56,2
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011 (lisad 4 ja 5)	42,2	64,1	478,5	1 073,2	0,6	1 658,6

2011. majandusaastal viidi läbi Iru Elektriijaama ning Balti Elektriijaama 9., 10. ja 12. plokki väärtuse test. Testi tulemusena hinnati Iru Elektriijaama varasid alla 1,1 mln euro ja Balti Elektriijaama 9., 10. ja 12. plokki varasid 0,4 mln euro ulatuses. Varade kaetava väärtuse leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 10%.

Varade väärtuse langus tuleneb varade kasutusvajaduse vähenemisest.

Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimismääraks oli aruandeaastal 4,6% (2010: 4,5%) (lisa 31).

Kasutusrendi tingimustel rendile antud varad

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Soetusmaksumus	5,3	6,1
Akumuleeritud kulum aruandeaasta alguses	-2,5	-2,8
Aruandeaasta kulum	-0,2	-0,2
Jääkväärtus	2,6	3,1

Rendile antud varasid kasutatakse osaliselt oma äritegevuses ning osaliselt renditulu saamise eesmärgil. Soetusmaksumus ja kulum on arvestatud vastavalt rendile antud vara osale. Rendile antud varadelt saadud tulud on avalikustatud lisa 7.

7 Kasutusrent

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Vara rendi ja hoolduse tulu		
Hooned	1,2	1,4
<i>sh tingimuslik rent</i>	0,6	0,7
Rajatised	0,7	0,7
Kokku vara rendi ja hoolduse tulu (lisa 26)	1,9	2,1
Rendikulu		
Hooned	0,6	0,6
Transpordivahendid	0,9	1,4
Muud masinad ja seadmed	2,9	1,9
Kokku rendikulu (lisa 30)	4,4	3,9

Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Renditulu		
< 1 aasta	0,9	1,0
1–5 aastat	3,7	4,2
> 5 aasta	14,9	17,8
Kokku renditulu	19,5	23,0

Mittekatkestatava rendilepingu alusel on rendile antud masuudimajand. Rendileping lõpeb 2033. aastal. Kasutusrendilepingud, kus kontsern on rentnik, on valdavalt lühiajalise etteteatamistähtajaga katkestatavad.

8 Immateriaalne vara

Immateriaalne põhivara

miljonites eurodes	Firmaväärtus	Tarkvara	Maakasutusõigused	Maavarade uuringu ja hindamise varad	Lepingulised õigused	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2009						
Soetusmaksumus	2,5	3,3	2,3	1,0	0,1	9,2
Kogunenud amortisatsioon	-	-0,9	-0,2	-	-	-1,0
Jääkmaksumus	2,5	2,5	2,2	1,0	0,1	8,2
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	7,1	-	-	-	7,1
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2009 (lisa 5)	2,5	9,5	2,2	1,0	0,1	15,2
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2010 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku	-	9,0	0,1	0,1	0,2	9,4
Arvestatud amortisatsioon (lisa 5 ja 33)	-	-1,2	-0,1	-	-0,1	-1,4
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2010 toimunud liikumised	-	7,8	0,1	0,1	0,1	8,0
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010						
Soetusmaksumus	2,5	6,3	2,4	1,1	0,3	12,5
Kogunenud amortisatsioon	-	-2,1	-0,2	-	-0,1	-2,4
Jääkmaksumus	2,5	4,1	2,2	1,1	0,2	10,0
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	13,2	-	-	-	13,2
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010 (lisa 5)	2,5	17,3	2,2	1,1	0,2	23,3
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku	-	5,0	-	2,9	0,1	8,0
Saadud tütarettevõtjate soetamisel (lisa 37)	1,0	-	-	-	27,9	28,9
Arvestatud amortisatsioon (lisa 5 ja 33)	-	-3,5	-0,2	-	-0,1	-3,8
Klassifitseeritud sidusettevõtjate immateriaalseks põhivaraks (lisa 9)	-	-	-	-2,7	-	-2,7
Klassifitseeritud müügijootel varaks (lisa 35)	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	-0,2	2,7	2,5
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised	1,0	1,5	-0,2	-	30,5	32,8
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011						
Soetusmaksumus	3,5	21,8	2,5	1,1	30,7	59,6
Kogunenud amortisatsioon	-	-5,5	-0,5	-	-	-6,0
Jääkmaksumus	3,5	16,3	2,0	1,1	30,7	53,6
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	2,5	-	-	-	2,5
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011 (lisa 5)	3,5	18,8	2,0	1,1	30,7	56,1

8. Immateriaalne vara, järg

Firmaväärtus

miljonites eurodes	Kaevandused	Valka	Paide
		koostootmis- jaam	koostootmis- jaam
Firmaväärtuse jagunemine raha teenivate üksuste lõikes			
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2011	2,5	0,6	0,4
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2010	2,5	-	-

Varade kaetav väärtus leitakse kasutusväärtuse alusel, lähtudes järgmiseks kuni 20 aastaks koostatud rahavoogude prognoosist. Perioodide valikul on lähtutud elektriäris tavapäraselt kasutatavatest investeerimishorizontidest. Rahavoogude prognoosimisel kasutatakse ajaloolisi andmeid ja Eesti energiabilansi prognoosi. Diskontomäärana kasutatakse kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC), mis on määratud lähtudes ettevõtte tegevusalast ja riskiastmest. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Kasutusväärtuse leidmisel kasutatud põhieeldused

	31. detsember	
	2011	2010
Diskontomäär		
Kaevandused	11,0%	9,3%
Valka koostootmisjaam	10,0%	-
Paide koostootmisjaam	10,0%	-

Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena on kajastatud kulutused Jordaania Kuningriigis asuva põlevkivimaardla varude uurimiseks ning USAs Utah' osariigis omandatud põlevkivi-varude uurimiseks (lisa 37).

Varade väärtust kontrollitakse väärtuse testiga. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Lepingulised õigused

Aruandeperioodil omandatud lepingulistest õigustest moodustab 27,7 mln eurot USAs Utah' osariigis omandatud kaevandamisõiguste väärtus (lisa 37), mille eeldatavaks elueaks loetakse 20 aastat.

Immateriaalne käibevara – kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Immateriaalse käibevarana on kajastatud ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute väärtus.

2011. majandusaastal soetati 3 533 000 tonni (2010: 3 147 000 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid. 2011. majandusaastal loovutati riigile 12 373 576 tonni (2010: 8 605 195 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid.

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi algul	45,2	-
Soetatud	51,8	45,8
Loovutatud riigile kasvuhoonegaaside emissiooni katteks (lisa 25)	-49,1	-0,6
Ümberhindlus (lisa 28)	-19,9	-
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi lõpul	28,0	45,2
<i>sh kajastatud õiglases väärtuses</i>	<i>18,0</i>	<i>-</i>
<i>kajastatud soetusmaksumuses</i>	<i>10,0</i>	<i>45,2</i>

9 Investeeringud sidusettevõtjatesse

Muutused investeeringutes sidusettevõtjatesse

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Raamatupidamisväärtus perioodi algul	11,8	12,1
Kasum (kahjum) kapitalialuse meetodil	-0,3	2,1
<i>sh kajastatud kasumiaruandes (lisad 5 ja 33)</i>	<i>-0,9</i>	<i>2,7</i>
<i>kajastatud muus koondkasumis</i>	<i>0,6</i>	<i>-</i>
Sidusettevõtja poolt välja kuulutatud dividendid	-1,4	-2,4
Õiglasel väärtuses kajastatud sidusettevõtjad	13,2	-
Raamatupidamisväärtus perioodi lõpul (lisa 5)	23,3	11,8

28. aprillil 2011 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 11% osalusest Enefit Jordan B.V.-s ning mille järel kontsern ei oma enam kontrolli Enefit Jordan B.V. ja tema tütarettevõtjate (Jordan Oil Shale Energy Company ja Attarat Power Company) üle. Sellest tulenevalt kajastatakse Enefit Jordan B.V. kontserni edaspidi sidusettevõtjana.

Mahakantud varad ja kohustused

miljonites eurodes	28. aprill 2011
Raha ja raha ekvivalendid	1,0
Materiaalne põhivara (lisa 6)	0,2
Immateriaalne põhivara (lisa 8)	2,7
Võlad hankijatele ja muud võlad	-4,4
Mittekontrolliv osalus	-0,6
Realiseerimata kursivahed	0,2
Kokku mahakantud varad ja kohustused	-0,9
Sidusettevõtjate õiglane väärtus	13,2
Müügist laekunud raha	2,2
Kasum tütarettevõtja müügist (lisa 27)	16,3

Andmed sidusettevõtjate kohta

miljonites eurodes	Asukoht	Varad	Kohustused	Äritulud	Puhaskasum	Osalus (%)
		31. detsember 2011		1. jaanuar – 31. detsember 2011		31. detsember 2011
Ettevõtja						
Nordic Energy Link kontsern	Eesti, Soome Holland,	85,5	58,9	14,4	1,3	39,9
Enefit Jordan B.V. kontsern	Jordaania	11,1	12,7	-	-4,3	65,0
Orica Eesti OÜ*	Eesti	13,1	7,6	24,7	3,9	35,0
		109,7	79,2	39,1	0,9	

miljonites eurodes	Asukoht	Varad	Kohustused	Äritulud	Puhaskasum	Osalus (%)
		31. detsember 2010		1. jaanuar – 31. detsember 2010		31. detsember 2010
Ettevõtja						
Nordic Energy Link Grupp	Eesti, Soome	89,9	64,6	15,5	1,4	39,9
Orica Eesti OÜ*	Eesti	13,0	7,4	20,8	4,2	35,0
		102,9	71,9	36,3	5,6	

* Orica Eesti OÜ majandusaasta on 1. oktoobrist kuni 30. septembrini.

Enefit Jordan B.V. kontserni kajastatakse sidusettevõtjana, kuna vastavalt aktsionäride lepingule ei ole kontsernil võimalik ilma vähemusosaniku nõusolekuta vastu võtta olulisi Enefit Jordan B.V. kontserni puudutavaid otsuseid.

10 Varud

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Tooraine ja materjal ladudes	17,4	12,2
Lõpetamata toodang		
Ladustatud põlevkivi	14,8	12,1
Paljandustööd karjäärides	2,4	2,0
Muu lõpetamata toodang	1,2	1,0
Kokku lõpetamata toodang	18,4	15,1
Valmistoodang		
Põlevkiviõli	1,7	1,2
Muu valmistoodang	0,3	0,4
Kokku valmistoodang	2,0	1,6
Ettemaksed hankijatele	0,1	0,3
Kokku varud (lisad 4 ja 33)	37,9	29,1

Aruandeperioodil hinnati ladudes riknenud ja vähekasutatavaid tooraine- ja materjalivarusid alla 0,2 mln euro eest (2010: 0,5 mln euro eest).

11 Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi

miljonites eurodes	Laenuid ja nõuded	Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Müügiootel finantsvarad	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamis-arvestust	Kokku
Seisuga 31. detsember 2011					
Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes					
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisad 3.1 ja 12)	122,3	-	-	-	122,3
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 13 ja 14)	-	11,6	-	10,1	21,7
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisad 3.3 ja 16)	-	4,9	-	-	4,9
Müügiootel finantsvarad (lisad 3.3 ja 15)	-	-	10,2	-	10,2
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 14 ja 18)	40,9	-	-	-	40,9
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	163,2	16,5	10,2	10,1	200,0
Seisuga 31. detsember 2010					
Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes					
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisad 3.1 ja 12)	164,5	-	-	-	164,5
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 13 ja 14)	-	0,7	-	-	0,7
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 3.2 ja 17)	181,4	-	-	-	181,4
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisad 3.3 ja 16)	-	3,2	-	-	3,2
Müügiootel finantsvarad (lisad 3.3, 14 ja 15)	-	-	10,0	-	10,0
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 14 ja 18)	54,8	-	-	-	54,8
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	400,7	3,9	10,0	-	414,6

1.1. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi, järg

miljonites eurodes	Finantskohustused õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumentid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Muud finantskohustused	Kokku
Seisuga 31. detsember 2011				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 22)	-	-	436,2	436,2
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 23)	-	-	130,0	130,0
Tuletisinstrumentid (lisad 3.1, 3.3 ja 13)	-	11,1	-	11,1
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	-	11,1	566,2	577,3
Seisuga 31. detsember 2010				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 22)	-	-	358,7	358,7
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 23)	-	-	86,4	86,4
Tuletisinstrumentid (lisad 3.1, 3.3 ja 13)	1,9	34,9	-	36,8
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	1,9	34,9	445,1	481,9

12 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved	104,8	110,7
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 4)	-3,5	-3,3
Kokku nõuded ostjate vastu	101,3	107,4
Viitlaekumised		
Arvestuslik nõue valmidusastme meetodil (lisa 14)	4,5	2,8
Arvestuslik nõue elektrienergia eest teatamata, hilinemisega esitatud näitude või prognoosi alusel (lisa 14)	-	0,3
Intressinõuded (lisa 14)	-	3,1
Muud viitlaekumised (lisa 14)	0,9	0,1
Kokku viitlaekumised	5,4	6,3
Ettemaksud	10,3	5,3
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 14)	2,4	1,8
Piiratud kasutusega raha (lisa 14)	2,3	48,4
Muud nõuded (lisa 14)	3,5	0,7
Kokku lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	125,2	169,9
Pikaajalised nõuded		
Ettemaksud	10,5	0,4
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 14)	7,4	-
Kokku pikaajalised nõuded	17,9	0,4
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 3.1 ja 11)	143,1	170,3

Nõuete ja ettemaksete õiglasel väärtusel ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest. Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Valdav osa kontserni nõuetest ja ettemaksetest on eurodes (31. detsember 2010: Eesti kroonides või eurodes). USA dollarites fikseeritud nõuete summa on avalikustatud lisa 3.1.

Ostjatelt laekumata arvete analüüs

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg ei ole saabunud (lisa 14)	81,3	98,8
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks		
maksetähtajast möödunud 1 – 30 päeva	9,0	7,3
maksetähtajast möödunud 31 – 60 päeva	5,1	0,8
maksetähtajast möödunud 61 – 90 päeva	3,1	0,5
Kokku ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks	17,2	8,6
Ostjatelt laekumata arved, mis on alla hinnatud		
maksetähtajast möödunud 3 – 6 kuud	2,9	0,7
maksetähtajast möödunud üle 6 kuu	3,4	2,7
Kokku ostjatelt laekumata arved, mis on alla hinnatud	6,3	3,4
Kokku ostjatelt laekumata arved	104,8	110,7

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt hinnatakse kõik nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, alla täies ulatuses. Üle 90 päeva maksetähtaega ületavate nõuete allahindluse kogusummat korrigeeritakse tuginedes varasemale kogemusele selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Samuti võetakse nõuete hindamisel arvesse muid individuaalseid ja erakorralisi mõjusid nagu globaalne majandusolukorra halvenemine.

12. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, järg

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi algul	-3,3	-7,2
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks loetud ja laekunud ebatõenäolised arved	-0,9	0,3
Lootusetuks tunnistatud arved	0,6	2,6
Klassifitseeritud müügiootel varaks	0,1	0,9
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpul (lisa 4)	-3,5	-3,3

Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Tulu valmidusastme meetodil

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Lõpetamata projektid aruandeaasta lõpul		
Lõpetamata projektide müügitulu	24,0	13,7
Esitatud vahearved	-19,5	-10,8
Lõpetamata projektid, mille eest on arved esitamata (lisa 14)	4,5	2,8
Lõpetamata projektide kulud aruandeaastal kokku	-23,2	-12,5
Lõpetamata projektidelt arvestatud kasum/kahjum	0,8	1,2
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud tulu aruandeaastal	40,9	23,0
Kokku ehitusprojektide kulud aruandeaastal	-36,9	-21,7
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud kasum	4,0	1,3

Pikaajalised ehitusprojektid on põhiliselt seotud energeetikaseadmete tootmise ning võrguseadmete projekteerimise ja ehitamisega.

13 Tuletisinstrumendid

miljonites eurodes	31. detsember 2011		31. detsember 2010	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	9,6	-	-	28,2
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> - ja optioonilepingud – kauplemisderivatiivid	1,4	-	-	1,9
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optioonilepingud – kauplemisderivatiivid	10,2	-	0,7	-
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> - ja futuurlepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	0,5	11,1	-	6,7
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 14)	21,7	11,1	0,7	36,8
sealhulgas pikaajaline osa				
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	1,6	-	-	0,5
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> - ja optiooni-lepingud – kauplemisderivatiivid	1,4	-	-	0,7
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optioonilepingud – kauplemisderivatiivid	10,1	-	0,3	-
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> - ja futuurlepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	0,5	1,9	-	3,7
Kokku pikaajaline osa	13,6	1,9	0,3	4,9
Kokku lühiajaline osa	8,1	9,2	0,4	31,8

13. Tuletisinstrumentid, järg

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*- ja optsoonilepingud

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*- ja optsoonilepingud on sõlmitud eesmärgiga maandada elektrienergia hinna muutumise riski või teenida tulu elektrienergia hinna muutustelt. Kõik *forward*-lepingud on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks või ostuks igal kauplemistunnil ning nende hind on nomineeritud eurodes. Tehingud, mille eesmärgiks on elektrienergia hinna muutumise riski maandamine, on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad elektrienergia müügitehingud elektribörsil Nord Pool. Riskimaandamise eesmärgil tehtud tehingute õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse läbi muu koondkasumi ning arvestatakse kasumiaruandes müügituluna või müügitulu vähendamisenä elektrienergia müügitehingute toimumise hetkel või juhul, kui on selgunud, et müügitehingute toimumine mingil perioodil ei ole tõenäoline.

Forward-lepingud, mis on sõlmitud eesmärgiga teenida kasumit elektrienergia hinna muutustelt, on klassifitseeritud kauplemisderivatiividena, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud realiseeruvad aastatel 2012–2013 (31. detsember 2010: 2011–2012). Seisuga 31. detsember 2011 oli sõlmitud riskimaandamis tehinguid 2012. aastaks 605 558 MWh ja 2013. aastaks 797 160 MWh ulatuses (31. detsember 2010: 2011. aastaks 1 284 414 MWh ja 2012. aastaks 1 18 558 MWh ulatuses).

Optsoonilepingud on klassifitseeritud kauplemisderivatiividena ning neid kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Nord Pooli noteeringud.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optsoonilepingud

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optsoonilepingud on klassifitseeritud kauplemisderivatiividena ja nende õiglase väärtuse muutust kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on SEB Futures noteeringud. Tehingute hinnad on nomineeritud eurodes.

Vedelkütuste müügi *swap*- ja futuurlepingud

Vedelkütuste müügi *swap*- ja futuurlepingute eesmärgiks on vedelkütuste hinna muutumise riski maandamine. Tehingud on sõlmitud kindla koguse vedelkütuste müügiks tulevastel perioodidel ning need on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad vedelkütuste müügitehingud. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Platt's European Marcetscani ja Nymexi noteeringud. Tehingute hinnad on noteeritud eurodes. Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud vedelkütuste müügi *swap*-lepingud realiseeruvad aastatel 2012–2013 (31. detsember 2010: 2011–2013). Seisuga 31. detsember 2011 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2012. aastaks 96 900 t ja 2013. aastaks 96 000 t ulatuses (31. detsember 2010: 2011. aastaks 61 800 t, 2012. aastaks 44 400 t ja 2013. aastaks 36 000 t ulatuses).

14 Finantsvarade krediitkvaliteet

Finantsvarade, mille maksetähtaega pole ületatud ja mida pole alla hinnatud, krediitkvaliteedi hinnangu aluseks on reitinguagentuuride poolt antud krediitireitingud või nende puudumisel klientide ja muude lepingupartnerite varasem krediitkäitumine.

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Nõuded ostjate vastu		
Nõuded uute klientide vastu (arveldatud alla 6 kuu)	0,6	0,9
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes viimase 6 kuu jooksul ei ole maksetähtaega ületanud	39,1	54,6
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes on viimase 6 kuu jooksul maksetähtaega ületanud	41,6	43,3
Kokku nõuded ostjate vastu (lisa 12)	81,3	98,8
Intressinõuded		
Nõuded pankade vastu, mis omavad Moody' s krediitireitingut A2	-	1,6
Nõuded pankade vastu, mis omavad Moody' s krediitireitingut Aa3	-	0,7
Nõuded pankade vastu, mis omavad Moody' s krediitireitingut Aa2	-	0,5
Nõuded pankade vastu, mis omavad Moody' s krediitireitingut A1	-	0,4
Kokku intressinõuded (lisa 12)	-	3,1

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Arvelduskontod, deposiidid ja akreditiivid pankades		
Pankades, mis omavad Moody' s krediitireitingut Aa3	16,0	69,8
Pankades, mis omavad Moody' s krediitireitingut A2	12,8	54,2
Pankades, mis omavad Moody' s krediitireitingut A1	12,0	72,0
Pankades, mis omavad Moody' s krediitireitingut A3	0,1	-
Pankades, mis omavad Moody' s krediitireitingut Aa2	-	40,2
Kokku arvelduskontod ja deposiidid pankades (lisad 3.1, 3.2, 11, 17 ja 18)	40,9	236,2
Muud nõuded ja viitlaekumised		
Muud nõuded, mis omavad Moody' s krediitireitingut A1	2,3	48,4
Nõuded ilma sõltumatu osapoole krediitireitinguta	18,7	5,7
Kokku muud nõuded (lisa 12)	21,0	54,1
Müügiootel finantsvarad		
Krediitiasutuse, mis omab Moody' s krediitireitingut A2, intressivõlakirjad (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 15)	10,2	10,0
Tuletisinstrumendid		
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody' s krediitireitingut Aa1	0,2	-
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody' s krediitireitingut Aa3	0,2	-
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody' s krediitireitingut A1	21,3	0,7
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 13)	21,7	0,7

Juhatuse hinnangul ei esine muude nõuete ja viitlaekumiste puhul, mille osas puudub sõltumatu osapoole krediitireiting, olulist krediitiriski.

Seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010 ei olnud kontsernil olulisi krediitiriskide kontsentratsioone.

15 Müügiotel finantsvarad

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Börsil noteerimata finantsvarad (õiglases väärtuses):		
Swedbanki intressivõlakirjad (fikseeritud intress 1,6%, lunastustähtaeg oktoober 2012) (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 14)	10,2	10,0

Muutused müügiotel finantsvarades

miljonites eurodes	1. jaanuar - 31. detsember	
	2011	2010
Õiglase väärtus aruandeperioodi algul	10,0	-
Soetatud	-	10,0
Arvestatud intress	0,2	-
Õiglase väärtus aruandeperioodi lõpul (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 14)	10,2	10,0

Swedbanki intressivõlakirjad on nomineeritud eurodes. Intressivõlakirjade õiglase väärtuse määramise aluseks on tuleviku rahavood. Maksimaalseks krediidiriskile avatud summaks aruandeperioodi lõpu seisuga on müügiotel varade bilansiline väärtus. Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud varade väärtus langenud.

16 Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Börsil noteerimata finantsvarad:		
Danske Invest Euro Interest Fund'i osakud	4,9	3,2
Kokku börsil noteerimata finantsvarad (lisad 3.3 ja 11)	4,9	3,2

Muutused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavates finantsvarades

miljonites eurodes	1. jaanuar - 31. detsember	
	2011	2010
Õiglase väärtus aruandeperioodi algul	3,2	0,4
Soetatud	47,9	27,4
Müüdid	-46,5	-24,6
Kasum õiglase väärtuse muutusest	0,3	-
Õiglase väärtus aruandeperioodi lõpul (lisad 3.3 ja 11)	4,9	3,2

Danske Invest Euro Interest Fund osakud on nomineeritud eurodes. Fondiosakute õiglaseks väärtuseks on loetud fondi netovarade turuväärtuse alusel arutatud fondiosakute puhaskäitlust. Fondiosakute õiglase väärtuse muutus on kasumiaruandes kajastatud finantstuludena.

17 Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	-	181,4
Kokku üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 3.2, 11 ja 14)	-	181,4

Üle 3-kuuliste tähtajaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 1,2-4,7% (2010: 0,6-4,7%). Hoiuste tähtajad olid aruandeperioodi jooksul 89 kuni 367 päeva (2010: 29-367 päeva). Hoiuste järelejäänud tähtajad aruandeperioodi lõpu seisuga olid alla 12 kuu.

Üle 3-kuulistest tähtajalistest hoiustest oli seisuga 31. detsember 2010 47,9 mln eurot nomineeritud Eesti kroonides ning 133,5 mln eurodes.

18 Raha ja raha ekvivalendid

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Arvelduskontod pankades	12,5	8,4
Lühiajalised hoiused	28,4	46,4
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 11 ja 14)	40,9	54,8

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Euro	39,7	44,7
Läti lant	1,0	0,5
USA dollar	0,1	1,8
Leedu lant	0,1	0,3
Eesti kroon	-	7,5
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 11 ja 14)	40,9	54,8

Kuni 3-kuuliste tähtajaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 0,4–2,1% (2010: 0,2–5,0%).

19 Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum

Seisuga 31. detsember 2011 oli Eesti Energia ASil registreeritud 471 645 750 aktsiat (31. detsember 2010: 471 645 750 aktsiat). Aktsia nimiväärtus on 1 euro. Aktsia nimiväärtus muudeti aktsiakapitali eurodesse konverteerimisel detsembris 2010, kuni selle ajani oli aktsia nimiväärtus 100 Eesti krooni. Kõik seltsi aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister. Eesti Energia ASi põhikirjas fikseeritud miinimumaktsiakapital on 250,0 mln eurot ja maksimumkapital 1000,0 mln eurot.

Seisuga 31. detsember 2011 moodustas kontserni kohustuslik reservkapital 47,2 mln eurot (31. detsember 2010: 47,2 mln eurot). Seisuga 31. detsember 2011 on Eesti Energia ASil kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 0 eurot (31. detsember 2010: 0 eurot).

Seisuga 31. detsember 2011 oli kontserni vaba omakapital 453,5 mln eurot (31. detsember 2010: 360,3 mln eurot).

Kasumi jaotamisel aktsionäridele tuleb maksta tulumaksu (alates 1. jaanuarist 2008 on dividendide tulumaks 21/79).

Kogu jaotamata kasumi jaotamisel dividendideks tuleks maksta 95,2 mln eurot (31. detsember 2010: 75,7 mln eurot) tulumaksu. Netodividendidena oleks võimalik välja maksta 358,3 mln eurot (31. detsember 2010: 284,6 mln eurot).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt avalikustatud dividendide määramise plaanile peab Eesti Energia AS pärast 2011. aastaaruande kinnitamist aktsionäride üldkoosoleku poolt maksuma dividendidena 65,2 mln eurot. Sellega kaasnev dividendide tulumaks on 17,3 mln eurot.

Järgnevas tabelis on esitatud vaba omakapitali, võimaliku dividendisumma ja sellega kaasneva dividendi tulumaksu arvutuse alus:

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Jaotamata kasum (lisa 42)	453,5	360,3
Vaba omakapital	453,5	360,3
Tulumaks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel	95,2	75,7
Võimalikud netodividendid	358,3	284,6

20 Dividend aktsia kohta

2011. aastal maksis Eesti Energia Eesti Vabariigile dividende 56,1 mln eurot, dividend aktsia kohta 0,12 eurot (2010: 109,2 mln eurot, dividend aktsia kohta 1,48 eurot).

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku 31. detsemberil 2011 lõppenud majandusaasta eest välja maksta dividend 0,14 eurot aktsia kohta kogusummas 65,2 mln eurot.

Käesolevas aastaaruandes ei ole seda dividendisummat kohustusena kajastatud, sest seisuga 31. detsember 2011 ei olnud dividend välja kuulutatud.

21 Riskimaandamise reserv

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Riskimaandamise reserv perioodi algul	-34,6	-3,1
Rahavoogude riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutus	23,5	-40,3
Kajastatud müügitulu vähendusena	10,7	8,9
Riskimaandamise reserv perioodi lõpul	-0,4	-34,6

22 Võlakohustused

Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Lühiajalised võlakohustused		
Pikaajaliste pangalaenu tagasimaksed järgmisel perioodil	1,5	26,8
Kokku lühiajalised võlakohustused	1,5	26,8
Pikaajalised võlakohustused		
Emiteeritud võlakirjad	290,6	289,8
Pangalaenu	144,1	42,1
Kokku pikaajalised võlakohustused	434,7	331,9
Kokku võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 11)	436,2	358,7

Võlakirjad

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Võlakirjade nominaalväärtus (lisa 3.1)	300,0	300,0
Võlakirjade turuväärtus noteeritud müügihinna alusel (lisa 3.3)	286,5	293,1

Pikaajaliste võlakirjade lunastustähtaeg on 2020. aastal. Võlakirjad on nomineeritud eurodes ning on fikseeritud intressimääraga 4,5%. Võlakirjad on noteeritud Londoni börsil.

Pikaajalised pangalaenu nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
< 1 aasta	1,5	26,8
1–5 aastat	17,8	37,5
> 5 aasta	127,0	4,8
Kokku	146,3	69,1

Kõik laenu on nomineeritud eurodes. Seisuga 31. detsember 2011 olid laenu intressimäärad vahemikus 2,0–3,2% (31. detsember 2010: 1,6–4,6%). Kaalutud keskmine intressimäär ujuva intressiga välja võetud laenu oli seisuga 31. detsember 2011 6 kuu Euribor +0,46% (31. detsember 2010: 6 kuu Euribor+1,48%).

Laenu kaalutud keskmine intressimäär oli seisuga 31. detsember 2011 3,13% (31. detsember 2010: 2,72%). Eesti Energia ASi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Kontsern ei ole piirmäärasid ületanud.

Aruandeperioodil maksis kontsern ennetähtaegselt tagasi Nordic Investment Bankist võetud laenuid summas 32,1 mln eurot ja Läti SEB Pangast võetud laenu summas 0,2 mln eurot (2010: 0 eurot).

Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil väljavõtmata laenuid 595,0 mln euro eest (31. detsember 2010: 136,0 mln eurot), millest 500,0 mln eurot on võimalik kasutusele võtta kuni 22. augustini 2014 ning otsus 95 mln euro väljavõtmiseks tuleb teha hiljemalt 7. detsembril 2012. Kõik väljavõtmata laenu on ujuva intressimääraga.

Juhtkonna hinnangul ei erine laenu õiglase väärtus majandusaasta lõpu seisuga oluliselt nende bilansilise väärtusest, kuna riskimarginaalid ei ole muutunud.

Võlakohustused intressimäärade fikseerimise perioodi järgi

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
< 1 aasta	9,7	68,9
1–5 aastat	12,3	-
> 5 aasta	414,2	289,8
Kokku (lisad 3.1, 3.2 ja 11)	436,2	358,7

22. Võlakohustused, järg

Võlakohustuste kaalutud keskmised efektiivsed intressimäärad

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Pikaajalised pangalaenu	3,2%	2,8%
Võlakirjad	4,9%	4,9%

23 Võlad hankijatele ja muud võlad

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades		
Võlad hankijatele	119,2	76,4
Viitvõlad	4,4	2,1
Võlad sidusettevõtjatele	2,9	2,2
Muud võlad	3,5	5,7
Kokku finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades (lisa 11)	130,0	86,4
Võlad töötajatele	19,2	18,1
Maksuvõlad	26,5	24,3
Ettemaksud	0,8	4,1
Kokku võlad hankijatele ja muud võlad	176,5	132,9
<i>sh lühiajalised võlad hankijatele ja muud võlad</i>	176,1	132,7
<i>pikaajalised võlad hankijatele ja muud võlad</i>	0,4	0,3

24 Tulevaste perioodide tulud

Liitumis- ja muud teenustasud

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	117,9	116,5
Laekunud liitumis- ja muud teenustasud	12,4	9,4
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisa 4 ja 33)	-4,6	-7,9
Klassifitseeritud müügiotol kohustuseks (lisa 35)	-	-0,1
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	125,7	117,9

Sihtfinantseerimine

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Sihtfinantseerimise ettemaksud perioodi algul	1,2	0,6
<i>sh lühiajalised ettemaksud</i>	0,5	0,2
<i>pikaajalised ettemaksud</i>	0,7	0,4
Saadud toetused	0,4	1,0
Üle antud toetused	-0,3	-
Arvestatud tuludesse (lisa 27)	-0,4	-0,3
Sihtfinantseerimise ettemaksud perioodi lõpul	0,9	1,2
<i>sh lühiajalised ettemaksud</i>	0,2	0,5
<i>pikaajalised ettemaksud</i>	0,7	0,7

Valdav osa sihtfinantseerimisest on saadud Ühtekuuluvusfondist (ISPA), LIFE-programmist, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt, Keskkonnainvesteeringute Keskuselt ja Eesti Töötukassalt.

25 Eraldised

miljonites eurodes	Algjäak 31. detsember 2010	Moodustamine ja ümberrhindamine	Arvestatud intressikulu (lisa 31)	Kasutamine	Klassifitseerimine müügiootel kohustuseks	Lõppjäak 31. detsember 2011	
						Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 30)	15,0	3,2	1,2	-0,9	-	1,6	16,9
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisa 30)	9,9	0,3	0,5	-	-	2,3	8,4
Töötajatega seotud eraldised (lisa 29)	3,9	0,5	0,3	-0,4	-	1,2	3,1
Varade demonteerimise kulude eraldis (lisa 6)	2,6	-	0,1	-	-	-	2,7
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisa 8 ja 28)	47,1	11,3	-	-49,1	-	9,3	-
Kokku eraldised (lisa 4 ja 33)	78,5	15,3	2,1	-50,4	-	14,4	31,1

miljonites eurodes	Algjäak 31. detsember 2009	Moodustamine ja ümberrhindamine	Arvestatud intressikulu (lisa 31)	Kasutamine	Klassifitseerimine müügiootel kohustuseks	Lõppjäak 31. detsember 2010	
						Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 30)	16,5	4,2	0,8	-0,8	-5,7	2,4	12,6
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisa 30)	7,7	1,8	0,4	-	-	-	9,9
Töötajatega seotud eraldised (lisa 29)	4,2	0,2	0,2	-0,7	-	0,4	3,5
Varade demonteerimise kulude eraldis (lisa 6)	1,3	1,1	0,1	-	-	-	2,6
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisa 8 ja 28)	-	47,7	-	-0,6	-	47,1	-
Kokku eraldised (lisa 4 ja 33)	29,7	55,0	1,5	-2,1	-5,7	49,9	28,6

Eraldiste moodustamise ja ümberrhindamise kuludest 2010. majandusaastal tulenes 6,9 mln eurot diskontomäära alanemisest 8%-lt 5,4%-le.

Keskkonnakaitselised ja mäetööde lõpetamise eraldised on moodustatud:

- kaevandatud maa-alade rekultiveerimiseks;
- pinnase puhastamiseks;
- kaevandamise tegevuse tagajärjel rikunud veevarustuse taastamiseks;
- jäätmeväljade sulgemiseks ja üleliigse vee neutraliseerimiseks;
- suletud tuhaväljade järelhooldustööde tegemiseks;
- asbesti likvideerimiseks elektrijaamades.

Pikaajalised keskkonnakaitselised kohustused realiseeruvad Eesti Energia Kaevandustes aastatel 2013–2014 ning Narva Elektriijaamades 2013–2044.

Mäetööde lõpetamisega kaasnevad kohustused realiseeruvad aastatel 2012–2046.

Töötajatega seotud eraldised on moodustatud:

- kollektiivlepingutes ning muudes kokkulepetes sätestatud toetuste maksmiseks;
- tervisekahjustuste hüvitamiseks;
- koondamishüvitiste maksmiseks;
- stipendiumite maksmiseks.

Pikaajalised töötajatega seotud eraldised realiseeruvad lepingutes sätestatud tähtaegade jooksul või töötajate järelejäänud eluea jooksul, mille määramise aluseks on võetud Statistikaameti andmed prognoositavate eluigade kohta vastavalt vanusele.

Töötajatega seotud eraldised sisaldavad eraldist Aidu Karjääri töötajate koondamiskulude katmiseks. Ülejäänud kaevanduste ja karjäärde töötajate koondamistasude väljamaksmiseks eraldisi ei ole moodustatud, kuna nende lõppsulgemisplaan pole välja kuulutatud.

Varade demonteerimise kulude eraldis on moodustatud Narva Elektriijaamades renoveeritud 8. ja 11. ploki ning tööstusjäätmete prügilade tulevase demonteerimisega seotud kulutuste katteks. Varade demonteerimise kulude nüüdisväärtnus on arvestatud põhivara soetusmaksumusse. Varade demonteerimise kulude eraldised realiseeruvad aastatel 2034–2035.

25. Eraldised, järg

Kasvuhoonegaaside emissioonikulu eraldis on moodustatud juurde ostetavate kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute maksumuses. Kasvuhoonegaaside emissiooni katteks vajalike lubatud heitkoguse ühikute kogusest on maha arvatud riigilt tasuta saadud lubatud heitkoguse ühikud. Seisuga 31. detsember 2011 arvestati kasvuhoonegaaside eraldise moodustamisel lisaks maha Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011 määrusega nr 183 kontsernile täiendavalt 2010. ja 2011. aasta eest eraldatud 2,5 mln tonni kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid. 2012. aastaks täiendavalt eraldatud 1,3 mln tonni kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid arvestatakse maha 2012. a emissiooni katteks vajalikust lubatud heitkoguse ühikute kogusest (lisa 34).

Eraldised on diskonteeritud diskontomääraga 5,4% (2010: 5,4%).

26 Müügitulu

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Tegevusvaldkondade lõikes		
Kaupade müük		
Elektrienergia müük (lisa 5)	424,7	409,7
Soojusenergia müük (lisa 5)	37,4	46,9
Põlevkiviõli müük (lisa 5)	60,9	51,7
Põlevkivi müük (lisa 5)	32,8	30,1
Energeetikaseadmete müük	24,4	19,9
Muu kaupade müük	8,2	5,1
Kokku kaupade müük	588,4	563,4
Teenuste müük		
Võrguteenuste müük (lisa 5)	204,9	192,1
Telekommunikatsiooniteenuste müük	10,9	11,5
Liitumise teenustasud (lisad 4, 24 ja 33)	4,6	7,9
Remondi- ja ehitusteenuste ning elektritööde müük	17,1	4,2
Vara rent ja hooldus (lisa 7)	1,9	2,1
Muude teenuste müük	4,1	2,9
Kokku teenuste müük	243,5	220,7
Kokku müügitulu (lisa 5)	831,9	784,1

27 Muud äritulud

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Kasum tütarettevõtjate müügist ja ümberklassifitseerimisest sidusettevõtjateks (lisad 9, 33 ja 35)	18,7	-
Saadud viivised, trahvid, hüvitised	3,1	10,1
Kasum materiaalse põhivara müügist	1,4	0,5
Sihtfinantseerimine (lisa 24)	0,4	0,3
Muud äritulud	2,0	1,2
Kokku muud äritulud	25,6	12,1

Võrreldaval perioodi saadud viiviste, trahvide ja hüvitiste summa sisaldab Foster Wheeler Energia Oylt saadud hüvitiste netosummat 5,2 mln eurot Narva Elektriijaamade uute plokkide ehitamise lepingu tingimuste rikkumise eest ja müügilepingu rikkumise eest saadud trahvi summas 2,2 mln eurot.

28 Kaubad, toore, materjal ja teenused

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Elektrienergia	41,6	42,3
Ülekandeteenused	76,7	70,0
Tehnoloogiline kütus	49,2	42,6
Hooldus- ja remonditööd	41,3	31,5
Loodusvarade ressursimaks	28,7	24,3
Kasvuhoonegaaside emissioonikulu (lisa 25)	11,3	47,7
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ümberhindlus (lisa 8)	19,9	-
Muud kaubad, toore, materjal ja teenused	121,0	89,6
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	389,7	348,0

29 Tööjõukulud

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Töötajate arv		
Töötajate arv perioodi algul*	7 455	7 413
Töötajate arv perioodi lõpul*	7 631	7 455
Keskmine töötajate arv (lisa 5)	7 585	7 353

* Ilma müügioteel ettevõtete ja lõpetatud tegevusvaldkonna töötajateta

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Tööjõu kulud		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	110,9	98,5
<i>Keskmine töötasu kuus (eurodes)</i>	<i>1 218</i>	<i>1 116</i>
Muud tasud ja toetused töötajatele	5,5	4,7
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	39,7	35,9
Töötajatega seotud eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	0,5	0,2
Kokku arvestatud tööjõukulud	156,6	139,3
sh arvestatud nõukogudele ja juhatustele		
Palgakulu, preemiad, lisatasud	1,8	1,9
Erisoodustused	0,1	0,1
Kokku arvestatud nõukogudele ja juhatustele	1,9	2,0
Kapitaliseeritud oma jõududega ehitatud materiaalse põhivara maksumusse	-20,8	-8,6
Kaetud mäetööde peatamise ja keskkonnakaitselistest eraldistest	-0,2	-0,3
Kokku tööjõukulud	135,6	130,5

Emaettevõtja juhatuse liikmed valib emaettevõtja nõukogu. Juhatuse liikmed valitakse tähtajaliselt kuni 5 aastaks.

30 Muud tegevuskulud

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Keskonnakaitselised saatemaksud	19,8	18,8
Mitmesugused bürookulud	7,4	6,6
Rendikulud (lisa 7)	4,4	3,9
Mäetööde lõpetamise ja keskkonnakaitseliste eraldiste moodustamine (lisa 25)	3,5	5,9
Uurimis- ja arengukulud	2,6	2,8
Muud tegevuskulud	33,3	28,2
Muud tegevuskulud	71,0	66,2

31 Neto finantstulud (-kulud)

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Finantstulud		
Intressitulud		
Intressitulud lõpetatud tegevusvaldkonnalt	-	0,2
Muud intressitulud	4,0	7,3
Kokku intressitulud (lisa 5)	4,0	7,5
Muud finantstulud	0,1	-
Kokku finantstulud	4,1	7,5
Finantskulud		
Intressikulud võlakohustustelt		
Intressikulud võlakohustustelt	-19,2	-16,2
Kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused	13,8	5,0
Kokku intressikulud võlakohustustelt (lisa 33)	-5,4	-11,2
Intressikulud eraldistelt ja nõuetelt teiste osapoolte vastu (lisa 25)	-2,1	-1,4
Kokku intressikulud (lisa 5)	-7,5	-12,6
Kahjum valuutakursi muutustest	0,3	-0,1
Muud finantskulud	-0,1	-0,1
Kokku finantskulud	-7,3	-12,8
Neto finantstulud (-kulud)	-3,2	-5,3

32 Tulumaksukulu

Vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele maksustatakse Eestis jaotamata kasumist välja-makstavaid dividende. Alates 1. jaanuarist 2008 kehtib tulumaksumäär 21/79 dividendi netosummas. Tasumisele kuuluvast tulumaksust on võimalik maha arvata teistelt Eestis registreeritud äriühingutelt saadud dividendidelt arvestatud tulumaks, kui dividendide saajale kuulus dividendide maksmise ajal vähemalt 10% dividendi maksja aktsiatest või osadest.

Keskmine tegelik tulumaksumäär

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Eesti		
Dividendide netosumma	56,1	109,2
Dividendidele rakendatav tulumaksumäär	21/79	21/79
Teoreetiline tulumaks antud tulumaksumääraga	14,9	29,0
Sidusettevõtjalt saadud dividendide mõju	-0,3	-0,3
Tegelik tulumaks dividendidelt	14,6	28,7
Keskmine efektiivne tulumaksumäär	20,6%	20,8%
Soome ja Läti tütarettevõtjate tulumaksukulu	0,1	0,1
Kokku tulumaksukulu (lisa 5)	14,7	28,8

Seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustusi.

33 Äritegevusest saadud raha

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Jätkuvad tegevusvaldkonnad		
Kasum enne maksustamist	163,9	145,8
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus (lisa 5 ja 6)	93,3	92,0
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (lisa 5 ja 8)	3,8	1,4
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisa 4, 24 ja 26)	-4,6	-7,9
Kasum äri müügist (lisa 35)	-2,4	-
Kasum materiaalse põhivara müügist	-1,4	-0,5
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	-0,1	-0,1
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	0,9	-2,1
Kasum muudest mitterahalistest tehingutest (lisa 27)	-	-10,8
Muud investeerimise kasumid (lisa 9 ja 27)	-16,3	-
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	-12,2	1,5
Intressikulu võlakohustustelt (lisa 31)	5,4	11,2
Intressi- ja muud finantstulud	-3,4	-7,5
Korrigeeritud kasum enne maksustamist	226,9	223,0
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Äritegevusega seotud nõuete muutus	5,5	-33,7
Varude muutus	-8,5	9,6
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-1,2	-42,5
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-4,2	-66,6
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus (lisa 25)	-33,0	53,1
Võlgnevuse muutus hankijatele	0,4	27,4
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-2,2	-3,3
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-34,8	77,2
Äritegevusest saadud raha	187,9	233,7

34 Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused

(a) Bilansivälised varad

Kaevandamisõigused

Seisuga 31. detsember 2011 on kontserni kaevanduste ja karjääride kaevandamiskõlblikud põlevkivi varud hinnanguliselt kokku 559 mln tonni (31. detsember 2010: 367 mln tonni), sh allmaa kaeväljadel 452 mln tonni (31. detsember 2010: 267 mln tonni) ja pealmaa kaeväljadel 108 mln tonni (31. detsember 2010: 100 mln tonni).

Emissiooniõigused

Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011 määrusega nr 183 kehtestatud jaotuskava kohaselt on Eesti Energia kontserni ettevõtetele aastateks 2008–2012 eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkogus 49,0 mln tonni (perioodiks 2005–2007 eraldatud kogus oli kokku 46,7 mln tonni) (lisa 8). Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011 määrusega nr 183 suurendati kontsernile eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka võrreldes eelmise samaks perioodiks koostatud jaotuskavaga (lisa 25).

(b) Tingimuslikud kohustused

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserniettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Tagatised, garantiid ja kohtuvaidlused

Kontserni poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Piirmäärasid ei ole ületatud.

Kontsern on andnud garantii sidusettevõtja ASi Nordic Energy Link pankadega sõlmitud laenulepingutest tulenevate kohustuste garanteerimiseks 39,9% ulatuses juhul, kui pangad nõuavad ASilt Nordic Energy Link lepingutingimuste rikkumisele viidates laenude täielikku tasumist (lisa 3.1). Seisuga 31. detsember 2011 oli ASil Nordic Energy Link väljavõetud laenusid summas 56,5 mln eurot (31. detsember 2010: 61,6 mln eurot).

(c) Siduvad tulevikukohustused

Euroopa Liidu keskkonnanormide täitmise kohustus

Vastavalt Euroopa Liidu ja Eesti vahelisele liitumislepingule peavad põlevkivikatelde heitmed välisõhku alates 2016. aastast vastama suurtele põletusseadmetele kehtestatud nõuetele. Nimetatud kohustuse täitmine nõuab täiendavate investeeringute tegemist.

Ehituslepingutest tulenevad siduvad tulevikukohustused

Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil põhivara soetamiseks sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi 1111,6 mln euro (31. detsember 2010: 254,9 mln euro) eest.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostulepingud

Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil sõlmitud lepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks 2012., 2013. ja 2014. aasta detsembris summas 52,9 mln eurot (31. detsember 2010: 33,5 mln eurot).

35 Müügiks hoitavad varad ja müügiks hoitavate varadega seotud kohustused

Müügiks hoitavad varad

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Raha ja raha ekvivalendid	-	0,3
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	1,4	5,1
Varud	0,1	0,3
Materiaalne ja immateriaalne põhivara (lisa 6 ja 8)	10,3	15,0
Kokku müügiks hoitavad varad	11,8	20,7

Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
Võlakohustused	-	3,3
Võlad hankijatele ja muud võlad	4,0	1,8
Eraldised	-	5,8
Tulevaste perioodide tulud (lisa 24)	-	0,1
Kokku müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	4,0	11,0

(a) Müügiks hoitavad varad ja müügiks hoitavate varadega seotud kohustused seisuga 31. detsember 2011

Televõrgu ASi varad ja kohustused on käesolevas aastaaruandes kajastatud müügiootel varade ja kohustustena, kuna seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil pooleli Televõrgu ASi müügiprotsess ning toimusid läbirääkimised potentsiaalse ostjaga. 16. jaanuaril 2012 sõlmis kontsern müügilepingu Televõrgu ASi aktsiate müügiks (lisa 40).

(b) Müügiks hoitavad varad ja müügiks hoitavate varadega seotud kohustused seisuga 31. detsember 2010

Seisuga 31. detsember 2010 olid ASi Kohtla-Järve Soojus varad ja kohustused kajastatud müügiootel varade ja kohustustena, kuna 22. detsembril 2010 sõlmis kontsern ASi Kohtla-Järve Soojus osaluse müügilepingu OÜ VKG Energiaga. Tehing viidi lõpule 8. märtsil 2011, pärast seda, kui Konkurentsiamet andis nõusoleku koondumiseks. Kuni müügini kuulus AS Kohtla-Järve Soojus elektri ja soojuse tootmise segmenti.

Müüdnud tütarettevõtja netovara

miljonites eurodes	8. märts 2011
Raha ja raha ekvivalendid	1,5
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	4,3
Varud	0,2
Materiaalne põhivara	16,0
Võlakohustused	-3,4
Võlad hankijatele ja muud võlad	-7,7
Tulevaste perioodide tulud	-0,1
Eraldised	-5,8
Kokku müüdnud tütarettevõtja netovara	5,0
Mittekontrolliva osaluse osa netovaradest	-2,0
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute koguse kompenseerimise kohustus	0,2
Müügihind	5,6
Kasum müügist (lisa 33)	2,4
Raha sissetulek osaluse müügist	
Laekunud müügist	5,6
Tütarettevõtja raha pangakontodel	-1,5
Kokku raha sissetulek osaluse müügist	4,1

36 Lõpetatud tegevusvaldkond

Augustis 2009 kiitis Vabariigi Valitsus heaks plaani osta kontsernilt 100% osalus Elering OÜs. Tehing viidi lõpule 27. jaanuaril 2010. Kuni müügini moodustas Elering OÜ äritegevus elektri ülekande segmendi ning on seetõttu kajastatud käesolevas aastaaruandes lõpetatud tegevusvaldkonnana.

Lõpetatud tegevusvaldkonna tulude ja kulude analüüs

miljonites eurodes	1. jaanuar – 27. jaanuar 2010
Tulud	10,0
Kulud	-4,0
Kasum lõpetatavast tegevusvaldkonnast enne maksustamist	6,0
Kasum müügist	21,4
Kasum lõpetatavast tegevusvaldkonnast	27,4

Lõpetatud tegevusvaldkonna varad ja kohustused

miljonites eurodes	27. jaanuar 2010
Raha ja raha ekvivalendid	6,6
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	20,3
<i>sh nõuded jätkuvatele tegevusvaldkondadele</i>	15,1
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	351,5
Kokku lõpetatud tegevusvaldkonna varad	378,4
Võlakohustused	-192,4
Võlad hankijatele ja muud võlad	-21,9
<i>sh võlad jätkuvatele tegevusvaldkondadele</i>	-3,3
Tulevaste perioodide tulud	-13,0
Kokku lõpetatud tegevusvaldkonna kohustused	-227,2

miljonites eurodes	27. jaanuar 2010
Netovara	151,2
Müügihind	172,6
Kasum müügist	21,4
Raha sissetulek osade müügist:	
Laekunud müügist	172,6
Tütarettevõtja raha ja raha ekvivalendid	-6,6
Kokku raha sissetulek osade müügist	166,0

37 Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted

Äriühendused

(a) SIA Enefit Power & Heat Valka

17. jaanuaril 2011 omandas kontsern 75%-lise osaluse Läti äriühingus SIA "Valkas Bioenergo Kompanija" (uus ärinimi - SIA Enefit Power & Heat Valka) ning suurendas omandamise järgselt aktsiakapitali, misjärel kuulub kontsernile 90% äriühingust. Omandatud ettevõtte toodab soojust kahes biokütust ja kütteõli kasutavas katlamajas ning on alustanud uue biokütusel töötava elektri ja soojuste koostootmisjaama ehitust. Uus koostootmisjaam valmib 2012. aastal.

Ettevõtte omandamise eesmärgiks on kontserni tootmisportfelli mitmekesistamine ning efektiivse elektri ja soojuste koostootmise arendamine. Omandamisel tekkinud firmaväärtus, mida ei olnud võimalik kvalifitseerida eristatavaks varaks, moodustas 0,6 mln eurot ning on seostatav uue koostootmisjaama arendusprojektiga.

Alljärgnevas tabelis on toodud info omandatud osaluse soetusmaksumuse, omandatud eristatavate varade ja kohustuste õiglase väärtuste ning mittekontrolliva osaluse kohta omandamise kuupäeval:

miljonites eurodes	
Omandatud osaluse soetusmaksumus	
Tehingu toimumisel tasutud ostuhind	0,6
Tulevikus tasutav ostuhind	0,2
Kokku omandatud osaluse soetusmaksumus	0,8

37. Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted, järg

Omandatud eristatavad varad ja kohustused	
Ostjatelt laekumata arved	0,1
Materiaalne põhivara (lisa 6)	0,3
Immateriaalne põhivara (lisa 8)	0,2
Võlakohustused	-0,2
Võlad hankijatele ja muud võlad	-0,1
Kokku omandatud eristatav netovara	0,3
Mittekontrolliv osalus	-0,1
Firmaväärtus (lisa 8)	0,6
Kokku	0,8

Omandamisega seotud otsesed kulud on kajastatud 2011. aasta konsolideeritud kasumiaruandes real "Muud tegevuskulud".

Vastavalt lepingule kuulub täiendav ostuhind summas 0,2 mln eurot tasumisele peale Euroopa Liidu toetuse saamist.

Ostjatelt laekumata arvete õiglane väärtus omandamise hetkel oli 0,1 mln eurot, mis oli võrdne nende lepingulise väärtusega.

Mittekontrolliva osaluse õiglane väärtus on määratud vastavalt mittekontrolliva osaluse määrale eraldi identifitseeritava netovara õiglasest väärtusest.

SIA Enefit Power & Heat Valka tulude summa konsolideeritud kasumiaruandes moodustas perioodil 17. jaanuar 2011 - 31. detsember 2011 0,6 mln eurot ning kahjum 0,3 mln eurot.

(b) Osaühing Pogi

10. oktoobril 2011 omandas kontsern 66,5%-lise osaluse Osaühingus Pogi, mille põhi-tegevusalaks on soojusenergia tootmine ning müük Paide linnas. 2012. aastal rajab ettevõtte Paidesse uue efektiivse ja keskkonnasõbraliku biomassil töötava elektri- ja soojuse koostootmisjaama.

Ettevõtte omandamise eesmärgiks on kontserni tootmisportfelli mitmekesistamine ning efektiivse elektri ja soojuse koostootmise arendamine. Omandamisel tekkinud firmaväärtus, mida ei olnud võimalik kvalifitseerida eristatavaks varaks, moodustas 0,4 mln eurot ning on seostatav uue koostootmisjaama arendusprojektiga.

Alljärgnevas tabelis on toodud info omandatud osaluse soetusmaksumuse, omandatud eristatavate varade ja kohustuste õiglaste väärtuste ning mittekontrolliva osaluse kohta omandamise kuupäeval:

miljonites eurodes	
Omandatud osaluse soetusmaksumus	
Tehingu toimumisel tasutud ostuhind	1,2
Kokku omandatud osaluse soetusmaksumus	1,2
Omandatud eristatavad varad ja kohustused	
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	0,3
Varud	0,4
Materiaalne põhivara (lisa 6)	1,3
Võlakohustused	-0,2
Võlad hankijatele ja muud võlad	-0,5
Kokku omandatud eristatav netovara	1,3
Mittekontrolliv osalus	-0,5
Firmaväärtus (lisa 8)	0,4
Kokku	1,2

Omandamisega seotud otsesed kulud on kajastatud 2011. aasta konsolideeritud kasumiaruandes real "Muud tegevuskulud".

Ostjatelt laekumata arvete õiglane väärtus omandamise hetkel oli 0,2 mln eurot, mis oli võrdne nende lepingulise väärtusega.

Mittekontrolliva osaluse õiglane väärtus on määratud vastavalt mittekontrolliva osaluse määrale eraldi identifitseeritava netovara õiglasest väärtusest.

Osaühingu Pogi tulude summa konsolideeritud kasumiaruandes moodustas perioodil 10. oktoober 2011 - 31. detsember 2011 0,6 mln eurot ning kasum 0 mln eurot.

Kui Osaühingut Pogi oleks konsolideeritud alates 1. jaanuarist 2011, oleks kontserni konsolideeritud tulud olnud 1,6 mln eurot ning konsolideeritud kasum 0 mln eurot suuremad.

37. Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted, järg

Muud omandatud ettevõtted

(c) Enefit American Oil

14. jaanuaril 2011 sõlmis kontsern lepingu Oil Shale Exploration Company (uus ärinimi - Enefit American Oil) 100% aktsiate omandamiseks USAs 42 mln USDi (29,6 mln EURi) eest. Tehing viidi lõpule 30. märtsil 2011. Juhatuse hinnangul ei kujutanud antud tehing äriühendust, kuna omandati varad, mis ei moodusta äri.

Soetusmaksumuse jaotus omandatud varadele ja kohustustele

miljonites eurodes	
Materiaalne põhivara (lisa 6)	2,1
Lepingulised õigused (lisa 8)	27,7
Võlad hankijatele ja muud võlad	-0,2
	29,6

38 Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta on puhaskasum jagatud kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kuna potentsiaalseid lihtaktsiaid ei ole, on lahustunud puhaskasum kõigil perioodidel võrdne tava puhaskasumiga. Aktsiate arv muutus detsembris 2010 seoses aktsia nimiväärtuse muutmisega 100 Eesti kroonilt 1 eurole (lisa 19). Käesolevas lisas on 2010. aasta keskmine lihtaktsiate arv arvestatud nii, nagu nimiväärtus 1 euro/aktsia oleks kehtinud alates 2010. aasta algusest, tagamaks informatsiooni võrreldavust.

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Emaettevõtja omaniku osa kasumist (mln eurot)	149,2	144,3
<i>sh jätkuvatest tegevusvaldkondadest (mln eurot)</i>	149,3	116,9
<i>lõpetatavatest tegevusvaldkondadest (mln eurot)</i>	-	27,4
Kaalutud keskmine aktsiate arv (mln)	471,6	471,6
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,32	0,31
<i>sh jätkuvatest tegevusvaldkondadest (eurot)</i>	0,32	0,25
<i>lõpetatavatest tegevusvaldkondadest (eurot)</i>	-	0,06
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,32	0,31
<i>sh jätkuvatest tegevusvaldkondadest (eurot)</i>	0,32	0,25
<i>lõpetatavatest tegevusvaldkondadest (eurot)</i>	-	0,06

39 Tehingud seotud osapooltega

Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Kontserni aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, emaettevõtja juhatuse ja nõukogu liikmed ning muud ettevõtjad, kelle üle nimetatud isikutel on oluline mõju.

Samuti on loetud seotud osapoolteks kõik üksused, kus riigil on kontroll või valitsev mõju.

Jätkuvad tegevusvaldkonnad

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Tehingud sidusettevõtjatega		
Kaupade ja teenuste ost	27,4	25,4
Tulu kaupade ja teenuste müügist	3,5	3,3
Finantstulud	0,6	-
Tehingud äriühingutega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu		
Kaupade ja teenuste ost	3,2	4,5

2011. majandusaastal ei teinud kontsern olulise mõjuga üksikuid tehinguid üksustega, mille üle riik omab kontrolli või olulist mõju.

2010. majandusaastal võõrandas kontsern Eesti Vabariigile 100% osaluse Elering OÜs (lisa 36).

Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud on avalikustatud lisas 29. Nõuded sidusettevõtjate vastu on avalikustatud lisas 12 ning võlad sidusettevõtjatele lisas 23. Aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil ei ole hinnatud alla nõudeid seotud osapoolte vastu.

Juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on teenistuslepingutes ette nähtud kolme kuu hüvitise maksmine.

Elektrienergia ostul-müügil kasutatakse Konkurentsiameti poolt kinnitatud hindu. Ülejäänud tehingud toimuvad turuhinnas, selle puudumisel kasutatakse kokkuleppehindu.

40 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

16. jaanuaril 2012 sõlmis kontsern müügilepingu Televõrgu ASi aktsiate müügiks (lisa 35). Tehing viidi lõpule 17. veebruaril 2012 peale Konkurentsiametilt loa saamist.

41 Konsolideeritud rahavoogude aruannete esitusviisi muudatuse mõju

Käesolevas konsolideeritud aastaaruannetes on võrreldes 2010. aasta konsolideeritud aastaaruandega muudetud piiratud kasutusega raha netomuutuse esitusviisi konsolideeritud rahavoogude aruannetes, mille tulemusena kajastatakse piiratud kasutusega raha netomuutust investeerimistegevuse rahavoona (varem äritegevuse rahavoogude koosseisus). Kontserni hinnangul vastab selline esitusviis õigemini tehingute olemusele.

Konsolideeritud rahavoogude aruannete esitusviisi muudatuse mõju

miljonites eurodes	2011. aasta-aruandes esitatud võrdlusandmed	2010. aasta-aruandes esitatud info	Muutus
Rahavood äritegevusest kokku	198.1	154.2	43.9
Rahavood investeerimistegevusest kokku	(75.5)	(31.6)	(43.9)

42 Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud emaettevõtja eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega. Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse soetusmaksumuses.

Kasumiaruanded

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Müügitulu	391,5	406,5
Muud äritulud	29,2	47,6
Sihtfinantseerimine	0,2	-
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-356,8	-381,9
Mitmesugused tegevuskulud	-18,7	-16,7
Tööjõukulud	-23,3	-19,5
Põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse langus	-6,8	-3,7
Muud ärikulud	-1,2	-5,9
ÄRIKASUM	14,1	26,5
Finantstulud	84,1	141,7
Finantskulud	-16,2	-16,9
Kokku finantstulud ja -kulud	67,9	124,7
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	82,0	151,2
ARUANDEAASTA KASUM	82,0	151,2

Koondkasumiaruanded

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
ARUANDEAASTA KASUM	82,0	151,2
Muu koondkasum		
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	37,7	-30,0
Majandusaasta muu koondkasum	37,7	-30,0
MAJANDUSAASTA KOONDKASUM KOKKU	119,7	121,2

42 Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Finantsseisundi aruanded

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
VARAD		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	157,8	80,7
Immateriaalne põhivara	15,6	12,0
Investeeringud tütarettevõtjatesse	498,8	501,3
Investeeringud sidusettevõtjatesse	22,0	8,8
Tuletisinstrumendid	13,1	0,3
Nõuded tütarettevõtjatele ja muud nõuded	208,6	158,9
Kokku põhivara	915,9	762,0
Käibevara		
Varud	0,1	0,1
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	617,0	494,0
Tuletisinstrumendid	8,1	0,4
Müügiootel finantsvarad	10,2	10,0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	4,9	3,2
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	-	181,4
Raha ja raha ekvivalendid	33,9	46,4
Kokku käibevara	674,2	735,5
Kokku varad	1 590,1	1 497,5

miljonites eurodes	31. detsember	
	2011	2010
OMAKAPITAL		
Aktiivkapital	471,6	471,6
Aazio	259,8	259,8
Kohustuslik reservkapital	47,2	47,2
Riskimaandamise reserv	9,5	-28,2
Jaotamata kasum	282,4	256,7
Kokku omakapital	1 070,5	1 007,2
KOHUSTUSED		
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	434,7	331,9
Muud võlad	0,1	0,1
Tuletisinstrumendid	-	1,2
Tulevaste perioodide tulud	0,3	0,3
Eraldised	0,9	0,4
Kokku pikaajalised kohustused	436,0	333,9
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	1,4	26,8
Võlad hankijatele ja muud võlad	81,3	100,0
Tuletisinstrumendid	0,8	29,1
Eraldised	0,1	0,4
Kokku lühiajalised kohustused	83,6	156,4
Kokku kohustused	519,6	490,3
Kokku kohustused ja omakapital	1 590,1	1 497,5

42. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Rahavoogude aruanded

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Rahavood äritegevusest		
Kasum enne maksustamist	82,0	151,2
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum	4,6	3,2
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	2,2	0,5
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	-0,1	-
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	-3,2	-0,2
Kasum tütarettevõtja müügist	-5,3	-38,3
Muud kasumid/kahjumid investeeringutelt	-69,1	-107,4
Kasum muudest mitterahalistest tehingutest	-	-
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	-12,2	1,5
Intressikulu võlakohustustelt	19,2	16,7
Intressitulu	-27,4	-32,4
Korrigeeritud puhaskasum	-9,3	-5,2
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Kahjum ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0,7	0,5
Äritegevusega seotud nõuete muutus	13,5	-22,5
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	9,0	-46,5
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	23,2	-68,5
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus	0,1	0,1
Võlgnevuse muutus hankijatele	-7,5	1,9
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-0,6	8,2
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-8,0	10,3
Makstud intressid ja laenukulud	-17,2	-16,0
Saadud intressid	27,9	29,8
Kokku rahavood äritegevusest	16,6	-49,6

miljonites eurodes	1. jaanuar – 31. detsember	
	2011	2010
Rahavood investeerimisest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-79,7	-24,6
Laekunud materiaalse põhivara müügist	4,6	0,8
Piiratud kasutusega raha netomuutus	46,1	-43,9
Tütarettevõtjate saadud dividendid	56,1	109,2
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus	181,4	-176,3
Tasutud lühiajaliste finantsvarade soetamisel	-17,9	-37,4
Sisse makstud tütarettevõtjate aktsiakapitali	-0,3	-3,4
Laekunud lühiajaliste finantsvarade müügist ja lunastamisest	16,3	24,6
Laekunud tütarettevõtjate müügist	7,8	172,6
Laekunud tütarettevõtja likvideerimisest	-	1,5
Tasutud tütarettevõtja soetamisel	-2,3	-
Tütarettevõtjatele antud laenu	-37,8	-3,8
Tütarettevõtjatele antud laenu tagasimaksed	7,4	0,6
Tütarettevõtjatele antud arvelduskrediidi muutus	-208,1	166,9
Antud muud laenud	-4,1	-
Tagasi laekunud muud laenud	0,1	-
Kokku rahavood investeerimisest	-30,4	186,7
Rahavood finantseerimisest		
Saadud pangalaenud	136,0	-
Tagasi makstud pangalaenud	-58,9	-3,5
Tütarettevõtjate saadud üleöölaenu muutus	-19,7	-5,7
Makstud dividendid	-56,1	-109,2
Kokku rahavood finantseerimisest	1,3	-118,4
Puhas rahavoog	-12,5	18,7
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	46,4	27,7
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	33,9	46,4
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	-12,5	18,7

42. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanded

miljonites eurodes	Aksiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riski- maandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2009	471,6	259,8	47,2	1,9	-	214,6	995,2
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-635,3	-635,3
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-5,0	-	745,8	740,8
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2009 (lisa 19)				-3,1	-	325,2	1 100,7
Koondkasum							
Majandusaasta koondkasum	-	-	-	-30,0	-	151,2	121,2
Tehingud omanikuga							
Makstud dividendid	-	-	-	-	-	-109,2	-109,2
Kokku tehingud omanikuga	-	-	-	-	-	-109,2	-109,2
Omakapital seisuga 31. detsember 2010	471,6	259,8	47,2	-28,2	-	256,7	1 007,2
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-501,3	-501,3
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-6,4	-	604,8	598,4
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2010 (lisa 19)				-34,6	-	360,3	1 104,3

42. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanded

miljonites eurodes	Aksiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riski- maandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2010	471,6	259,8	47,2	-28,2	-	256,7	1 007,2
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-501,3	-501,3
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-6,4	-	604,8	598,4
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2010 (lisa 19)				-34,6	-	360,3	1 104,3
<i>Koondkasum</i>							
Majandusaasta koondkasum	-	-	-	37,7	-	82,0	119,7
<i>Tehingud omanikuga</i>							
Makstud dividendid	-	-	-	-	-	-56,1	-56,1
Äriühendus ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel						-0,2	-0,2
<i>Kokku tehingud omanikuga</i>	-	-	-	-	-	-56,3	-56,3
Omakapital seisuga 31. detsember 2011	471,6	259,8	47,2	9,5	-	282,4	1 070,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-498,8	-498,8
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-9,9	3,5	669,9	663,5
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2011 (lisa 19)				-0,4	3,5	453,5	1 235,2

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Energia AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevaid Eesti Energia AS-i ja selle tütarettevõtete (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandeid, mis sisaldavad konsolideeritud finantsseisundi aruandeid seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010, konsolideeritud kasumiaruandeid, koondkasumiaruandeid, omakapitali muutuste aruandeid ja rahavoogude aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta, aastaaruannete koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Juhatuse kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete koostamise ning õige ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannetes esitatud arvnutajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded võivad sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete koostamiseks ning õigeks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

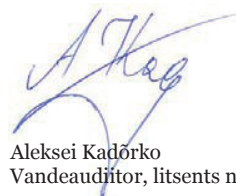
Arvamus

Meie arvates kajastavad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded olulises osas õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2011 ja 31. detsember 2010 ning nendel kuupäevadel lõppenud majandusaastate finantstulemusi ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeauditor, litsents nr 325

Aleksei Kadõrko
Vandeauditor, litsents nr 557

21. veebruar 2012

AS PricewaterhouseCoopers, Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn; tegevusluba nr 6
T: 614 1800, F: 614 1900, www.pwc.ee

Kasumi jaotamise ettepanek

Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2011 oli 453 486 227,02 eurot.

Riigivaraseaduse § 77 lg 1 kohaselt kinnitab äriühingu, milles riigil on vähemalt otsustusõigus, poolt makstava dividendisumma Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul. Vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt avalikustatud dividendide määramise plaanile peab Eesti Energia AS maksma 2012. aastal dividendidena 65 187 000 eurot.

Lähtudes eeltoodust teeb juhatus äriseadustiku § 332 alusel ettepaneku jaotada Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2011 järgmiselt:

1. maksta aktsionärile dividendidena 65 187 000 eurot;
2. seoses Eesti Energia kontserni jätkuva finantseerimisvajadusega jätta ülejäänud jaotamata kasum summas 388 299 227,02 eurot jaotamata.

Juhatuse liikmete allkirjad 2010. ja 2011. majandusaasta aruandele

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2010 ja 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaastate aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, audiitori järeldusotsusest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Aktiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

JUHATUS

20. veebruar 2012

Juhatuse esimees

Sandor Liive

Juhatuse liikmed

Margus Kaasik

Harri Mikk

Raine Pajo

Margus Rink

Eesti Energia AS

Laki 24, 12915 Tallinn

tel 715 2222

faks 715 2200

info@energia.ee | www.energia.ee